

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

woensdag

06-11-2002

14:15 uur

mercredi

06-11-2002

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.leChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publicaties@leChambre.be</i>

INHOUD

- Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van het medicijn Glivec" (nr. 8510) 1
Sprekers: **Trees Pieters, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen
- Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de resultaten van de Ronde Tafelconferentie" (nr. 8561) 2
Sprekers: **Trees Pieters, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen
- Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de overdracht van pensioenrechten" (nr. A099) 7
Sprekers: **Trees Pieters, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen
- Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van de behandeling van het syndroom van Gelineau of narcolepsie-cataplexie" (nr. A091) 8
Sprekers: **Philippe Seghin, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen
- Vraag van de heer André Frédéric aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van rolstoelen voor gehandicapten" (nr. A222) 10
Sprekers: **André Frédéric, Greet Van Gool**, regeringscommissaris toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen
- Vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het Fonds voor collectieve uitrustingen en diensten" (nr. A018) 13
Sprekers: **Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen
- Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de liberalisering van een aantal diensten" (nr. A113) 17
Sprekers: **Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen
- Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de financiële situatie van openbare ziekenhuizen" (nr. A114) 18

SOMMAIRE

- Question de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement du médicament Glivec" (n° 8510) 1
Orateurs: **Trees Pieters, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions
- Question de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les résultats de la Table ronde" (n° 8561) 2
Orateurs: **Trees Pieters, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions
- Question de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le transfert de droits à la pension" (n° A099) 7
Orateurs: **Trees Pieters, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions
- Question de M. Philippe Seghin au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement du traitement de la maladie de Gelineau ou narcolepsie-cataplexie" (n° A091) 8
Orateurs: **Philippe Seghin, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions
- Question de M. André Frédéric au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement des chaises roulantes pour les personnes handicapés" (n° A222) 10
Orateurs: **André Frédéric, Greet Van Gool**, commissaire du gouvernement jointe au ministre des Affaires sociales et des Pensions
- Question de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le Fonds d'équipements et de services collectifs" (n° A018) 13
Orateurs: **Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions
- Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la libéralisation d'un certain nombre de services" (n° A113) 17
Orateurs: **Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions
- Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la situation financière des hôpitaux publics" (n° A114) 18

<i>Sprekers:</i> Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het verslag 'Professor Dillemans'" (nr. A115)	20	Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le rapport du professeur Dillemans" (n° A115)	20
<i>Sprekers:</i> Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de medische materialen" (nr. A143)	21	Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le matériel médical" (n° A143)	21
<i>Sprekers:</i> Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de kleine outliers" (nr. A167)	23	Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les courts séjours dans les hôpitaux" (n° A167)	23
<i>Sprekers:</i> Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Vraag van mevrouw Michèle Gilkinet aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de maximumfactuur" (nr. A130)	26	Question de Mme Michèle Gilkinet au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le Maximum à Facturer (MAF)" (n° A130)	26
<i>Sprekers:</i> Michèle Gilkinet, voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Michèle Gilkinet, présidente du groupe ECOLO-AGALEV, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Samengevoegde vragen van	29	Questions jointes de	29
- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "acties van apothekers" (nr. A136)	29	- Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les actions de protestation des pharmaciens" (n° A136)	29
- mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de inlevering die van apothekers gevraagd wordt" (nr. A207)	29	- Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les efforts demandés aux pharmaciens" (n° A207)	29
- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de besparingen in het geneesmiddelenbudget" (nr. A209)	29	- Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les économies réalisées dans le budget des médicaments" (n° A209)	29
<i>Sprekers:</i> Annemie Van de Casteele, Yolande Avontroodt, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen, Greta D'hondt		<i>Orateurs:</i> Annemie Van de Casteele, Yolande Avontroodt, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions, Greta D'hondt	
Interpellatie van mevrouw Greta D'Hondt tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het evenwicht in de Sociale Zekerheid" (nr. 1438)	39	Interpellation de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'équilibre de la sécurité sociale" (n° 1438)	39
<i>Sprekers:</i> Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Greta D'hondt, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Samengevoegde vragen van	43	Questions jointes de	44
- de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de hervorming van de responsabiliseringsbijdragen voor de overheidspensioenen" (nr. A149)	43	- M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la réforme des contributions de responsabilisation pour les pensions du secteur public" (n° A149)	44
- mevrouw Greta D'hondt aan de minister van	43	- Mme Greta D'hondt au ministre des Affaires	44

Sociale Zaken en Pensioenen over "de bijdrage van de deelstaten in de financiering van de pensioenen" (nr. A159)

- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de responsabiliseringsbijdragen voor overheidspensioenen" (nr. A210)

Sprekers: **Koen Bultinck, Greta D'hondt, Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

sociales et des Pensions sur "la contribution des entités fédérées au financement des pensions" (n° A159)

- Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les contributions de responsabilisation pour les pensions du secteur public" (n° A210)

Orateurs: **Koen Bultinck, Greta D'hondt, Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Samengevoegde vragen van
- de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de stijging van de rusthuisprijzen" (nr. A211)

- mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de prijsstijgingen in de rusthuizen" (nr. A227)

Sprekers: **Koen Bultinck, Maggie De Block, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Questions jointes de
- M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'augmentation du prix de la journée dans les maisons de repos" (n° A211)

- Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les augmentations de prix dans les maisons de repos" (n° A227)

Orateurs: **Koen Bultinck, Maggie De Block, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de wachtvergoeding voor huisartsen" (nr. A226)

Sprekers: **Maggie De Block, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'indemnité de garde pour les médecins généralistes" (n° A226)

Orateurs: **Maggie De Block, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van de heer Jef Valkeniers aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de werking van de Commissie tegemoetkoming geneesmiddelen" (nr. A235)

Sprekers: **Jef Valkeniers, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de M. Jef Valkeniers au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le fonctionnement de la Commission de remboursement des médicaments" (n° A235)

Orateurs: **Jef Valkeniers, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN

van

WOENSDAG 6 NOVEMBER 2002

14:15 uur

COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES

du

MERCREDI 6 NOVEMBRE 2002

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.32 uur door de heer Joos Wauters, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.32 heures par M. Joos Wauters, président.

01 Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van het medicijn Glivec" (nr. 8510)

01 Question de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement du médicament Glivec" (n° 8510)

01.01 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wens het even te hebben over het medicijn Glivec. Mijn vraag dateert van 20 september 2002. Ik heb die vraag dus in volle vakantieperiode gesteld.

Ik had toen gelezen dat voor Glivec, de molecule de in het voorjaar werd bekroond met de Galenicusprijs 2001 en die een totaal nieuwe en betere behandeling van chronische leukemie mogelijk maakt, in België nog steeds moet worden gewacht op een terugbetaling en dat hiermee ons land het laatste is in Europa. De hematologen vinden dat natuurlijk zeer erg. Blijkt ook dat de doeltreffendheid van dit medicijn ter bestrijding van chronische leukemie in de medische wereld door iedereen wordt aanvaard. Het is wetenschappelijk bewezen dat Glivec zonder enige twijfel het beste medicament is voor patiënten met chronische leukemie, zowel wat de kwantiteit als de kwaliteit van het leven betreft.

Blijkbaar door een administratief misverstand blijkt de terugbetaling van het medicijn – op 20 september 2002 althans – nog steeds niet te zijn geregeld, wat volgens vele hematologen onaanvaardbaar is daar het op termijn zelfs goedkoper kan worden dan het huidige medicijn Interferon. Het budget van Interferon, zegt men, dient enkel maar vervangen te worden door dat van Glivec. Mijnheer de minister, ik wou graag weten of dit dossier ondertussen een vooruitgang heeft gekend of hoe ver men staat met de terugbetaling van Glivec?

01.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, collega's, het dossier Glivec is een van de laatste dossiers dat nog in afhandeling was in de procedure voor de Technische raad voor farmaceutische specialiteiten die nu vervangen is door een nieuw systeem. De Technische raad voor farmaceutische specialiteiten heeft op 27 juni 2002 een advies gegeven. Het verzekeringscomité heeft daarover op 8 juli 2002 een advies gegeven. Het akkoord van de inspecteur van Financiën dateert van 26 juli 2002. De minister van Begroting heeft bij het onderzoek van het dossier een aantal bijkomende inlichtingen gevraagd en heeft op 20 september 2002

01.01 **Trees Pieters** (CD&V): Ma question concernant le médicament Glivec date du 20 septembre, donc en pleine période de vacances. A l'époque, j'avais lu que la Belgique était le seul Etat européen où ce médicament n'était pas encore remboursé. Or, son efficacité dans le traitement de la leucémie chronique est globalement reconnue par le monde médical. Tant la durée que la qualité de vie du patient en sont améliorées.

Le 20 septembre, à la suite d'un malentendu administratif, le médicament n'était toujours pas remboursé. Les hématologues trouvent cette situation intolérable, d'autant plus que le Glivec devrait, à terme, être moins cher que l'Interféron généralement utilisé à l'heure actuelle. Quelles sont aujourd'hui les règles de remboursement du Glivec?

01.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Le dossier Glivec est l'un des derniers dossiers qui aient été traités selon l'ancienne procédure du Conseil technique des spécialités pharmaceutiques. Ce Conseil a rendu son avis le 27 juin 2002. Le Comité d'assurance a donné le sien le 8 juillet. L'inspecteur des Finances a donné

uiteindelijk zijn akkoord gegeven. Het ontwerpbesluit werd dan voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

In oktober vond de publicatie plaats en de terugbetaling is vanaf 1 november 2002 geregeld. De exacte voorwaarden voor terugbetaling zijn terug te vinden op de website van het RIZIV. Ik heb ze ook bij mij. Ik kan ze u geven. Mevrouw, ik weet niet of de mensen die het u hebben gevraagd daarin geïnteresseerd zijn. Dat zijn de exacte terugbetalingsvoorwaarden.

son accord le 26 juillet. Le ministre du Budget enfin a marqué son accord le 20 septembre. Le projet d'arrêté a été soumis au Conseil d'Etat.

La publication a ensuite eu lieu au mois d'octobre et le remboursement est entré en vigueur le 1er novembre 2002. Il vous est possible de consulter les conditions exactes de remboursement sur le site internet de l'INAMI.

01.03 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Het heeft dan toch nog langer geduurd dan 1 oktober, zoals was voorzien. Ik veronderstel dat dit medicament vanaf 1 november 2002 zal worden terugbetaald.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de resultaten van de Ronde Tafelconferentie" (nr. 8561)

02 Question de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les résultats de la Table ronde" (n° 8561)

02.01 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ook dit is een vraag die dateert van eind september.

Bij mijn weten was op dat ogenblik de Rondetafel voor het sociaal statuut van de zelfstandigen immers van plan om af te ronden op 25 september 2002. Dat zou dan de laatste vergadering zijn geweest. Ondertussen deelde men mij mede dat er nog een vergadering is doorgegaan op 25 oktober 2002, waarbij de regering een toelichting zou hebben gegeven over een aantal maatregelen die zouden worden genomen in het kader van het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Duidelijk is dat de partners rond die Tafel niet erg gelukkig waren en nu eigenlijk ook nog niet zijn. Zij waren er immers aan gestart met een heleboel verwachtingen die niet zijn ingelost, voornamelijk wat betreft de financiële inspanningen die van regeringswege daartegenover zouden worden gesteld.

Op die zogenoemde laatste vergadering, namelijk deze van 25 september 2002, zijn allerlei punten ter sprake gekomen, onder andere het statuut van de medewerkende echtgenote, de afschaffing van de penaliserende bij vervroegde pensionering, het vrij aanvullende pensioen van de zelfstandigen, enzovoorts. Toen werd geconcludeerd dat daaromtrent eigenlijk geen verdere stappen werden gezet. Officieel weet ik niet of er ondertussen verdere stappen zijn gezet. Blijkbaar is er wel een programmawet op komst waarin het statuut van de medewerkende echtgenote wordt opgenomen evenals het vrij aanvullende pensioen van de zelfstandigen.

De NAR en de partners van de rondetafel van het sociaal statuut stellen dat er opnieuw een probleem van budgettaire middelen wordt gecreëerd. Ik zal daar nu niet over uitweiden, omdat we dat zullen behandelen tijdens de programmawet. Over het statuut van medewerkende echtgenote zeiden de partners dat twee individuele pensioenen

02.01 Trees Pieters (CD&V): La Table ronde sur le statut social des indépendants aurait tenu sa dernière réunion fin septembre; il semble que le gouvernement ait encore fait des commentaires le 25 octobre 2002.

Les participants ne sont pas particulièrement heureux que le gouvernement ne compte pas fournir les efforts financiers espérés. Lors de la réunion de fin septembre, il a notamment été décidé de ne rien faire de plus à propos du statut du conjoint aidant, de mettre fin à la pénalisation de la retraite anticipée et de la pension complémentaire libre des indépendants. Mais il semble qu'une loi-programme doive régler le statut du conjoint aidant et la pension complémentaire libre des indépendants. Le Conseil national du travail et les partenaires de la Table ronde sont toutefois convaincus que de nouveaux problèmes budgétaires se poseront.

A la lecture de la note remise par le ministre au Bureau du plan, il s'avère qu'il n'y aura pas de

uiteindelijk 150 euro lager liggen dan hetgeen door u en door minister Daems werd vooropgesteld.

Het belangrijkste is dat u een nota van het Planbureau hebt overhandigd aan de partners waaruit, mijns inziens, duidelijk blijkt dat er geen bijkomende middelen komen voor het sociaal statuut van de zelfstandige. Het Planbureau stelt zeer duidelijk dat er in 2003 een tekort zal zijn van 21 miljoen euro of een klein miljard frank. Dat tekort zal in 2007 zijn opgelopen tot 3,2 miljard. Zij maken daarbij de aantekening dat er een sterke input zal moeten komen van de overheid of van andere instanties om de spiraal van de oplopende schuldvorming en de toenemende lasten te stoppen die uiteindelijk een belangrijk gewicht zouden kunnen leggen op de openbare financiën. Wat wij in het verleden reeds meerdere keren gezegd hebben, blijkt waarheid te worden. Vanaf 2003 zal men in de rode cijfers duiken.

Die rondetafel is blijkbaar nog niet afgerond. Eind december zou men nog eens samenkomen onder meer met cijfers die door de regering nog steeds niet werden meegedeeld inzake het samenbrengen van kleine risico's en grote risico's voor zelfstandigen en inzake het sociaal statuut van de medewerkende echtgenote.

In een artikel in "Boer en Tuinder" beweert een van de partners van de rondetafel dat het statuut van de medewerkende echtgenote onvoldoende is en dat er eerstdaags een werkgroep wordt geïnstalleerd die aan de hand van concreet cijfermateriaal en concrete gezinssituaties een en ander moet uitklaren. Als die vergadering eind december doorgaat en we tegen dat ogenblik de programmawet hebben gestemd vraag ik me af wat die rondetafel nog moet doen, tenzij dat ze in heel de discussie geen impact meer zullen hebben. Dat is voor mij zeer onduidelijk.

Eerste vraag: hoe zal men voortwerken? Tweede vraag: zal de begroting van 2003 rekening houden met de verhoging op de diverse niveaus? De begrotingsbesprekingen zijn bezig. Uit de regeerverklaring van de eerste minister heb ik menen af te leiden dat daar weinig aan verandert. Derde vraag: waarvoor dienden de studies van Bea Cantillon? Waarvoor diende de subcommissie voor het sociaal statuut van de zelfstandigen die in dit huis een lang leven heeft geleid en een zeer stille dood is gestorven? Tegen wanneer zal de technische werkgroep, die moet nagaan of het ontwerp inzake het nieuwe statuut van de medewerkende echtgenote werkelijk nadelig is voor het gezinspensioen klaar zijn en op welke manier zal daarover met ons van gedachten worden gewisseld?

De **voorzitter**: Collega's, ik wil erop wijzen dat we volgende week de kans hebben deze discussie te voeren naar aanleiding van de begrotingsbespreking.

02.02 Trees Pieters (CD&V): Dat heb ik ook gezegd, voorzitter. Mijn vraag is echter reeds lang binnengestuurd.

De **voorzitter**: Men kan dan focussen op de vragen die men heeft gesteld.

02.03 Minister Frank Vandenbroucke: De vraag van mevrouw Pieters heeft een zeer politieke strekking. Ik zeg dat niet pejoratief want u bent hier zoals wij om politieke standpunten te vertolken en in uw geval oppositie te voeren. Ik denk dat deze regering belangrijke inspanningen gedaan heeft voor het sociaal statuut van de zelfstandigen. Als u de sectoren bekijkt waarin de inspanningen gebeurd zijn, dan zult u vaststellen dat het over meerdere sectoren gaat. Als u het financiële plaatje daarvan opmaakt, dan is dat in miljarden franken of in honderden miljoenen euro aeteld een belanariike inspanning. Ik heb overigens het

moyens supplémentaires pour le statut social des indépendants. Le Bureau estime que le déficit sera de 21 millions d'euros en 2003 et de plus du double en 2007. Ce que nous avons annoncé à plusieurs reprises par le passé se confirme: à partir de 2003, les chiffres vireront au rouge.

La Table ronde devrait se réunir à nouveau à la fin du mois de décembre mais, si nous avons déjà approuvé la loi-programme à ce moment-là, je me demande quelle tâche lui incombera encore.

Comment va-t-on travailler dans le futur? Va-t-il être tenu compte, dans le budget de 2003, des augmentations intervenues dans divers domaines? La déclaration de gouvernement faite par le premier ministre ne laissait rien augurer de bon. A quoi ont servi les études de Mme Bea Cantillon? Et les travaux de la sous-commission chargée du statut social des travailleurs indépendants, qui s'est progressivement étiolée? Quand le groupe de travail, qui doit vérifier si le projet relatif au nouveau statut du conjoint aidant est désavantageux pour le revenu du ménage, aura-t-il terminé ses travaux? Selon quelle formule un échange de vues va-t-il être organisé?

02.03 Frank Vandenbroucke, ministre: La question de Mme Pieters présente, comme il se doit, un caractère politique. L'actuel gouvernement a dépensé des centaines de millions d'euros dans plusieurs secteurs, en faveur du statut social des indépendants. La réaction des organisations

gevoel dat de organisaties van de zelfstandigen na de laatste begroting eigenlijk niet zo negatief gereageerd hebben. Maar ik wil daarover met u niet polemiseren omdat het natuurlijk uw rol is om te zeggen dat dat absoluut onvoldoende is en dat er niets gebeurd is terwijl het onze rol is om beslissingen te nemen. Ik denk dat we positieve beslissingen genomen hebben.

Laat me gewoon even opsommen wat er gebeurd is. Ik heb inderdaad door mevrouw Cantillon twee rapporten laten samenstellen. Nadat de werkzaamheden van de groep-Cantillon beëindigd waren heb ik in de subcommissie Sociaal Statuut van de Zelfstandigen van de Kamer de in die verslagen aangehouden knelpunten, aanbevelingen en voorstellen in de verschillende sectoren van de zelfstandigenregeling toegelicht. Op basis van deze rapporten-Cantillon en op basis van hun eigen eisencahiers hebben de zelfstandigenorganisaties binnen de schoot van de rondetafel over het sociaal statuut der zelfstandigen een ruime discussie gevoerd over de verdere ontwikkeling van de sociale bescherming voor zelfstandigen. Zij zijn overigens geconsulteerd in meerdere dossiers.

Het gaat om de verhoging van de arbeidsongeschiktheid en de invaliditeitsuitkeringen. Ik verwijs naar het koninklijk besluit van 10 juli 2002. Daarnaast is er het statuut van de kunstenaars, het sociaal en fiscaal statuut van de meewerkende echtgenoot, de aanvullende pensioenen – dat zijn drie dossiers die deel uitmaken van de programmawet -, de mogelijke opties in het kader van de gezondheidszorg en de pensioenproblematiek in het algemeen. Ik kan u zeggen dat wij op de rondetafelconferentie eigenlijk heel concrete en heel nuttige discussies hebben gevoerd. Zo hebben de correcties die wij nog hebben aangebracht in het dossier aanvullende pensioenen zelfstandigen, alles te maken met de kritiek die gegeven is op de vergaderingen van de rondetafel.

Met het oog op de begroting 2003 formuleerde de rondetafelconferentie haar prioriteiten. Ik zet ze in afnemende orde van prioriteit: één, pensioenen, twee, arbeidsongeschiktheid, drie, gezondheidszorg, vier, gezinsbijslagen. U weet dat de regering belangrijke maatregelen heeft genomen inzake pensioenen, inzake welvaartsaanpassing – een beperkte maatregel op 1 januari die ook zelfstandigen genieten, een belangrijke verhoging van het minimumpensioen op 1 april, plus een fundamentele hervorming inzake de gemengde pensioenen, wat erg belangrijk is voor de vele personen die deels zelfstandig geweest zijn en deels loontrekkende, plus een eerste opening in het dossier penalisatiecoëfficiënten bij vervroegde pensionering. Zowel de duur als de vergoeding bij moederschapsrust voor zelfstandigen worden verdubbeld. Bijkomend wordt in geval van meervoudige zwangerschappen een extra week moederschapsrust en een proportionele vergoeding voor zelfstandigen toegekend.

Last but not least, als ik ook via de programmawet de verhoogde kinderbijslag voor gehandicapte kinderen hervorm, is dat natuurlijk ook een hervorming die belangrijk is voor zelfstandigen.

Een technische werkgroep die de pensioenregeling binnen het sociaal en fiscaal statuut van de meewerkende echtgenoot nader zal onderzoeken, wordt morgen samengeroepen. Het is inderdaad zoals u zegt, dat de rondetafel opnieuw wordt bijeengeroepen half december, dit met het oog op een bespreking van de verdere evolutie van die dossiers. De regering had aan die rondetafel gevraagd van een soort kortetermijnadvies te geven voor de begroting 2003 en heeft heel wat punctuele concrete dossiers voorgelegd. Ze vraagt tevens een aedachtewisseling over de verdere toekomst van het sociaal statuut van

d'indépendants qui a suivi la confection du dernier budget n'a dès lors pas été négative du tout, même si Mme Pieters continue à arguer que rien n'a changé et que l'insatisfaction sur le terrain est grande. Je peux lui prouver très facilement que de nombreux efforts ont bel et bien été consentis.

J'ai exposé devant la sous-commission chargée d'examiner le statut social des indépendants les points sensibles relevés par le groupe de travail Cantillon et les propositions formulées par ce groupe. Les rapports rédigés en la matière ont ensuite servi de base à une discussion plus détaillée avec les organisations d'indépendants lors de la Table Ronde. Ces organisations ont été consultées au sujet des dossiers suivants: l'augmentation des allocations pour incapacité de travail et invalidité, le statut des artistes, le statut social et fiscal du conjoint aidant, les pensions complémentaires, les différentes solutions proposées dans le cadre des soins de santé et le problème des pensions en général.

Lors de cette table ronde, nous avons mené un débat contradictoire fort utile. Dans la perspective du budget 2003, la table ronde a formulé les priorités suivantes en ordre décroissant: les pensions, l'incapacité de travail, les soins de santé et les allocations familiales. Le gouvernement a décidé de prendre les mesures suivantes: une adaptation au bien-être qui constitue certes une mesure limitée mais dont les indépendants pourront également bénéficier; une augmentation sensible de la pension minimale à compter du 1er janvier et une réforme fondamentale des pensions mixtes très importantes pour de nombreux travailleurs qui ont effectué une partie de leur carrière en tant qu'indépendant et l'autre en tant que salarié; une première ouverture dans le dossier des coefficients de pénalisation en cas de retraite anticipée.

La durée du congé de maternité et l'indemnité perçue pendant cette

de zelfstandigen en de ontwikkeling op middellange termijn. Daarom vergadert de rondetafel midden december opnieuw over het sociaal statuut van de zelfstandigen.

période ont été doublées pour les indépendants. En cas de grossesse multiple, une semaine supplémentaire de congé de maternité et une indemnité proportionnelle leur ont également été accordées.

La réforme concernant la majoration des allocations familiales pour les enfants handicapés est bien sûr également importante pour les indépendants.

Un groupe de travail technique se réunira demain pour examiner plus en détail le régime des pensions dans le cadre du statut social et fiscal du conjoint aidant. La table ronde évaluera ces dossiers à la mi-décembre. En effet, le gouvernement souhaitait non seulement obtenir un avis à court terme mais également organiser un échange de vues sur l'avenir du statut social des indépendants à moyen terme.

02.04 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u in eerste instantie voor het antwoord. We gaan natuurlijk niet op alle punten in detail ingaan, omdat ze binnenkort allemaal aan bod komen.

02.04 **Trees Pieters** (CD&V): Le groupe de travail technique se réunit donc demain à propos du statut du conjoint aidant.

Ik meen begrepen te hebben uit uw antwoord dat de technische werkgroep morgen het statuut van de medewerkende echtgenote finaliseert of bespreekt.

02.05 Minister **Frank Vandenbroucke**: Samenkomt, ja.

02.05 **Frank Vandenbroucke**, ministre: En effet.

02.06 **Trees Pieters** (CD&V): Het hoofdstuk van de medewerkende echtgenote is dan toch opgenomen in de programmawet en kan dus niet meer aangepast worden op basis van wat de rondetafel morgen zal zeggen. Of toch?

02.06 **Trees Pieters** (CD&V): Mais ce chapitre figure quand même dans la loi-programme et ne peut donc faire l'objet d'adaptations demain!

02.07 Minister **Frank Vandenbroucke**: De Kamer kan altijd amenderen.

02.08 **Trees Pieters** (CD&V): U geeft mij goede ideeën.

02.09 Minister **Frank Vandenbroucke**: Zo is dat in een democratie. Er moet natuurlijk een meerderheid voor gevonden worden.

02.10 **Trees Pieters** (CD&V): Die volgt toch slaafs, het is dus allemaal werk voor niets.

02.11 Minister **Frank Vandenbroucke**: Het is dus nooit te laat.

02.11 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Il n'est jamais trop tard. Différents aspects relatifs à l'exécution pourraient également être adaptés.

Ten tweede, ik kan mij voorstellen dat er ook aspecten zijn die misschien niet op het niveau van de wetgeving geregeld worden, maar op het niveau van uitvoering. Dat weet ik dus niet, maar morgen wordt

daarover nog eens vergaderd met de organisaties van zelfstandigen.

02.12 Trees Pieters (CD&V): Toch lijkt het mij raar dat u tijdens deze rondetafel, juist over dat punt waarover er duidelijk onenigheid was tussen de leden van de rondetafel en de regering – minder met u dan met mijnheer Daems, u hebt nogal rap gezegd dat u het zou laten onderzoeken –, nadat de teksten hier binnen zijn, gedrukt zijn, behandeld worden in de originele versie, nog zult confereren met uw partners.

Mijnheer de minister, u zegt dat de laatste vergadering zal gaan over het budget. Maar ik veronderstel dat u de nota van het Planbureau ook gelezen hebt en dat u daaruit hebt kunnen concluderen dat het budget een serieus probleem wordt? Ik heb dat hier waarschijnlijk al honderd keer gezegd.

02.13 Minister Frank Vandenbroucke: Maar ik ben het met u eens. Ik heb tijdens de rondetafel onderstreept wat het Planbureau vooropstelt: wij zullen fundamentele hervormingen moeten doorvoeren op middellange termijn. Dus, wij zijn nog niet toe aan een fundamentele hervorming van het pensioenstelsel van de zelfstandigen, noch het wettelijke, noch het aanvullende. Daar hebben wij de eerste stappen voor gezet, maar ik denk inderdaad dat er tijdens de volgende legislatuur een fundamentele hervorming moet komen, die zowel voor het wettelijke als het aanvullende pensioen een duurzame toekomst garandeert.

02.14 Trees Pieters (CD&V): Voor mij is het in elk geval zeer positief dat de regering tot de conclusie komt dat de maatregelen die zij genomen heeft in de voorbije periode niet uitsluitend uit het stelsel van de zelfstandigen zelf kunnen komen en dat er middelen moeten worden gevonden om het stelsel opnieuw op de sporen te brengen.

02.15 Minister Frank Vandenbroucke: Dat is uw conclusie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de overdracht van pensioenrechten" (nr. A099)

03 Question de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le transfert de droits à la pension" (n° A099)

03.01 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 21 november 2001 heeft de Ministerraad haar goedkeuring gegeven aan een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 21 mei 1991 die een subrogatiesysteem instelt van de rechten van de verzekerde ten voordele van de Europese Commissie.

Dit ontwerp regelt de overdracht van pensioenrechten van internationaal publiekrecht, meer bepaald van de Europese Gemeenschappen.

In dit nieuwe systeem zal de ambtenaar die de Europese Gemeenschappen verlaat om in België een beroepsactiviteit uit te oefenen, voortaan de overdracht naar de Belgische pensioenregeling kunnen vragen van de pensioenrechten die in de pensioenregeling van

02.12 Trees Pieters (CD&V): Il est tout de même curieux que le ministre charge précisément le groupe de travail d'examiner le point de désaccord entre les membres de la table ronde et le gouvernement alors que les textes ont déjà été déposés et qu'ils sont examinés dans leur version initiale.

La dernière réunion sera consacrée au budget. Je le répète, le Bureau du plan signale qu'un problème budgétaire se profile à l'horizon.

02.13 Frank Vandenbroucke, ministre: Je partage l'avis du Bureau du plan lorsque celui-ci estime que des réformes fondamentales doivent être réalisées à moyen terme. Nous n'avons pas encore engagé les réformes visant à instaurer un régime unique de pensions pour les indépendants. Au cours de la prochaine législature, une réforme fondamentale devra être entamée.

02.14 Trees Pieters (CD&V): Il est positif que le gouvernement veuille trouver lui-même des moyens pour remettre le régime des indépendants sur les rails.

02.15 Frank Vandenbroucke, ministre: Il s'agit-là de votre propre conclusion.

03.01 Trees Pieters (CD&V): Le Conseil des ministres du 21 novembre 2001 a adopté l'avant-projet de loi portant modification de la loi du 21 mai 1991. Cet avant-projet instaure un système de subrogation des droits de l'assuré en faveur de la Commission européenne. Ce système permet à un fonctionnaire qui quitte les Communautés européennes pour venir travailler en Belgique, de demander le transfert de ses droits

de Europese Gemeenschappen werden opgebouwd.

Ik had graag van u vernomen wat de huidige stand van zaken is met betrekking tot dit voorontwerp van wet. Is er reeds advies ingewonnen bij de Raad van State? Werd dit ingediend bij het Parlement? Bij mijn weten is dat niet het geval, maar er verloopt soms wat tijd tussen de indiening van het voorontwerp en het toekomen ervan bij de leden van het Parlement.

De vraag rijst of alle internationale organisaties die in dezelfde situatie verkeren, zoals de instellingen van de Europese Unie, eveneens worden opgenomen in deze wet.

Ten derde, indien dit niet het geval is, wordt er dan voorzien in de mogelijkheid om de wet bij koninklijk besluit uit te breiden tot andere organisaties? Is de minister anders bereid om heden reeds bekende organisaties nominatim in de wet op te nemen?

Ten slotte, zal deze wet een retroactieve werking hebben of vanaf wanneer en voor welke jaren kunnen Belgische personeelsleden hun pensioenrechten effectief overdragen?

03.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, ik kan aan het geachte lid mededelen dat het wetsontwerp tot regeling van de overdracht van pensioenrechten tussen Belgische pensioenstelsels en die van instellingen van internationaal publiek recht werd voorgelegd aan de Raad van State. Deze heeft zijn advies gegeven op 19 augustus 2002.

Het ontwerp is licht gewijzigd om te beantwoorden aan de opmerkingen van de Raad van State. Het is heel onlangs ingediend in de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Het ontwerp bevat inderdaad een hoofdstuk dat de overdracht regelt van de pensioenrechten van een persoon die zijn activiteiten in een gemeenschapsinstelling stopzet om een activiteit uit te oefenen uit orde waarvan hij pensioenrechten opbouwt in een Belgisch wettelijk pensioenstelsel.

Wat betreft de draagwijdte van het ontwerp, wil ik wijzen op volgende elementen met betrekking tot het onmiddellijke toepassingsgebied. Het onmiddellijke toepassingsgebied heeft betrekking op de gemeenschapsinstellingen, met name de Europese Commissie, de Europese Raad, het Europees Parlement, het Hof van Justitie, de Rekenkamer. Het heeft ook betrekking op de organen die daarmee zijn gelijkgesteld voor de toepassing van het statuut van de ambtenaren en de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen, zoals het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's. Het heeft betrekking op de instellingen met gemeenschapskarakter waarop voormeld statuut niet toepasselijk is, maar waarvan het eigen statuut een bepaling bevat die het personeelslid toelaat een gelijkaardige overdracht te vragen. Het gaat dan bijvoorbeeld over het Europees Centrum voor de Ontwikkeling van de Beroepsopleiding, de Europese Stichting tot Verbetering van de Levens- en Arbeidsomstandigheden, het Europees Milieuagentschap en andere.

Bovendien bevat het ontwerp inderdaad een delegatie van bevoegdheden die de Koning toelaat om bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad het door het ontwerp voorziene stelsel uit te breiden tot bepaalde instellingen van internationaal publiek recht die een gemeenschapskarakter hebben.

à la pension vers le régime de pension belge.

Quel est l'état d'avancement de ce dossier? At-on soumis cet avant-projet pour avis au Conseil d'Etat? Ce texte a-t-il été déposé au Parlement? Toutes les organisations internationales qui connaissent une situation identique figurent-elles dans cette loi? Dans la négative, peut-on envisager d'étendre le champ d'application de cette loi à d'autres organisations? A partir de quand et pour quelle période, les membres du personnel belges peuvent-ils effectivement transférer leurs droits à la pension?

03.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Nous avons reçu l'avis du Conseil d'Etat sur le projet de loi le 19 août 2002, à la suite de quoi le projet a été légèrement modifié pour répondre aux observations formulées par le Conseil et a récemment été déposé à la Chambre.

Le domaine d'application immédiat porte sur les institutions communautaires, à savoir la Commission européenne, le Conseil de l'Europe, le Parlement européen, la Cour de justice et la Cour des comptes. Il concerne en outre les organes qui leur sont assimilés pour l'application du statut des fonctionnaires et des autres membres du personnel des Communautés européennes, ainsi que les institutions à caractère communautaire dont le statut contient une disposition qui autorise les membres du personnel à demander un transfert de ce type.

Il est possible d'élargir le projet par le biais d'un arrêté royal. Des organisations telles que l'OTAN, Eurocontrol et l'Office européen des brevets pourraient en faire la demande.

En accord avec les Communautés européennes, il a été décidé que le nouveau système sera appliqué aux demandes de transfert

Deze worden dus niet rechtstreeks beoogd door het toepassingsgebied van het ontwerp. Hun statuut bevat echter bepalingen die analoog zijn met deze van de gemeenschapsinstellingen. Onder organisaties die zouden kunnen vragen dat de wet op hen toepasselijk wordt gemaakt, kan men onder andere de NAVO, Eurocontrol, het Europees Octrooibureau, enzovoorts vermelden.

introduites à partir du 1er janvier 2002. Il va de soi que les droits à la pension qui ont été constitués avant cette date seront pris en compte.

Ten slotte wil ik er uw aandacht op vestigen dat het ontwerp inderdaad voorziet in een bepaalde terugwerkende kracht. In akkoord met de Europese Gemeenschappen werd besloten dat het nieuw systeem zal worden toegepast op de aanvragen tot overdracht die werden ingediend vanaf 1 januari 2002. Er moet worden verduidelijkt dat de aanvragen die werden ingediend vanaf deze datum natuurlijk betrekking zullen hebben op pensioenrechten die werden opgebouwd tijdens de periodes voorafgaand aan deze datum.

03.03 **Trees Pieters** (CD&V): Ik dank de minister voor zijn antwoord.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 **Question de M. Philippe Seghin au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement du traitement de la maladie de Gelineau ou narcolepsie-cataplexie" (n° A091)**

04 **Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van de behandeling van het syndroom van Gelineau of narcolepsie-cataplexie" (nr. A091)**

04.01 **Philippe Seghin** (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, il est reconnu que le médicament Modafinil constitue le médicament de première intention dans le traitement de la narcolepsie-cataplexie, aussi dénommée maladie de Gelineau, une maladie, je crois, très peu connue chez nous qui est sous-diagnostiquée et qui concerne environ 300 personnes en l'état actuel des données épidémiologiques.

Cette médication est remboursée par la sécurité sociale dans la plupart des pays européens, aux Etats-Unis aussi, sur la base de critères probants. En Belgique par contre, le Provigil – autre dénomination du Modafinil – qui est distribué par le laboratoire Organon n'est pas admis au remboursement à cause, semble-t-il, d'un problème de prix. D'ailleurs déjà en 1999, à une question de ma collègue Mme Avontroodt sur la matière, vous aviez répondu que tant que la firme ne marquerait pas son accord sur le prix ex-usine exigé, le Provigil ne pourrait pas être remboursé mais que toutefois, il était loisible pour les malades atteints de narcolepsie d'en appeler au fonds spécial de solidarité de l'INAMI pour un éventuel remboursement du médicament par la mutuelle. C'est là évidemment qu'il y a problème parce que le recours possible au fonds spécial de solidarité de l'INAMI se heurterait à certaines discordances dans les critères pathologiques pris en considération.

Le diagnostic de cette affection repose en effet sur divers tests, tels que la polysomnographie et l'étude des latents d'endormissement mais le typage HL1 – et je vous prie de m'excuser d'être un peu spécifique –, propre à cette maladie, s'avérerait positif en général mais ne caractérise pas tous les cas de manière absolue. Ce serait à cette discordance que se heurterait l'accord du fonds de solidarité.

Le prix de revient actuel d'un traitement par le Provigil avoisine les 250 euros par mois. Ceci rend évidemment ce médicament inaccessible à pas mal de patients, notamment des titulaires de pensions ou

04.01 **Philippe Seghin** (MR): Provigil is het meest voor de hand liggende geneesmiddel bij de behandeling van narcolepsie-cataplexie, een ziekte waaraan in België zo'n 300 mensen zouden lijden. Blijkbaar omwille van een prijsprobleem wordt Provigil niet terugbetaald door de sociale zekerheid.

Bovendien zou het niet mogelijk zijn een beroep te doen op het Bijzonder Solidariteitsfonds van het RIZIV, omdat de pathologische criteria enigszins zouden afwijken.

Op welke manier zou een dergelijk geneesmiddel kunnen worden terugbetaald en wat is het standpunt van het College van artsen-directeurs wat de diagnosecriteria en wat de criteria voor terugbetaling betreft?

d'allocations modestes.

Monsieur le ministre, auriez-vous donc l'obligeance de m'informer quant à la possibilité de prise en charge du remboursement de ce type de médicament et à la position adoptée par le collège des médecins-directeurs quant aux critères de diagnostic et d'intervention. Je vous remercie d'avance pour votre réponse

04.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Monsieur le président, le Modafinil – donc le Provigil – constitue l'un des moyens thérapeutiques dans le traitement de la narcolepsie. C'est en effet pour un problème de prix que le conseil technique des spécialités pharmaceutiques a rendu, le 13 juillet 2001, un avis négatif quant à son remboursement.

Le fonds spécial de solidarité de l'INAMI intervenait en effet jusqu'à présent dans le coût de ce médicament, sur la base de certains critères recueillis auprès de spécialistes en la matière. A la suite de remarques de médecins prescripteurs, le collègue des médecins-directeurs auprès du service des soins de santé de l'INAMI a institué en son sein un groupe de travail afin d'étudier la problématique – la définition, la prévalence, etc. – avec un accent tout particulier sur l'algorithme thérapeutique actuellement scientifiquement retenu. En fonction des conclusions de ce groupe de travail, qui a déjà procédé à un tour d'horizon parmi les spécialistes belges en la matière, le collège des médecins-directeurs décidera de sa position à l'avenir pour une prise en charge du Provigil dans le cadre du fonds spécial de solidarité.

En bref, à moins d'une diminution du prix de vente du Provigil par Organon, il n'y a pas de possibilité de remboursement de ce médicament par l'assurance soins de santé obligatoire. Deuxièmement, le collège des médecins-directeurs réétudie actuellement les critères d'intervention du fonds spécial de solidarité.

04.03 Philippe Seghin (MR): Monsieur le président, je tiens à remercier le ministre pour sa réponse et les précisions qu'il vient de me donner. Cependant, je regrette que ce médicament ne soit pas remboursé pour une question de prix, d'autant plus que, si mes renseignements sont bons; il s'agit d'une somme modique de 18 euros par mois, qui représenterait la diminution de prix exigée par la commission de remboursement et qui bloque le remboursement des spécialités.

De plus, il me semble savoir que c'est une maladie orpheline. Dans ces conditions, ne pourrions nous pas prévoir un statut particulier pour ce genre de patients? Je regrette que cette problématique soit liée à la diminution de prix imposée, qui est en outre si modeste. Ne serait-il pas possible, dans le cadre d'un statut spécial pour les maladies orphelines, de débloquent la situation pour les patients qui souffrent de cette maladie qui ne touche qu'un nombre limité de personnes?

04.04 Frank Vandenbroucke, ministre: Si cette diminution est si modeste, pourquoi la firme en question ne diminue-t-elle pas le prix?

04.05 Philippe Seghin (MR): Il faudrait quand même tenter de trouver une solution au problème rencontré par ces patients.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

04.02 Minister Frank Vandenbroucke: Omwille van een prijsprobleem werd inderdaad op 13 juli 2001 een negatief advies gegeven voor de terugbetaling van dat geneesmiddel. Tenzij Organon de verkoopprijs van Provigil verlaagt, kan de verplichte verzekering gezondheidszorg dit geneesmiddel niet terugbetalen.

Het College van geneesheren-directeurs heeft een interne werkgroep opgericht om dit probleem te bestuderen. Op basis van de besluiten van die werkgroep, zal het College een standpunt innemen over een mogelijke terugbetaling van Provigil in het kader van het Bijzonder Solidariteitsfonds.

04.03 Philippe Seghin (MR): Ik betreur dat de prijs aan de basis lag van dat negatief advies. De door de commissie tegemoetkoming geneesmiddelen geëiste prijsdaling zou slechts 18 euro per maand bedragen, bedrag dat de terugbetaling van de merkgeneesmiddelen in de weg staat.

Kan men niet uit deze patstelling geraken door het toekennen van een bijzonder statuut in het kader van de weesgeneesmiddelen?

04.04 Minister Frank Vandenbroucke: Waarom zou het bedrijf niet zelf de prijs van dat geneesmiddel kunnen drukken?

05 Question de M. André Frédéric au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement des chaises roulantes pour les personnes handicapées" (n° A222)

05 Vraag van de heer André Frédéric aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van rolstoelen voor gehandicapten" (nr. A222)

05.01 André Frédéric (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, madame la commissaire, le 17 juillet dernier, vous annonciez l'adoption, par la Conférence interministérielle des personnes handicapées, des grandes lignes de la nouvelle politique en matière de chaises roulantes. Dans la foulée, vous annonciez qu'un groupe de travail de l'INAMI était chargé de rédiger une nouvelle nomenclature, ce que j'avais déjà eu l'occasion de réclamer à plusieurs reprises, afin d'élargir les critères de remboursement des chaises roulantes. Vous savez que la Belgique a été condamnée parce que la nomenclature existante en la matière était extrêmement limitative et n'autorisait pas un certain nombre de remboursements pour des chaises plus modernes ou en tout cas plus adaptées aux personnes handicapées.

La nouvelle politique que vous avez exposée qui se veut, à mes yeux en tout cas et aux yeux des membres de mon groupe, plus généreuse et qui tient mieux compte – me semble-t-il – des spécificités de chaque personne handicapée, représente une grande avancée par rapport à la situation actuelle que je n'ai cessé de dénoncer depuis maintenant deux ans.

Néanmoins, madame la commissaire, considérant que la législation belge comportait toujours des entraves aux importations de chaises roulantes, la Commission européenne – et c'est ce qui m'a incité à vous poser une question aujourd'hui bien qu'une question similaire ait été posée récemment – a annoncé le 28 octobre dernier sa décision de saisir la Cour européenne de Justice contre la Belgique, au motif qu'elle ne respecte pas les dispositions du Traité européen sur la libre circulation des marchandises. En effet, selon la Commission, alors que la Belgique s'était engagée à modifier sa législation afin de remédier à ce problème, rien n'a changé depuis deux ans.

Même si je suis conscient que des efforts considérables ont été réalisés en cette matière sous cette législature et qu'un échange constructif a pu s'installer entre les autorités et les utilisateurs, cette bonne volonté ne s'est malheureusement pas encore concrétisée dans les textes.

Sur le plan budgétaire, pour le budget 2003, on a annoncé 1.875.000 euros disponibles, pour une entrée en vigueur d'une nouvelle nomenclature dès octobre 2003 et un montant très significatif de 7.500.000 euros pour 2004.

Il est vrai que les échéances existent et je tiens à encore souligner tout le bien que j'en pense. Toutefois, si je consulte l'agenda qui nous est soumis, je ne peux m'empêcher de penser à l'événement majeur qui se produira à la mi-juin dans notre pays et qui n'a rien à voir avec le football! Il s'agit des élections législatives. A cette occasion, le climat va sans doute s'animer et s'agiter, et nous risquons peut-être d'avoir d'autres préoccupations, pas moi mais mes collègues et certains membres du gouvernement.

Plus sérieusement, je pose la question de savoir s'il ne serait pas intéressant, puisque les engagements budgétaires existent, puisqu'il y a un recours à la Cour européenne de Justice, d'accélérer la procédure et le tempo des groupes de travail de façon à ce que l'on puisse arriver à adopter cette nouvelle nomenclature le plus tôt possible. durant le

05.01 André Frédéric (PS): Op 17 juli 2002 kondigde regeringscommissaris mevrouw Van Gool aan dat de interministeriële conferentie voor personen met een handicap de grote lijnen van het nieuwe beleid inzake rolstoelen zou goedkeuren.

Daarnaast verklaarde ze ook dat een werkgroep binnen het RIZIV ermee belast was een nieuwe nomenclatuur op te stellen om de criteria voor de terugbetaling van rolstoelen uit te breiden.

Het nieuwe beleid is een belangrijke stap vooruit vergeleken met wat nu bestaat.

Desondanks kondigde de Europese Commissie op 28 oktober 2002 aan dat ze de zaak aanhangig zou maken bij het Europees Hof van Justitie, omdat België de bepalingen inzake het vrij verkeer van goederen niet naleeft. België beloofde twee jaar geleden al zijn wetgeving te zullen aanpassen, maar dat is nog niet gebeurd.

Bij de voorbereiding van de begroting 2003 heeft u aangekondigd dat er 1,875 miljoen euro zou worden ingeschreven voor de inwerkingtreding van een nieuwe nomenclatuur vanaf oktober 2003 en 7,5 miljoen euro voor 2004.

Zou het niet wenselijk zijn, rekening houdend met de verkiezingen in juni en om een veroordeling door Europa te voorkomen, met de werkzaamheden in de verschillende werkgroepen in hogere versnelling te gaan, zodat de nieuwe nomenclatuur vanaf het eerste trimester van 2003 zou kunnen ingaan?

Bovendien zouden de werkgroepen van het RIZIV in een ivoren toren werken en zouden ze nalaten de belangrijkste gebruikers van rolstoelen te raadplegen. Is het niet moaelijk deze bii de werkaroeppen

premier semestre 2003 voire le premier trimestre. Peut-on rêver?

te betrekken?

Madame la commissaire, je souhaiterais également aborder une question qui ne figure pas dans le texte écrit de la question que j'ai déposée. Il ne s'agit pas d'un piège et si cela vous pose problème de me répondre, je peux attendre.

On me dit que dans les groupes de travail mis en place, on serait reparti dans une procédure "en vase clos" à l'INAMI, par rapport à cette définition d'une nouvelle nomenclature et que les principaux utilisateurs, les gens qui connaissent la pratique quotidienne des difficultés rencontrées par l'utilisation des chaises roulantes, ne seraient pas consultés. J'ai en tout cas reçu un message assez clair de l'Association belge des maladies neuromusculaires à cet égard qui me dit ne pas être la seule à ne pas être consultée. Vous allez me dire que ma demande est quelque peu contradictoire: je demande à la fois que l'on accélère la procédure et que l'on élargisse les consultations. Je crois qu'en faisant preuve de bonne volonté, on pourrait peut-être arriver à une synthèse des deux.

05.02 Greet Van Gool, commissaire du gouvernement (au nom du ministre): Monsieur le président, monsieur Frédéric, en réponse à votre question, je puis vous communiquer que s'il est exact que la Commission européenne a annoncé sa décision de saisir la Cour européenne de Justice, il ne faut pas sous-estimer les efforts qui ont été réalisés au cours de ces deux dernières années et que nous poursuivons en vue d'aboutir, le plus rapidement possible, à un meilleur remboursement des chaises roulantes. En effet, dès 2001, le ministre des Affaires sociales a demandé à l'INAMI de préparer un rapport sur l'état de la situation des remboursements des chaises roulantes, des problèmes rencontrés et des pistes de solution. C'est un travail très complet qui a été finalisé et diffusé fin juin 2002. Dans le cadre de ce rapport, de larges consultations ont été menées notamment avec les représentants des utilisateurs de chaises roulantes.

En avril 2002, lors de l'inauguration de la conférence interministérielle en faveur des personnes handicapées, j'ai annoncé la création, au sein de celle-ci, d'un groupe de travail consacré aux procédures d'octroi d'aide et dès juillet 2002, notamment sur la base des conclusions du rapport de l'INAMI, j'ai obtenu un accord des communautés et des régions pour la création d'un guichet unique et de procédures simplifiées en matière de remboursement.

En octobre 2002, le dossier a été introduit dans le cadre du conclave budgétaire et, comme vous le soulignez vous-même, c'est un montant de 1,875 million d'euros qui a été libéré pour l'entrée en vigueur de nouvelles nomenclatures dès octobre 2003. Ce montant sera de 7,5 millions d'euros en 2004. Ce calcul est effectué sur une base annuelle.

Depuis début septembre, plusieurs groupes de travail, restreints pour l'instant, ont été constitués à l'INAMI pour élaborer cette nouvelle nomenclature et réfléchir à la problématique des chaises roulantes en institution. Je puis vous assurer que ces groupes se réunissent à un rythme très soutenu. Lorsque ces groupes auront des propositions concrètes, il est prévu de les soumettre pour avis à un groupe plus large ainsi qu'aux représentants des utilisateurs, notamment via l'avis du Conseil national supérieur pour les personnes handicapées. Entre-temps, le groupe de travail de la conférence interministérielle continue de se réunir pour aboutir au guichet unique et définir les procédures nécessaires. La prochaine réunion est prévue pour ce vendredi 8 novembre.

05.02 Regeringscommissaris Greet Van Gool, in het bijzijn van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen: De Europese Commissie heeft inderdaad besloten de zaak voor het Europese Hof van Justitie te brengen, maar men mag de inspanningen die de afgelopen twee jaar geleverd werden met het oog op een betere terugbetaling van rolstoelen toch niet onderschatten.

In 2001 al droeg de minister van Sociale Zaken het RIZIV op een rapport over de stand van zaken voor te bereiden. Die studie, waarin ook de rolstoelgebruikers zelf hun zegje konden doen, werd eind juni 2002 afgerond en gepubliceerd.

Tijdens de interministeriële conferentie voor personen met een handicap in april 2002 heb ik aangekondigd dat er binnen die conferentie een werkgroep zou worden ingesteld die zich over de procedures voor de toekenning van steun zou buigen.

In juli kwam het tot een akkoord over de instelling van één-loket-functie en een vereenvoudiging van de terugbetalingsprocedures.

In oktober kwam het dossier dan ter tafel op het begrotingsconclaaf, en werden de door u genoemde bedragen uitgetrokken.

Sinds september zijn er

J'ai également fait introduire, en collaboration avec le ministre des Affaires sociales, une exposition spécifique dans le projet de loi-programme, approuvé en Conseil des ministres, le 23 octobre dernier. Cette disposition permet de créer un organe d'avis au sein de l'INAMI, la commission de remboursement des bandages, orthèses et prothèses, dont pourraient faire partie les différents fonds régionaux et communautaires compétents dans le cadre du remboursement des chaises roulantes ainsi que des représentants des utilisateurs.

Par conséquent, même si les utilisateurs ne voient pas encore de résultats concrets dans l'immédiat, il est cependant évident que tout est mis en œuvre pour faciliter, désormais, le parcours de remboursement tout en garantissant un éventail plus large de chaises remboursables par la prise en compte des critères fonctionnels, élargissement pour les critères techniques, révision des critères médicaux et aussi en garantissant naturellement la qualité.

Toutes ces différentes procédures, si elles prennent du temps, devraient néanmoins aboutir à des textes légaux et réglementaires qui pourraient être publiés avant le printemps 2003, donc avant les élections. Je rappelle que certaines dispositions visant une amélioration des règles actuelles et une simplification des procédures pourraient entrer en vigueur avant octobre 2003, pour autant qu'elles n'entraînent pas de surcoûts budgétaires.

verscheidene - momenteel beperkt - werkgroepen opgericht bij het RIZIV. Zij moeten de nieuwe nomenclatuur uitwerken en nadenken over de problematiek van het rolstoelgebruik in instellingen. De werkgroepen zullen hun concrete voorstellen om advies voorleggen aan de vertegenwoordigers van de gebruikers.

In het door de ministerraad op 23 oktober goedgekeurde ontwerp van programmawet werd een bepaling ingeschreven waarbij de mogelijkheid ingebouwd wordt om een adviesorgaan te creëren bij het RIZIV.

Kortom, we doen er alles aan om de hele terugbetalingsprocedure vlotter te doen verlopen, waarbij tegelijk meer rolstoelmodellen voor terugbetaling in aanmerking komen.

Nog voor de lente 2003 zouden er al wetteksten en reglementaire bepalingen gepubliceerd kunnen worden.

05.03 André Frédéric (PS): Monsieur le président, je remercie Mme le commissaire pour sa réponse très complète. Je suis à 95% d'accord avec les propos qu'elle vient de tenir et je ne mets pas en doute les efforts qui ont été consentis. Je voudrais simplement vous dire, madame, que je reste quand même sur ma faim, même si vous prenez des engagements dans le temps. Je comprends que vous ne puissiez pas encore les prendre plus formellement puisqu'une procédure est en cours.

Si un groupe restreint travaille à des propositions de l'INAMI et consulte par la suite les utilisateurs, gagnons du temps en les associant directement aux discussions. On réunirait ainsi les gens qui doivent réfléchir à toute une série d'éléments et ceux qui vivent concrètement les choses sur le terrain. Il y a suffisamment d'associations représentatives pour pouvoir les associer directement et gagner du temps. Je nous fixe alors, madame le commissaire, rendez-vous en commission, dès le printemps, afin de faire le point et d'examiner si les textes sont sur le point d'être publiés.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het Fonds voor collectieve uitrustingen en diensten" (nr. A018)

06 Question de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le Fonds d'équipements et de services collectifs" (n° A018)

06.01 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is opnieuw een oud zeer dat ik hier bovenhaal, maar ik wil araaa noa eens met u van aedachten wisselen over het

05.03 André Frédéric (PS): Die beperkte werkgroepen binnen het RIZIV zouden de vertegenwoordigers van de rolstoelgebruikers rechtstreeks bij hun werkzaamheden kunnen betrekken, in plaats van te wachten tot de voorstellen klaar zijn. We zullen zien of de beloofde teksten volgende lente daadwerkelijk gepubliceerd zullen worden - zoniet zal ik weer aan de bel trekken.

06.01 Annemie Van de Casteele (VU&ID): J'ai déjà posé une question sur ce sujet le 12 juin. Le

dossier van het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten. Op 12 juni hebt u al geantwoord op mijn vragen over die kwestie. Ik heb u er toen op gewezen dat de Vlaamse Gemeenschap van plan was om dat dossier bij het overlegcomité aanhangig te maken. Wij kenden allemaal de redenen daarvoor en er moest uiteindelijk een uitweg uit de impasse worden gevonden.

De minister heeft zich toen eigenlijk op de vlakte gehouden. U hebt toen duidelijk gezegd dat er voor u twee criteria zijn. Ten eerste, de oplossing voor het dossier van het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten moet voldoen aan de opmerkingen van de Raad van State, wat vanzelfsprekend is.

Ten tweede, de kinderen mogen er niet het slachtoffer van worden, dus mag er niet te veel worden ingeleverd. U zei toen dat er twee pistes waren, maar u hebt geen keuze gemaakt. In de eerste piste – waarvan u toegaf dat ze juridisch-technisch de meest orthodoxe zou zijn – zou het Fonds alleen als doorgeefluik blijven bestaan. Volgens objectieve criteria en verdeelsleutels zouden de middelen worden overgedragen aan de Gemeenschappen, die deze volgens hun normering zouden verdelen onder de initiatieven voor kinderopvang. Het is duidelijk dat daarover waarschijnlijk geen akkoord kan zijn, want als het op die manier gebeurt, zal in elk geval één Gemeenschap moeten inleveren. In de tweede mogelijkheid die u voorziet, komt er opnieuw een gedeeltelijke individualisering. Daarmee zouden we een stukje teruggaan naar de vroegere situatie waarbij men opnieuw de kapstok van de individualisering van de sociale zekerheid zou gebruiken om per kind en per opvangdag een forfait te geven aan de opvangprojecten.

Mijnheer de minister, ik zou van u graag het volgende vernemen. Dat dossier is naar het overlegcomité gegaan. Wat heeft dat overleg opgebracht? Ik zou ook graag weten welke houding de federale overheid heeft aangenomen. Het lijkt mij nogal logisch dat u op dat overleg niet meer op de vlakte kon blijven, maar dat u daar een standpunt moest innemen namens de federale regering. U hebt in uw antwoord op 12 juni ook gezegd dat u de budgettaire consequenties van die twee mogelijkheden op dat moment slecht kon inschatten. U hebt ondertussen toch enkele maanden de tijd gehad. Ik kan mij voorstellen dat uw administratie en uw kabinet toch wat rekenoefeningen hebben gemaakt. Ik kan mij niet voorstellen dat het overlegcomité tevreden is met een theoretische uitleg, zonder dat men weet wat de verschillende pistes financieel en budgettair zullen betekenen.

Vandaar zou ik graag weten wat de budgettaire consequenties van de twee pistes zijn. Als u de tweede piste zou volgen – namelijk het uitstoten van kinderen die geen kinderen van werknemers of ambtenaren zijn – zou ik graag weten over hoeveel kinderen we dan spreken. Over hoeveel opvangdagen spreken we dan? Wat betekent dat per Gemeenschap?

Het is een moeilijke oefening. Dat weet ik, mijnheer de minister, maar ik meen dat de oefening nodig is. Ik ben er ondertussen wel van overtuigd dat tijdens deze legislatuur wellicht geen wettelijk initiatief meer zal worden genomen, net zoals in het dossier dat mevrouw Pieters daarstraks heeft aangekaart. Het dossier zal wel bij de volgende regeringsonderhandelingen op tafel terechtkomen. Ik meen dat men er dan alle belang bij heeft te weten welke de scenario's zijn en welke cijfers daaraan zijn verbonden.

06.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Van de Casteele, ik heb daarover al een heel feuilleton.

ministre avait alors répondu que deux critères entraient en ligne de compte dans le cadre de la recherche d'une solution à ce dossier: premièrement, la solution pour le dossier du Fonds d'équipements et de services collectifs doit respecter les observations formulées par le Conseil d'Etat et, deuxièmement, les enfants ne peuvent en être les victimes.

Le ministre a évoqué deux pistes possibles. Selon la première piste, le Fonds ne continuerait à fonctionner que comme simple intermédiaire pour les Communautés, qui répartissent les moyens en fonction de leurs normes. Selon la deuxième piste, il sera à nouveau procédé à une individualisation partielle et l'on appliquera un système de forfait par enfant et par jour d'accueil.

Le dossier a été soumis au Comité de concertation. Qu'en a-t-il résulté? Quelles sont les répercussions budgétaires de ces deux pistes? Quelle est l'attitude des autorités fédérales?

06.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Le 5 juillet 2002. le

Het dossier van het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten is op 5 juli 2002 behandeld op het overlegcomité tussen de federale regering en de gemeenschaps- en gewestregeringen. Tijdens deze vergadering is overeengekomen dat een federale werkgroep in overleg met de Gemeenschappen zal onderzoeken op welke manier de reglementering het best in overeenstemming wordt gebracht met de adviezen van de Raad van State. De conclusies van deze werkgroep worden voor het einde van het jaar aan het overlegcomité voorgelegd. De federale overheid opteert daarbij voor de individualiseringspiste. Dit wil zeggen dat per opvangtype – we spreken over buitenschoolse kinderopvang, zieke kinderen, flexibele en urgentieopvang – voor elk kind een zelfde bedrag per opvangdag wordt toegekend, met dien verstande dat de tussenkomst van het FCUD wordt beperkt tot de kinderen die ressorteren onder het stelsel van de kinderbijslag van de werknemers en ambtenaren.

Er wordt voor elk kind een zelfde bedrag per opvangdag toegekend, met dien verstande, primo, dat de tussenkomst van het FCUD wordt beperkt tot de kinderen die ressorteren onder het stelsel van de kinderbijslag der werknemers en de kinderen van ambtenaren – daarmee keren wij terug naar de situatie van voor de Programmawet van 25 januari 1999 – en met dien verstande, secundo, dat dat niet tot een structurele meeruitgave mag leiden.

Op basis van de voor het dienstjaar 2002 gebudgetteerde uitgaven wordt de verdeling in de middelen thans geraamd op 23.797.000 euro voor Nederlandstalige projecten, tegenover 20.977.000 euro voor Franstalige projecten. Deze verdeling komt neer op een verhouding van 53,15% voor Nederlandstalige projecten tegenover 46,85% voor Franstalige projecten. De cijfers voor het dienstjaar 2001 zijn nog niet volledig, maar op basis van een controle van 83,14% van de uitgaven kan ik u zeggen dat deze verdeling wordt geraamd op 52,05% voor Nederlandstalige projecten tegenover 47,95% voor Franstalige projecten.

Op basis van het aantal kinderen van nul tot drie jaar in de Gemeenschappen, met inbegrip van de klassieke 20/80-regeling voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zou de verdeling van het budget 57,23% bedragen voor Nederlandstalige projecten tegenover 42,77% voor Franstalige projecten. Wij bewegen ons dus in de goede richting, denk ik, zonder er al helemaal te zijn. Op dit moment beschik ik niet over een afzonderlijke registratie van die kinderen en ik kan dus niet aangeven hoeveel kinderen uit de boot zouden vallen bij de aanpassing van de reglementering aan de adviezen van de Raad van State, met name bij voorbeeld de beperking tot kinderen van ambtenaren en werknemers.

In het dienstjaar 2001 werden er voor Nederlandstalige en Franstalige projecten de volgende aanwezigheidsdagen geregistreerd. Ik heb daar een tabel van. Voor Nederlandstalige projecten voor buitenschoolse opvang 3.261.280, voor Franstalige projecten 1.518.660. Wat de opvang van zieke kinderen betreft – ik zal u dadelijk de tabel geven – waren er 20.811 Nederlandstaligen en 15.737 Franstaligen. Voor flexibele opvang tellen wij 60.500 Nederlandstaligen en 117.700 Franstaligen, voor urgentieopvang 14.960 Nederlandstaligen en 46.860 Franstaligen.

De hoogte van het forfait in het kader van deze individualiseringspiste is nu nog niet vastgelegd. De verdeling tussen de Gemeenschappen is daarbij niet van belang gezien voor elk kind een zelfde bedrag per opvangdag wordt toegekend.

06.03 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Het is nogal moeilijk om op basis van deze cijfers te reageren, ik moet ze nog even bestuderen. Het is niet helemaal juist dat de verdeling per Gemeenschap niet belangrijk is, ik denk dat de rekening toch zal gemaakt worden.

06.03 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Il n'est pas exact d'affirmer que la répartition par Communautés n'a pas d'importance.

06.04 Minister Frank Vandenbroucke: (...)

06.05 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Wel, u eindigt daarmee. Door het feit dat ieder kind een gelijk bedrag gaat krijgen, heeft het geen belang meer of de verdeling per Gemeenschap klopt of niet klopt. Dan hangt het er natuurlijk wel van af hoeveel kinderen er opgevangen worden.

06.05 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Étant donné que tous les enfants bénéficient d'un même montant, tout dépend du nombre d'enfants pris en charge.

06.06 Minister Frank Vandenbroucke: Ja, natuurlijk.

06.07 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Dat hangt ook samen met uw economische werkelijkheid die nu verschillend is per Gemeenschap. Wij zullen dat wel zien eens dat het zover is. Maar het gaat niet alleen over cijfers, mijnheer de minister, hoewel wij moeten vaststellen dat wij van heel ver gekomen zijn en dat gelukkig, door de druk die wij met verschillenden, ook in het Parlement, hebben uitgeoefend, wij die scheeftrekkingen voor een groot gedeelte hebben rechtgetrokken. Het gaat echter ook over een coherent beleid en dat is wat de Vlaamse Gemeenschap ook heeft opgemerkt. De verschillende administratieve rompslomp die men moet vervullen én voor Vlaamse subsidies én voor federale subsidies, creëert een onhoudbare situatie voor de Gemeenschappen. Ik zal er dus blijven op hameren dat de meeste coherente piste de eerste is en dat de tweede piste eigenlijk de piste is die men de weg van het minste kwaad zou kunnen noemen en die waarschijnlijk onder druk van de Franstaligen moet gekozen worden, omdat die piste het minst pijn zal doen op korte termijn. Daarmee denkt men alleen op korte termijn.

06.07 Annemie Van de Casteele (VU&ID): La réalité économique constitue également un facteur important, car la situation des différentes Communautés n'est pas comparable. Il ne s'agit pas seulement de respecter les chiffres mais également de mener une politique cohérente. La seconde piste est, pour les francophones, celle du moindre mal, mais elle procède d'une vision à court terme.

Les ministres francophones ne seraient même pas satisfaits de l'option qui vient d'être défendue par le ministre et demanderaient une longue période de transition au cours de laquelle ils conserveraient les moyens actuels. Est-il exact qu'en ce qui concerne le taux de cotisation, on envisage de passer à 0.06% plutôt qu'à 0.05%?

Mijnheer de minister, ik heb mij laten vertellen dat de Franstalige ministers van de federale regering niet eens tevreden zijn met de piste die u hebt verdedigd. Zij zouden ook nog eens willen dat er een overgangperiode is waarbij, bij wijze van spreken, de verworven rechten moeten behouden blijven of heel langzaam moeten afgebouwd worden. Daarbij werd de vraag gesteld, en daar zou ik graag een antwoord op krijgen, om de bijdrage die de bedrijven betalen te gaan optrekken zodanig dat er meer middelen vrijkomen en dat men langs Franstalige kant niet zal moeten inleveren. De oplossing zou er in bestaan van 0,05 bijdragevoet naar 0,06 te gaan. Ik zou graag weten of dat klopt of niet.

06.08 Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Van de Casteele, ten eerste, als ik alleen maar dingen zou doen waar mensen content mee zijn dan deed ik niets. Ten tweede, van 0,05 naar 0,06, dat is het eerste wat ik daarvan hoor. Dat is een punt voor interprofessioneel sociaal overleg. Ik heb niet het gevoel dat er daarvoor aan de tafel van het interprofessioneel sociaal overleg een akkoord zal worden gevonden, eerlijk gezegd. Dat lijkt mij nogal illusoir te zijn.

06.08 Frank Vandenbroucke, ministre: Je n'avais jamais entendu parler de cela auparavant et je n'ai pas le sentiment qu'un accord interviendra à ce sujet lors de la concertation sociale interprofessionnelle.

06.09 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de minister, het is geen piste die u als federaal minister zult verdedigen?

06.09 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Le ministre ne privilégiera donc pas cette piste?

06.10 Minister Frank Vandenbroucke: Neen, dat is een bevoegdheid van de sociale partners. Ik heb daar niets over te zeggen. Volgens hetgeen ik in het verleden heb gehoord staat een verhoging van die bijdragen absoluut niet op de agenda. Ik moet daar ook niet over

06.10 Frank Vandenbroucke, ministre: Non, puisqu'il s'agit d'une compétence des partenaires sociaux.

beslissen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vragen van de heer Jo Vandeurzen, met name de agendapunten nummers 7, 8, 9, 13 en 16, behandelen we allemaal na mekaar. De heer Vandeurzen heeft beloofd om extra kort te spreken.

Collega's, alvorens ik de heer Vandeurzen het woord geef, wil ik u nog eens vragen om de gsm's uit te zetten. Die zijn erg storend voor de mensen die de vertaling moeten doen. Ook daarvoor wat aandacht, alstublieft.

07 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de liberalisering van een aantal diensten" (nr. A113)

07 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la libéralisation d'un certain nombre de services" (n° A113)

07.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit is een heel korte vraag. Ik vernam dat er een vraag zou zijn gesteld door de Wereldhandelsorganisatie naar de houding van België in verband met de vrijmaking van de markt voor een aantal diensten, waaronder ook het onderwijs en de gezondheidszorg begrepen zouden zijn. Wij kennen dat debat ook al een beetje uit de Europese context en de dreiging die ook uitgaat van een aantal arresten, waarin blijkbaar de trend zou bestaan om de gezondheidszorg steeds meer te begrijpen in de termen van de vrije markt.

Mijn vraag luidt heel concreet: klopt het dat die vraag gekomen is?

Welk antwoord wordt voorbereid of zal de regering daarop geven?

Wordt daarover aan het Parlement ook de gelegenheid geboden om een discussie te hebben?

07.01 Jo Vandeurzen (CD&V): J'ai appris que l'Organisation mondiale du Commerce cherche à savoir quelle attitude la Belgique adopte à l'égard de la libération du marché de services tels que l'enseignement et les soins de santé. Ce débat, qui implique à son tour une discussion sur la menace qu'il risque de faire peser, a déjà été mené à l'échelon européen.

L'Organisation mondiale du Commerce a-t-elle effectivement posé cette question? Comment y répondra le gouvernement? Le Parlement aura-t-il l'occasion d'en débattre?

07.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat de heer Vandeurzen het heeft over het algemeen akkoord met betrekking tot de handel in diensten. Dat is een van de belangrijkste akkoorden die tot stand zijn gekomen in de Wereldhandelsorganisatie.

Dat akkoord bestaat uit twee luiken. Er is een algemeen luik, dat de algemene spelregels bepaalt. Vervolgens zijn er nationale lijsten, waarin de lidstaten van de Wereldhandelsorganisatie hun engagementen aangeven met betrekking tot wat zij gaan doen voor de leveranciers van diensten.

In dat kader heeft elke lidstaat van de Wereldhandelsorganisatie een aantal wensen, vragen of eisen moeten formuleren. Dat moest gebeuren vóór 30 juni 2002. De volgende afspraak is dat elke lidstaat antwoorden geeft op de binnengekomen vragen van anderen vóór 30 maart 2003. De vragen die België geformuleerd heeft voor de rest van de wereld, zijn binnen de regering voorbereid en zijn voor observatie naar de Europese Commissie gestuurd.

Van de vragen die aan België geadresseerd zijn, gaat er volgens mij geen enkele over het onderwijs en maar één enkele over gezondheidszorg. Ik meen dat het een vraag was van Mexico. De Belgische regering heeft daarop haar positie herbevestigd. Wij denken namelijk dat men bij de gezondheidszorg niet te maken heeft met een commerciële dienstensector. Wij denken dus dat er inderdaad bepaalde eisen gesteld moeten worden aan bepaalde apparaten.

07.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: L'accord général sur le commerce de services se compose de deux volets. D'une part, il y a les règles du jeu générales et, d'autre part, des listes dans lesquelles les Etats membres indiquent quel engagement ils ont souscrit envers les fournisseurs de services. Chaque Etat membre a jusqu'au 30 juin 2002 pour poser une série de questions et d'exigences aux autres Etats membres. Chaque Etat membre doit répondre aux questions avant le 30 mars 2003.

Les questions formulées par la Belgique ont été préparées au sein du gouvernement. Parmi les questions qui ont été adressées à la Belgique, aucune n'a trait à l'enseignement et une seule porte sur les soins de santé. Dans notre réponse, nous reconfirmerons notre position: le secteur des soins de

materialen enzovoort.

Vóór 30 maart 2003 zal België, in overleg met de Europese Commissie, een antwoord moeten geven op vragen die aan ons gesteld zijn, zoals de vraag die ik net vernoemde. Daarover vindt op 27 november 2002 een vergadering plaats op het niveau van de Europese Commissie, waar wij ons standpunt zullen herbevestigen, namelijk dat de gezondheidszorg geen commerciële dienstverlening is.

U vraagt of het Parlement daarover kan debatteren. Ik ben zeer graag bereid om dat te doen, maar bij mijn weten heeft het Parlement in juni een resolutie goedgekeurd – heb ik het juist? – waarin het Parlement zegt dat de gezondheidszorg niet zomaar commerciële dienstverlening is, precies met het oog op dat proces in de Wereldhandelsorganisatie. Wat de regering dus eigenlijk doet, is de resolutie van het Parlement ter harte nemen en die uitvoeren. Als u daarover opnieuw een debat wil voeren, graag.

De piloot van het dossier is mijn collega Picqué, die lid is van de Raad Interne Markt van de Europese Unie.

07.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de minister, ik kan mij er als parlamentslid alleen maar over verblijden dat de regering de wensen van het Parlement uitvoert.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de financiële situatie van openbare ziekenhuizen" (nr. A114)

08 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la situation financière des hôpitaux publics" (n° A114)

08.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik was eigenlijk aangenaam verrast door het krantenartikel waarin de voorzitter van het Antwerpse OCMW, mevrouw De Coninck, aan de alarmbel trekt en een debat vraagt over de toekomst van de openbare ziekenhuizen. Ik dacht dat ik mijn kans waar moest nemen als een partijgenoot van de minister een debat vraagt over de openbare ziekenhuizen. Ik kon dus niet aan de verleiding weerstaan om even te polsen naar de reactie van de minister van Sociale Zaken.

Volgens de logica van de meerderheid zou het debat zich op het federale niveau moeten afspelen, vermits ook de deficitregel hier is beslist, er geen sociaal kader is voor de ziekenhuizen om een personeelsbeleid te voeren, er geen collectieve bescherming bestaat als gevolg van het feit dat er geen CAO's kunnen worden gesloten en de financiering zich op het federaal niveau bevindt.

Mijnheer de minister, naar aanleiding van allerlei wetsontwerpen en – voorstellen heb ik de aandacht gevraagd voor een aantal specifieke uitdagingen en problemen van de openbare ziekenhuizen, met name het afzonderlijk beheer. Met verbazing zie ik dat Antwerpen er niet in slaagt om die openbare ziekenhuizen te verzelfstandigen. Wat blijkbaar in andere provincies gemeengoed is geworden, is in Antwerpen vooralsnog niet mogelijk gebleken. Dat is een belangrijk thema.

Daarnaast is er de deficitregel waardoor een gemeente het tekort moet dragen van een ziekenhuis op zijn grondgebied. Mijn partij is voorstander van de afschaffing van die regel. Bovendien gaat het ook

santé n'est pas un secteur commercial.

Le gouvernement a pris acte de la résolution du Parlement et l'a exécutée, mais je suis disposé à rouvrir le débat.

Le coordinateur de ce dossier est le ministre Picqué qui est membre du conseil Marché intérieur de l'Union européenne.

07.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Je me réjouis de constater que le gouvernement exauce les vœux du Parlement.

08.01 Jo Vandeurzen (CD&V): La présidente du CPAS d'Anvers demande un débat sur l'avenir des hôpitaux publics. Dans la logique de la majorité, ce débat devrait se tenir à l'échelle fédérale. Je constate qu'Anvers ne parvient pas à rendre les hôpitaux publics autonomes, alors que d'autres provinces ne semblent pas rencontrer ce problème.

Le CD&V préconise la suppression de la règle du déficit en vertu de laquelle une commune doit prendre en charge le déficit d'un hôpital qui se situe sur son territoire.

Quelle est la situation financière des hôpitaux publics en Belgique, en Flandre, en Wallonie et à Bruxelles? Observe-t-on une évolution? Pour quelle année la fameuse règle du déficit est-elle appliquée actuellement? Le ministre est-il disposé à débattre de cette question à la Chambre?

over het sociale luik en de financiering van de ziekenhuizen. Vandaar mijn vragen.

Mijnheer de minister, is het mogelijk mee te delen wat de financiële situatie is van de openbare ziekenhuizen in België en zit daar een evolutie in? Zijn er cijfers beschikbaar? Als men op federaal vlak de deficits controleert, dient men immers over cijfers te beschikken. Zijn er cijfers voor de openbare ziekenhuizen in Vlaanderen, Brussel en Wallonië?

Voor welk jaar zijn wij nu aan de toepassing van de fameuze deficitregel die stelt dat de moedergemeente het tekort van het openbare ziekenhuis moet betalen?

Ten derde – en gelet op de parlementaire loyauteit die de minister zonet heeft bewezen kan dit geen probleem zijn – is de minister bereid hier in de Kamer over te discussiëren? Daarbij nodigen wij mevrouw De Coninck graag uit om haar visie op de openbare ziekenhuizen te geven. Wij kunnen ook de Vereniging van Verzorgingsinstellingen uitnodigen. Het lijkt mij een boeiend debat dat, als de basis het vraagt, het federale Parlement niet kan weigeren.

08.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik beschik inderdaad over cijfers met betrekking tot de financiële resultaten van de openbare ziekenhuizen, maar ik stel voor dat ik ze niet voorlees en ze bezorg aan het secretariaat van de commissie. De cijfers zijn berekend voor het Rijk, voor Vlaanderen, voor Wallonië en voor Brussel.

De overeenkomstig artikel 109 van de ziekenhuiswet bepaalde tekorten zijn vastgesteld tot en met het boekjaar 1964. De tekorten over 1995 en 1996 zullen eerstdaags worden afgesloten. Voor het boekjaar 1997 en volgende dient het resultaat van de herzieningen van het budget van financiële middelen bekend te zijn, zodat die in de berekening van de tekorten kunnen worden geïntegreerd.

Vanzelfsprekend heb ik er geen probleem mee om deel te nemen aan een debat over de toekomst van de openbare ziekenhuizen, maar het is aan de commissie om daarover een agenda vast te stellen.

De **voorzitter**: De cijfers volgen dus.

08.03 **Jo Vandeurzen** (CD&V): Mijnheer de minister, in algemene termen gesteld denk ik dat er een probleem is. Hoe langer men dat voor zich uitschuift, hoe slechter de situatie van de openbare ziekenhuizen dreigt te worden. Er is manifest een probleem met de deficitregel die bepaalt dat het exploitatierisico bij één gemeente wordt gelegd, terwijl de actieradius van die ziekenhuizen meestal de gemeentegrenzen fel overstijgt.

Er is ook een probleem met het statuut, meer bepaald de vraag of het gaat om afzonderlijk beheer of om een deel van het OCMW. Sinds de mogelijkheden verruimd werden, hebben heel wat OCMW-ziekenhuizen van die mogelijkheden gebruikgemaakt om zich te verzelfstandigen. Dat gebeurde bijvoorbeeld in een aantal grote ziekenhuizen als Brugge en Hasselt. Het blijft mij evenwel fascineren waarom Antwerpen dat niet doet. Als er één middel is om enige transparantie te verkrijgen in de exploitatieproblemen van het ziekenhuis, is het wel de verzelfstandiging, zeker bij grote gehelen als in Antwerpen. Op die manier wordt duidelijk waar de performantieproblemen zich zouden kunnen bevinden.

08.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Je fournirai les chiffres que vous demandez au secrétariat de la commission.

Les déficits concernant 1995 et 1996 vont être clôturés incessamment. Je ne vois aucune objection à participer à un débat sur l'avenir des hôpitaux publics.

08.03 **Jo Vandeurzen** (CD&V): Il se pose un problème. Le risque d'exploitation repose sur une seule commune alors que, dans la plupart des cas, le champ d'action des hôpitaux dépasse largement les limites territoriales de la commune.

Depuis l'élargissement des possibilités, bon nombre d'hôpitaux qui dépendent d'un CPAS ont saisi l'occasion pour se transformer en une unité indépendante. Je ne comprends pas pourquoi Anvers n'a pas fait de même, vu que c'est le moyen par excellence pour garantir une réelle transparence en ce qui concerne les problèmes

Ik kan niet voldoende benadrukken dat er op sociaal vlak, met name op het vlak van het personeelsstatuut en de financiering, hopeloze moeilijkheden bestaan. Dat debat lijkt mij meer dan noodzakelijk, vooral omdat ik merk dat men in het Vlaamse kerntakendebat "freewheelt". Sommigen dromen ervan dat de provincies die taak zouden overnemen. Er bestaan de meest gekke voorstellen. Een debat is echt nodig. Het is de moeite waard om de evolutie van het aantal en de grootte van de openbare ziekenhuizen in België te onderzoeken.

Mijnheer de voorzitter, ik zal u een brief schrijven met de vraag daarover in deze commissie een aantal hoorzittingen te organiseren. Ik zal ook aan mevrouw De Coninck vragen mij daarin te steunen.

De **voorzitter**: Ik neem akte van wat u zegt en zal die brief behandelen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het verslag 'Professor Dillemans'" (nr. A115)

09 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le rapport du professeur Dillemans" (n° A115)

09.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, als ik aan professor Dillemans denk, denk ik aan het college algemeen verbintenissenrecht of een gelijkaardig college. Ik heb professor Dillemans als lesgever gekend.

Tijdens de debatten over de ziekenhuisfinanciering en over de vragen van de artsen omtrent de onderhandelingen hebt u op een handige manier het probleem in stukken gehakt. U richtte een werkgroep voor de financieringsproblemen op. Wij wachten nog altijd op het resultaat van die werkgroep. U wou ook een verkennend gesprek organiseren om een inventaris te kunnen maken van de wensen en de knelpunten in de relatie tussen de beheerders en de ziekenhuisgeneesheren. Ik heb begrepen dat u met dat doel professor Dillemans op pad hebt gestuurd. Het einde van de legislatuur is in zicht. Iedereen begint zich zorgen te maken over wat niet meer behandeld zal worden. Het statuut van de ziekenhuisgeneesheren met hun relatie tot de beheerders zal wellicht niet meer het voorwerp uitmaken van wetgevend werk. Toch durf ik te vragen of u al over dat verslag beschikt en of wij daar inzage in kunnen krijgen. Indien het antwoord negatief is, wil ik vragen wanneer u het verslag verwacht en of wij het bij aankomst kunnen ontvangen.

09.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wens te bevestigen dat ik erg veel belang hecht aan het rapport dat erector Dillemans zal indienen. In de voorbije maanden heeft hij bijzonder intensieve contacten gehad met de verschillende partijen die betrokken zijn bij het probleem van de relatie tussen arts en ziekenhuisbeheerder. Die partijen hebben mijns inziens ook belang bij een goede relatie tussen de arts en de ziekenhuisbeheerder. Erector Dillemans heeft mij laten weten dat hij een voorlopige conclusie vorm aan het geven is, maar dat hij nog een aantal aanvullende, specifieke gegevens nodig heeft en dat hij volgende jaar over een definitief rapport zal beschikken. Dat zal een erg belangrijk rapport zijn. Ik ga er eveneens van uit dat het een rapport zal zijn waarin wij het probleem net niet in stukjes zullen hakken, maar waarin wij vanuit de relatie tussen zorgverstrekkers en beheerders een globale visie zullen formuleren op de toekomst van het ziekenhuis.

d'exploitation auxquels se trouve confronté un hôpital. Un débat sérieux sur le statut du personnel et le financement s'impose. J'adresserai un courrier au président de la commission pour lui demander d'organiser une série d'auditions sur ces questions.

09.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Fin renard, M. Vandenbroucke a saucissonné le débat sur le financement des hôpitaux. Un groupe de travail se penchera sur les problèmes de financement, tandis que le professeur Dillemans a été chargé de faire un tour d'horizon des points névralgiques dans les relations entre les médecins hospitaliers et les gestionnaires des hôpitaux. Les résultats de toutes ces initiatives se font cependant attendre, alors que la législature touche à sa fin.

09.02 Frank Vandenbroucke, ministre: M. Dillemans, recteur honoraire, s'emploie actuellement à formuler ses conclusions provisoires. Avant de publier son rapport définitif l'année prochaine, il souhaite encore collecter certaines données. J'attache une importance particulière à son travail d'étude, qui devra nous permettre de définir une vision globale de la problématique.

09.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Op dat ogenblik zou het interessant kunnen zijn om professor Dillemans aan het woord te laten.

09.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Il serait donc sans doute utile d'inviter le professeur Dillemans à s'exprimer lui-même.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de medische materialen" (nr. A143)

10 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le matériel médical" (n° A143)

10.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de minister, in alle eerlijkheid gezegd vind ik dit wel een zeer belangrijke vraag.

De **voorzitter**: Ik vond die andere vragen ook wel belangrijk, mijnheer Vandeurzen.

10.02 Jo Vandeurzen (CD&V): Natuurlijk, maar met deze inleiding kan ik misschien wat langer spreken.

De **voorzitter**: Dat was niet afgesproken.

10.03 Jo Vandeurzen (CD&V): In alle ernst nu.

Wij hebben hier al dikwijls de problematiek van de onderfinanciering van de ziekenhuizen besproken. Daar is ook al heel wat actie rond gevoerd. Een van de thema's die ik eens aan de orde wil stellen en een vraag aan de minister die eens anders luidt dan de vraag om meer geld is de vraag naar de transparantie van de markt van medische materialen.

In mijn vraag werd ik geïnspireerd door informatie die mij toevallig bereikte van een bijeenkomst van ziekenhuizen met een aantal consultants op Europees niveau. Men zei dat de marges van sommige materialen in Europa danig van land tot land verschillen, zodat de sector kan gebruikmaken van de specifiek in de landen geldende regels om te verhinderen dat er een transparante open markt is waarin men de materialen kan aankopen aan de meest gunstige prijs-kwaliteitverhouding. Dat is een punt dat vele ziekenhuizen bezighoudt. Het is logisch dat men die kosten tracht te reduceren, maar men moet de oplossing daarvoor niet zoeken op het niveau van het personeel, hoewel dat helaas soms wel moet. Men moet in eerste instantie trachten ervoor te zorgen dat men andere kostenposten beter onder controle krijgt. Daarom wil ik u, mijnheer de minister, een aantal vragen stellen.

Ten eerste, beschikt het ministerie dat u onder uw toezicht hebt, over informatie die toelaat om na te gaan in welke mate de prijzen voor medische materialen en andere benodigdheden voor een ziekenhuis conform datgene zijn wat internationaal gangbaar is? Worden er in dat verband metingen gedaan? Bestaan daarover vergelijkende studies? Zijn er verschillen? Ik heb me laten vertellen dat die verschillen vrij aanzienlijk zijn voor precies hetzelfde materiaal, maar in de verschillende landen anders gelabeld. Is het mogelijk dat er een markt met een grotere transparantie ontstaat door een initiatief van de overheid waardoor internationale vergelijkingen, gezamenlijke aankopen en internationale aankopen mogelijk worden? In de plaats van de discussie of men het mag aanrekenen aan de patiënten, kan men de vraag ook andersom stellen. Kan men de manier waarop men het verwerft op een meer open manier organiseren?

10.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Je souhaiterais aborder la question de la transparence du marché du matériel médical.

Le ministre dispose-t-il d'informations qui permettraient de contrôler dans quelle mesure les prix du matériel médical et d'autres équipements hospitaliers sont conformes aux prix pratiqués sur le plan international? Des mesures sont-elle effectuées? Existe-t-il des études comparatives? Il me revient que des différences sensibles de prix ont été constatées pour du matériel identique mais qui est commercialisé sous des marques différentes dans plusieurs pays. Les autorités peuvent-elles prendre une initiative afin de rendre le marché transparent, ce qui permettrait de réaliser des comparaisons internationales et de procéder à des achats communs et internationaux?

Un hôpital belge peut-il acquérir du matériel médical à l'étranger en le faisant facturer en Belgique?

La stérilisation de certains équipements constitue un problème. La labellisation est laissée aux soins du fabricant. Il existe à ce sujet une réglementation européenne et il est incontestable que les intérêts du

Ten tweede, kan een Belgisch ziekenhuis medische materialen aankopen in het buitenland waarbij eventueel in België wordt gefactureerd? Dat zou de transparantie van de markt serieus bevorderen.

Ten derde, het probleem van de hersterilisatie van een aantal materialen is u wellicht bekend. U weet dat er heel wat materiaal op basis van Europese richtlijnen niet mag of kan worden hergebruikt. Dat is zeer belangrijk. De aansprakelijkheden, de verantwoordelijkheden en de risico's spelen hierbij een grote rol. De patiënt mag geen enkel risico lopen. Er is een spanningsveld: als men de labeling – kan of kan niet worden hergebruikt – alleen laat geven door de fabrikant en niet via aangifte, welke andere verantwoordbare omstandigheden zijn er dan mogelijk om sommige materialen toch nog te hergebruiken. Zo maakt men ook daar de omzet en het gebruik van die materialen zeer duur. Ik weet dat het om een zeer genuanceerde materie gaat, dat er een Europese regelgeving is en dat men de belangen van de patiënt uiteraard boven alles moet stellen. Toch is mijn vraag of het mogelijk en denkbaar is dat de voorwaarden waaronder dit eventueel zou kunnen, ook elders dan in de firma zelf kunnen worden bepaald?

10.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik moet om te beginnen meedelen dat ik niet beschik over vergelijkende studies met betrekking tot de prijs voor medische materialen in België en in andere landen. U hebt helemaal gelijk als u zegt dat het interessant zou zijn om over dergelijke vergelijkende studies te beschikken, zeker in Europees verband. Dus daar hebt ge gelijk in, dat zou nuttig zijn. We hebben ze niet.

Ik moet wel aanstippen dat het mogelijk is dat een Belgisch ziekenhuis medisch materiaal aankoopt in het buitenland. Als dat voldoet aan de geldende kwaliteitsnormen – maar die zijn ook voor een groot deel op Europees vlak vastgelegd – dan is er geen enkel probleem met een aankoop in het buitenland. Concurrentie kan daar in principe spelen.

Wat de niet hersterilisatie van medisch materiaal betreft, moeten de Europese richtlijnen worden nageleefd en elke ziekenhuisbeheerder en ziekenhuisapotheker heeft dus de plicht die richtlijnen na te leven en zijn verantwoordelijkheid terzake op te nemen. Ik wil wel uw aandacht erop vestigen dat ik de ziekenhuizen al dit jaar bijkomende middelen heb gegeven, hetzij via het budget van de financiële middelen – 9,6 miljoen euro ongeveer – hetzij via de ZIV-nomenclatuur, artikel 35bis, zodat ze toch wel het hoofd kunnen bieden – denk ik – aan bijkomende kosten die voortvloeien uit de naleving van deze richtlijn.

10.05 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik durf de minister toch de suggestie doen om inderdaad eens te overwegen zo'n studie te laten uitvoeren. Dat hoeft niet zo'n grote studie te zijn, maar het zou toch interessant zijn als de minister eens kon laten nagaan in welke mate de markt van die materialen inderdaad een open markt is en eens door een gerenommeerd of ander consultancybureau te laten nagaan of het juist is dat het een markt is die in België de concurrentie vrij toelaat en of het waar is dat er daar internationaal enorme prijsverschillen kunnen zijn die firma's kunnen waarmaken omdat de regelgeving van de landen terzake mogelijkheden schept. Ik denk dat u daarmee ook eens de gelegenheid zou hebben om de sector te verblijden zonder dat het u geld moet kosten. Dat is toch iets dat, vanuit de oppositie aan de minister aangereikt, niet anders dan een constructief voorstel kan zijn.

De **voorzitter**: Dank u wel voor alle voorstellen, mijnheer Vandeurzen.

patient priment. Je souhaiterais néanmoins savoir si les conditions ne pourraient pas également être fixées par une autre instance que l'entreprise elle-même.

10.04 Frank Vandenbroucke, ministre: Je ne dispose pas d'études comparatives concernant le prix du matériel médical en Belgique et dans les autres pays. Il serait en effet utile d'en disposer.

Un hôpital belge peut acheter du matériel médical à l'étranger pour autant qu'il réponde aux normes de qualité en vigueur, ce qui sera souvent le cas, compte tenu de la réglementation européenne.

En ce qui concerne la non-restérilisation du matériel médical, il convient de respecter les directives européennes. J'ai fourni des moyens supplémentaires aux hôpitaux afin qu'ils puissent assumer les coûts additionnels.

10.05 Jo Vandeurzen (CD&V): Je propose au ministre de quand même faire procéder à une telle étude.

10.06 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dacht dat de minister ging zeggen dat ik gelijk heb.

10.07 Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb het reeds genoteerd.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de kleine outliers" (nr. A167)

11 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les courts séjours dans les hôpitaux" (n° A167)

11.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we hebben kunnen lezen dat er een studie werd gemaakt – ik meen in Leuven – waaruit blijkt dat vrouwen die op een goede medisch verantwoorde manier in kort verblijf bevallen in een ziekenhuis minstens kwalitatief dezelfde garanties en genoegdoening hebben als vrouwen die bevallen in lang verblijf. Kort verblijf betekent dat de vrouwen bevallen en na twee dagen verder herstellen in het thuismilieu. In de commentaar op de studie werd gezegd dat de prioriteit voor het thuismilieu en de beperking van het gebruik van dure ziekenhuisinfrastructuur een goede evolutie is die echter niet altijd de meest interessante is op financieel vlak zowel voor de betrokkene als voor het ziekenhuis. Dat is, als dat het geval zou zijn, een pervers effect voor de financiering. Ik heb dit technisch laten nakijken. Men zegt dat de verantwoorde verblijfsduur voor een volledig verblijf voor een bevalling nationaal 5,23 dagen is. Als iemand slechts 2 dagen in het ziekenhuis verblijft wordt dat in het vakjargon beschouwd als de "kleine outlier". Dit heeft tot gevolg dat die niet wordt meegeteld om het gemiddelde te berekenen. De verantwoorde ligdagen worden gelijkgesteld met de kleine verblijfsduur. Resultaat van het verhaal is dat het ziekenhuis financieel slechter wordt van elke vrouw die na 2 dagen thuis verder goed begeleid herstelt. Dat is een situatie die ik niet echt kan begrijpen.

Mijnheer de minister, is dat correct? Is er een anomalie? Zal dat rechtgezet worden mocht dit financieel nadelig zijn voor de ziekenhuizen? Zal dat met terugwerkende kracht gebeuren vanaf 1 juli 2002?

11.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, collega's, het is correct dat op een medisch verantwoorde manier bevallen met kort verblijf in het ziekenhuis eigenlijk financieel ontmoedigd wordt uit hoofde van het ziekenhuis. Ik denk dat de heer Vandeurzen het systeem bijzonder goed kent. De bevallingen zijn een APR-DRG nr. 650. De nationaal genormaliseerde verblijfsduur voor deze APR-DRG bedraagt 5,59 dagen bij severity 1; 5,9 bij severity 2 en 6,7 bij severity 3. Ik heb een tabel waarbij ik voor die verschillende severityklassen ook de kleine outlier opgeef. De kleine outlier voor severity 1 – de meest eenvoudige situaties – is 2,59 dagen. We ronden dat af naar 3. Voor het niveau 2 is dat ook 2,59, afgerond naar 3. Voor het niveau 3 van severity is dat 2. Hoe wordt de kleine outlier bepaald? Dat is een statistische formule, die functies van de verdeling in kwartielen, maar daar ga ik u niet mee lastigvallen.

Inderdaad. als een vrouw die bevallen is slechts 2 dagen in het

11.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Les études montrent que les femmes qui accouchent à l'hôpital et n'y séjournent que deux jours bénéficient des mêmes garanties du point de vue de la qualité et sont tout aussi satisfaites que les femmes hospitalisées cinq ou six jours. Il ressort de commentaires que la limitation de l'usage d'infrastructures hospitalières onéreuses constitue une évolution positive mais que, d'un point de vue financier, cette option n'est pas toujours la plus intéressante, ni pour l'hôpital, ni pour le patient. Les séjours de courte durée ne sont pas comptabilisés comme journées d'hospitalisation de sorte que chaque femme qui retourne chez elle après deux jours d'hospitalisation représente un manque à gagner pour l'hôpital.

Est-ce exact? Si les séjours de courte durée sont financièrement désavantageux pour les hôpitaux, la situation sera-t-elle rectifiée avec effet rétroactif à partir du 1er juillet 2002?

11.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Je confirme que les accouchements avec séjour de courte durée à l'hôpital sont en fait déconseillés pour des raisons d'ordre financier. Si une femme ayant accouché ne reste que deux jours à l'hôpital, son hospitalisation ne sera en effet pas considérée comme un séjour normal. La limite en la matière est de trois jours.

De la sorte, c'est l'hôpital que nous pénalisons. Il existe donc une anomalie, que je souhaite éliminer en faisant malgré tout facturer ces

ziekenhuis verblijft wordt dat niet beschouwd als een normaal verblijf maar als een kleine outlier. Dat heb je als een ziekenhuis afspraken maakt met structuren in de regio die zorgen voor opvolging van de bevalling thuis. Wat doet men dan? Dan gaat men de verantwoorde ligduur gelijk stellen met de feitelijk gefactureerde ligduur die aanzienlijk beneden de genormaliseerde verantwoorde ligduur die normaal wordt gefinancierd. In dit geval bijvoorbeeld 5,59 of 5,9.

Eigenlijk bestraffen we op die manier het ziekenhuis nogal zwaar. Ik denk inderdaad dat dit een anomalie is. Het is mijn bedoeling het volgende te doen. We willen voor kleine outliers van bevallingen de financiering gelijkstellen aan de grens zelf van de kleine outlier, dat wil zeggen dat we in dat geval drie dagen factureren. De grens is drie dagen. Op de manier garanderen wij het betrokken ziekenhuis een convenabele financiering, rekening houdend met het feit natuurlijk dat de bevalling op zichzelf een duur moment is in het geheel. Men financiert dus drie dagen voor iemand die maar twee dagen of minder in het ziekenhuis verblijft, en dat lijkt mij financieel goed. Ik overweeg daaraan wel voorwaarden te verbinden, zoals bijvoorbeeld de voorwaarde dat er een overeenkomst wordt gesloten tussen het ziekenhuis en een structuur in de regio die zorgt voor de opvolging thuis. Ik denk immers dat het belangrijk is dat dit op een medisch verantwoorde manier gebeurt.

Als we te maken hebben met verblijven waarbij er een transfer is van een ziekenhuis naar een ander, dan is de situatie natuurlijk enigszins anders. In dergelijke gevallen krijgen deze verblijven nog steeds een gefactureerde verblijfsduur als waarde voor de verantwoorde verblijfsduur toegewezen. Wij willen natuurlijk carrousels vermijden; wij zouden niet graag hebben dat we bij transfer van een ziekenhuis naar een ander telkens opnieuw een volledig verantwoorde ligduur zouden moeten betalen alsof er geen transfer is geweest.

Wanneer wordt dit doorgevoerd? Normaal gezien wordt dit doorgevoerd bij de herziening van de financiering van de ziekenhuizen in juni 2003, echter niet met terugwerkende kracht. Ik dacht dat u daarover een vraag had.

11.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik denk in alle eerlijkheid dat in een nieuw complex financieringssysteem een aantal zaken opduiken waarvan men zich niet bewust is geweest, maar daar kan ik wel mee leven. Het feit dat men het ene misschien wel kan regelen, zoals de B8 met ingang van het begin en het andere niet, geeft wel een wrang gevoel.

11.04 Minister Frank Vandenbroucke: Het probleem van kleine outliers bestaat al langer.

11.05 Jo Vandeurzen (CD&V): Waarom is het dan nu niet ...

11.06 Minister Frank Vandenbroucke: Waarom heeft mijn voorganger het dan niet geregeld? Dat heeft niets te maken met de lijst van vandaag. Het bestaat al heel lang. Dit is niet zoals de discussie over de B8.

11.07 Jo Vandeurzen (CD&V): U zou natuurlijk kunnen zeggen dat dit inderdaad een punt is dat niet logisch is.

séjours de courte durée comme des séjours de trois jours. Nous pourrions ainsi garantir à l'hôpital un financement convenable, tenant compte du fait que l'accouchement représente une opération coûteuse. Je souhaite toutefois compléter ce système en contraignant l'hôpital à conclure des accords avec une structure située dans la région et capable d'assurer un suivi médical à domicile correct.

Dans le cas d'un transfert d'un hôpital à un autre, la situation est naturellement différente. Dans ce cas, les séjours seront toujours facturés en fonction de la durée de séjour totale recommandée. Nous souhaitons bien entendu éviter les carrousels; nous ne voulons pas payer la totalité du séjour recommandé une seconde fois, comme s'il n'y avait eu aucun transfert.

Ces modifications seront normalement instaurées lors de la révision du financement des hôpitaux en juin 2003. Cette réforme ne s'assortira toutefois pas d'un effet rétroactif.

11.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Je conçois qu'un système de financement nouveau et complexe implique des difficultés imprévisibles, mais je comprends mal que certains problèmes puissent être réglés et d'autres pas. J'estime par contre positif que l'on accorde une attention plus soutenue à la première ligne.

De gevoeligheid voor de eerste lijn vind ik trouwens een goede suggestie. Men zou evengoed kunnen zeggen dat men dat nog even kan, aangezien het niet zo moeilijk is om te zien wat dat financieel betekent.

11.08 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik denk niet dat men elke hervorming die men doorvoert ten aanzien van systemen die al lang in zwang zijn, met terugwerkende kracht moet regelen. Daar ben ik geen voorstander van.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12 Question de Mme Michèle Gilkinet au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le Maximum à Facturer (MAF)" (n° A130)

12 Vraag van mevrouw Michèle Gilkinet aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de maximumfactuur" (nr. A130)

12.01 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, monsieur le ministre, nous avons pu voir que vous avez lancé une campagne d'information au sujet du Maximum à Facturer, ce dont je vous félicite. J'aimerais en savoir un peu plus à son propos pour pouvoir visualiser l'ensemble de la campagne car ce n'est pas de là où je suis que je peux visualiser correctement l'ensemble des éléments que vous avez mis en place pour assurer l'information du patient sur le Maximum à Facturer.

Par ailleurs, vous le savez, il subsiste des interrogations sur le Maximum à Facturer. En effet, la technique veut que le patient avance l'argent nécessaire. La question se pose de savoir ce qui se passe dans le cas où un patient souffrant par exemple d'une pathologie lourde ou chronique et limité par son budget trop exigu, ne peut faire face à l'avance qu'il doit consentir.

Je pense qu'il est important que nous nous interrogeons sur cette question et que nous envisagions de développer des outils susceptibles de rencontrer ces difficultés. J'ai appris, lors d'une conférence, que vous comptiez aussi sur les mutuelles à ce sujet. Je voudrais savoir si vous avez donné des consignes aux mutuelles, s'il y a un accord des mutuelles pour aider les patients à recouvrer le plus rapidement possible les frais qu'ils engagent et si les mutuelles pourront aider les patients en cette matière et de quelle manière.

Je voudrais savoir aussi si, pour la mise en place du Maximum à Facturer, vous avez organisé un monitoring, un observatoire à même de relever toutes les difficultés de ce type et s'il est possible que les parlementaires obtiennent le rapport détaillé des observations ainsi enregistrées.

M. Vande Lanotte m'a appris, en commission de l'Intégration sociale, que vous aviez apparemment commandé une étude à l'Université de Gand, étude dont les résultats seraient attendus pour novembre, si cette information est correcte. Je voudrais que vous me précisiez sur quoi porte exactement cette étude et ce que vous en attendez.

12.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Monsieur le président, je peux communiquer ce qui suit à l'honorable membre. La campagne des pouvoirs publics relative au Maximum à Facturer durera du 14 octobre jusqu'au début décembre 2002. Cette campagne comprend une annonce télévisée, une annonce dans divers hebdomadaires, une

12.01 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Er is een informatiecampagne over de maximumfactuur van start gegaan. Ik feliciteer u daarmee. Kan u ons daarover meer inlichtingen verstrekken?

De patiënt moet het geld echter nog altijd voorschieten. Wat gebeurt er als de patiënt niet kan betalen? Hoe kan dat probleem worden opgelost? Welke richtlijnen moeten de ziekenfondsen terzake volgen? Zullen zij de patiënten kunnen helpen? Heeft u in een "follow up" van de maximumfactuur voorzien, zodanig dat op alle mogelijke situaties kan worden ingespeeld? Zullen de parlementsleden een gedetailleerd verslag met uw opmerkingen ontvangen?

Waarop heeft de door u bij de universiteit van Gent bestelde studie betrekking? Wat verwacht u ervan?

12.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: De overheids campagne met betrekking tot de maximumfactuur loopt van 14 oktober tot begin december. De

affiche et un dépliant mis à disposition par toutes les mutualités. La campagne a surtout pour but d'informer le public de l'existence du Maximum à Facturer. Cette campagne coûte 743.000 euros.

Comme le constate l'honorable membre, le Maximum à Facturer n'exclut pas, en effet, que même les malades chroniques confrontés à des frais importants doivent d'abord régler leur facture avant de se faire rembourser. A ce sujet, je voudrais préciser ce qui suit.

Premièrement, je tiens à souligner que notre pays ne pratique pas la gratuité des soins et que les tickets modérateurs ou l'intervention personnelle sont et restent une caractéristique essentielle de notre assurance obligatoire contre la maladie. Je suis convaincu que les soins de santé ne doivent pas nécessairement être gratuits tant que la cotisation personnelle du patient ne fait pas obstacle à des soins de santé abordables. Pour les personnes bénéficiant du statut VIPO, les tickets modérateurs rendent d'ailleurs les soins beaucoup plus abordables encore.

Deuxièmement, je ne peux bien sûr pas nier, en ce qui concerne plus particulièrement les malades chroniques, que l'accumulation des tickets modérateurs peut bel et bien compromettre l'accès aux soins de santé. Et c'est précisément la raison d'être du Maximum à Facturer qui, à partir d'un certain plafond de tickets modérateurs fixé en fonction du revenu familial net imposable, prévoit un remboursement de 100% pour certains soins de santé.

Troisièmement, je dois reconnaître que la technique du Maximum à Facturer ne s'applique qu'après le paiement des frais de santé. Même dans le cas où le régime du tiers payant est d'application, par exemple pour les frais hospitaliers ou de médicaments pour lesquels le patient ne paie que le ticket modérateur, les patients doivent encore payer l'intervention personnelle, en général avant de se faire rembourser au moyen du Maximum à Facturer.

Cette situation – et je répète ici mon premier constat – est due à l'existence des tickets modérateurs et du remboursement par prestation pour lesquels il n'existe, pour le moment, pas de solution de remplacement. A ce sujet, je souhaite informer l'honorable membre qu'à côté du régime du tiers-payant défini par la loi, comme pour les frais hospitaliers pour certaines catégories sociales dans les soins ambulatoires, je considère surtout le tiers-payant comme un instrument de protection sociale utile. C'est pourquoi, je soutiens toutes les initiatives régionales qui, sur la base de conventions claires mais volontaires passées entre certains dispensateurs de soins ambulatoires et les organismes assureurs, appliquent le régime du tiers payant à grande échelle. Je suis d'ailleurs fort étonné que le comité de l'assurance de l'INAMI s'oppose à un régime visant à ce que les organismes assureurs prévoient un délai de paiement favorable pour les médecins généralistes qui appliquent le tiers-payant dans des situations sociales. Cette récente décision du comité d'assurance m'étonne beaucoup.

Au sujet du monitoring du maximum à facturer, je désire préciser que le service compétent au sein de l'INAMI a reçu pour mission d'effectuer un suivi et d'établir des rapports détaillés du maximum à facturer tel qu'il est appliqué en ce moment en vertu de la loi.

Il va de soi que sur la base de ces rapports, le maximum à facturer peut encore être amélioré à l'avenir. Actuellement, le service compétent prépare un rapport provisoire concernant une partie spécifique du maximum à facturer, à savoir de l'exécution d'une opération que nous

maximumfactuur sluit weliswaar niet uit dat chronisch zieken die met hoge kosten worden geconfronteerd eerst hun factuur moeten betalen alvorens zij een terugbetaling kunnen krijgen.

Ten eerste mag de geneeskundige verzorging niet gratis zijn zolang de persoonlijke bijdrage van de patiënt hem niet belet aanspraak te kunnen maken op een betaalbare geneeskundige verzorging. Die verzorging is trouwens nog betaalbaarder voor personen met een WIGW-statuuut. Ten tweede kan de accumulatie van remgelden de toegang tot de geneeskundige verzorging in het gedrang brengen. Het is precies om die reden dat wij de maximumfactuur in het leven hebben geroepen. De maximumfactuur voorziet vanaf een bepaald maximumbedrag van remgeld, vastgesteld op grond van het netto belastbaar gezinsinkomen, in een integrale terugbetaling van bepaalde geneeskundige verstrekkingen. Ten derde geldt de maximumfactuur enkel nadat de patiënt de kosten voor gezondheidszorg heeft betaald omdat er momenteel geen enkel alternatief bestaat voor het remgeld en de terugbetaling per verstrekking.

De 'derde betaler' is een nuttig instrument in een systeem van sociale bescherming. Om die reden sta ik achter alle regionale initiatieven die dat stelsel op grote schaal toepassen. Het verbaast me trouwens dat het Verzekeringscomité van het RIZIV gekant is tegen een stelsel waarbij de verzekeringsorganismen een gunstiger betalingstermijn toekennen aan huisartsen die voor sociale gevallen het derdebetalerssysteem toepassen.

De bevoegde dienst van het RIZIV heeft de opdracht gekregen de opvolging te verzekeren en precieze verslagen op te stellen over de maximumfactuur, zoals die nu wordt toegepast. Op basis van die verslagen kan het systeem worden verbeterd.

De Universiteit Gent tot slot plant

avons qualifiée de "one shot". Cette mesure consiste à verser aux ménages actifs dont le revenu familial est inférieur à 13.730 euros, via le maximum à facturer, le remboursement rétroactif de leurs frais médicaux de l'année 2001. Cela a été fait avec un certain retard car le système démarrait seulement. Toutefois, on a effectué les remboursements pour ceux qui avaient dépassé les plafonds mais étaient des "actifs", n'entrant donc pas dans des catégories sociales comme les VIPO. On a ainsi procédé à un exercice d'essai pour les mois précédents. Un rapport nous sera remis à ce sujet. Dès qu'il sera terminé, je vous en informerai.

Pour conclure, je peux confirmer que l'université de Gand projette actuellement une étude intitulée "Evaluation de l'accessibilité des soins de santé en Belgique". Ce projet prévoit la collaboration et la participation du Centre pour l'égalité des chances ainsi que des associations de pauvres. Je ne peux préjuger du contenu et des résultats de cette étude, étant donné que l'équipe de recherche chargée de celle-ci prévoit un colloque le samedi 14 décembre 2002.

12.03 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je remercie le ministre pour les précisions qu'il m'a apportées.

Evidemment, je serai attentive au colloque du 14 décembre parce que je crois que l'on peut attendre beaucoup de cette étude, notamment un certain nombre de précisions quant aux mécanismes qui entraînent la pauvreté.

Monsieur le ministre, vous n'avez pas répondu au sujet de ce que vous attendiez des mutuelles en ce qui concerne le maximum à facturer. Je pensais qu'il y aurait eu un contact avec les mutuelles de manière à ce qu'elles accélèrent le paiement ou certaines modalités de prise en charge, afin que les patients qui ont les plus grosses difficultés financières puissent faire face rapidement à leur besoin d'argent frais pour payer leurs soins de santé. Je me réfère à certaines études montrant que 20% de la population, parmi la plus défavorisée, retardent leur accès à certains soins. A mes yeux, le système du maximum à facturer peut être un bon mécanisme à partir du moment où il a pour effet de diminuer l'hésitation de certains à faire appel à des soins de première ligne, faute de quoi les frais sont beaucoup plus élevés. Le coût en santé pour le patient devient beaucoup trop lourd s'il attend trop longtemps pour faire appel à certaines prestations médicales.

12.04 Frank Vandebroucke, ministre: Vous avez raison, je n'ai pas répondu à cette question. Je n'ose pas trop improviser à ce sujet. Toutefois, je peux dire qu'il existe entre nous un accord de principe pour ceux qui sont dans les catégories que nous qualifions de revenus faibles ou modestes. Leur performance en la matière sera évaluée lors du règlement définitif de leurs frais d'administration, partie variable. Je vais donc responsabiliser les mutuelles en les encourageant à rembourser de façon efficace et rapide ceux qui en ont besoin. La responsabilisation comportera une sanction, peut-être négative financièrement au niveau des frais d'administration des mutuelles. Il y a des détails sur lesquels je n'ose pas improviser. Nous sommes en train d'affiner ce système. Vous avez raison de dire que les mutualités ont là un rôle essentiel à jouer.

12.05 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Je souhaiterais encore poser une petite question car je m'attendais à trouver la réponse dans l'étude commandée à l'université de Gand. Dans cette étude examine-t-

De l'université de Gand tot slot plant op dit ogenblik een studie: 'Evaluatie van de toegankelijkheid van de gezondheidszorg in België'. Ik kan echter niet vooruitlopen op de inhoud of op de resultaten van die studie, want het onderzoeksteam wil daarover op 14 december 2002 een colloquium organiseren.

12.03 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Ik zal dat colloquium nauwlettend volgen. Die studie zal ongetwijfeld heel interessant zijn.

Heeft u contact opgenomen met de ziekenfondsen in verband met de maximumfactuur?

Zij kunnen mensen met betalingsmoeilijkheden immers helpen. Uit verscheidene studies blijkt dat 20% van de bevolking bepaalde zorgverstrekkingen uitstelt vanwege financiële problemen, met alle gevolgen van dien voor hun gezondheid en met hogere kosten voor gevolg.

12.04 Minister Frank Vandebroucke: Er bestaat een beginselakkoord met de ziekenfondsen. Zij moeten ervoor zorgen dat de minst bedeelden en de mensen met een laag of bescheiden inkomen snel worden terugbetaald. Ik zal de ziekenfondsen ter zake meer verantwoordelijkheid geven. Zo kunnen we denken aan een financiële bestraffing bij de betaling van hun administratiekosten. Er is immers een essentiële rol weggelegd voor de ziekenfondsen.

12.05 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Behandelt de studie van de Universiteit Gent ook het

on le maximum à facturer par rapport aux assurances privées?

12.06 Frank Vandenbroucke, ministre: Je crois que la réponse est négative. C'est aux assureurs privés à se repositionner vu ce nouvel élément qui intervient dans notre architecture de protection sociale. Moi, je ne tiens pas compte des assurances privées.

12.06 Minister **Frank Vandenbroucke**: De particuliere verzekeringsinstellingen moeten zelf zorgen voor de nodige aanpassingen nu dit nieuwe instrument bestaat.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "acties van apothekers" (nr. A136)
- mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de inlevering die van apothekers gevraagd wordt" (nr. A207)
- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de besparingen in het geneesmiddelenbudget" (nr. A209)

13 Questions jointes de

- Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les actions de protestation des pharmaciens" (n° A136)
- Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les efforts demandés aux pharmaciens" (n° A207)
- Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les économies réalisées dans le budget des médicaments" (n° A209)

13.01 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is niet mijn bedoeling om de hele discussie die wij al gehad hebben te herhalen. Ik wil aansluiten bij de vragen die ik in de plenaire vergadering heb gesteld en waarop u toen een heel algemeen antwoord hebt gegeven. U hebt echter gezegd dat de vertegenwoordigers van de distributiesector u nog zouden komen bezoeken en dat u nog zou kijken wat aan het dossier kan worden bijgestuurd. Nu blijkt dat dit onderhoud niet zo vruchtbaar geweest is als wij hadden gehoopt. Vandaar dat ik opnieuw met een aantal vragen bij u moet komen, mijnheer de minister.

Het geneesmiddelenbudget is een van de grote uitdagingen. Wij weten dat allemaal. Het stijgt overal, in alle Europese landen, en wij kennen de redenen daarvan. Het is ook zo dat in het verleden wij al wisten dat door de evolutie naar steeds duurdere geneesmiddelen en steeds grotere verpakkingen, de verdienste van de distributiesector, die een marge had – maar een geplafondeerde marge – op de geneesmiddelen, daardoor steeds meer in het gedrang komt. Uw voorgangster, mevrouw De Galan, had dat indertijd al ingezien en had beloofd dat voor die dure specialiteiten die geplafondeerd zijn en waarvoor een stuk geprefinancierd wordt omdat via het derdebetalerssysteem de apotheker pas na twee maand het geld krijgt van het geneesmiddel dat hij verkocht heeft, in een financieringsmarge zou worden voorzien.

Dat heeft lang geduurd, maar eindelijk is er vorig jaar bij de besprekingen toch vooruitgang geboekt en heeft men in een systeem van financieringsmarge voorzien voor de dure specialiteiten. Nu zien we dat de afspraken die daarover gemaakt worden eigenlijk niet gehouden worden. Het lijkt mij nogal logisch, mijnheer de minister, dat als men op een bepaald ogenblik zegt dat er in een zeker percentage aan financieringsmarge voorzien moet worden, men dan niet achteraf, wegens het feit dat een aantal dure specialiteiten exponentieel gestegen is, moet gaan zeggen: het was eigenlijk een budget dat we voorzien hadden. en we zijn dus verplicht om terug serieus aan die

13.01 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Le budget des médicaments est en augmentation dans tous les pays européens et on observe partout une évolution vers des médicaments plus coûteux et des emballages plus volumineux. Conséquence: les recettes du secteur de la distribution, dont la marge bénéficiaire sur les médicaments est plafonnée, sont de plus en plus hypothéquées. En ce qui concerne spécifiquement les médicaments coûteux soumis à un plafond, les pharmaciens pourront, après une longue concertation, bénéficier d'une marge de financement. Mais ce système est déjà rogné. L'augmentation exponentielle du prix des spécialités risque d'absorber quasi entièrement la marge des pharmaciens.

Le choix du gouvernement de créer un espace pour des médicaments innovateurs en abaissant le prix des médicaments commercialisés depuis longtemps, en stimulant la consommation des génériques et en pratiquant le remboursement de référence provoque une tension entre les deux types de médicaments. Le prix des

financieringsmarge te gaan knabbelen.

Dat is een eerste probleem in het dossier in verband met de distributiesector. Ik heb ook in de plenaire vergadering gezegd dat het een heel complex dossier is dat weinig uitzicht biedt. Het geneesmiddelenbeleid dat de regering tot nu toe voert, en dat vooral geaxeerd is op de prijsdaling voor oudere geneesmiddelen, de referentietrugbetaling, het stimuleren van generieken – waar op zichzelf natuurlijk niet zo veel tegen te zeggen is – om ruimte te maken voor innovatieve geneesmiddelen, brengt eigenlijk een spiraal op gang langs twee kanten. Men krijgt een neerwaartse spiraal waardoor klassieke, oudere geneesmiddelen steeds goedkoper worden en het aantal generieken ook enorm stijgt. Langs de andere kant zijn er steeds duurdere specialiteiten met de gekende gevolgen voor de distributiesector, ik heb u daar op gewezen. Hoe gaan we op termijn een fundamenteel antwoord geven op de rol van de apotheker, die belangrijk is in het rationeel geneesmiddelengebruik en die ook een belangrijke rol heeft naar de begeleiding van de patiënten? Een aantal andere problemen waar we het ook hebben over gehad – administratieve problemen, overbelasting, enzovoort – bemoeilijken ook de zaken en komen de patiënt niet ten goede.

Het lijkt mij, mijnheer de minister, dat u nogal eigengereid de begroting 2003 hebt voorbereid, zonder enig overleg met de sector, waarbij u een aantal cijfers naar voren hebt geschoven waar blijkbaar achteraf heel wat discussie over was. Het dossier dat de sector zelf heeft ingediend toont heel andere cijfers. Nu blijkt dat er na de serieuze inspanningen van 2002, waarover al heel wat verzet was binnen de sector maar wat men geslikt heeft, ook in 2003 nog eens een serieuze bijkomende inspanning wordt gevraagd.

Ik zou dus graag het volgende weten, mijnheer de minister. Kloppen die cijfers, die de apothekers zelf hebben voorgelegd, dan niet? Hebt u daar commentaar op? Zegt u dat die al dan niet juist zijn? Wat waren uw uitgangspunten bij het opstellen van uw besparingen voor 2003? Hoe zit het met de marges voor de generieken? Hoe zit het met de financieringsmarge? Ik wijs erop dat wij vorig jaar een discussie hebben gehad over het percentage dat de apothekers moeten inleveren als tegenhanger voor het afschaffen van de *ristorno's*, waarbij het RIZIV het deel van de patiënten naar zich toe heeft gehaald.

Toen hebben we gediscussieerd over de vraag of men op die manier een bedrag wilde recupereren. Voor 2002 was dat duidelijk, u heeft gezegd "het is 1,4 miljard". U heeft zich daar garant voor gesteld. Er moest natuurlijk een percentage op gekleefd worden. Herinner u die discussie die we daarover gevoerd hebben. Toen heeft u ook al een percentage voor 2003 vastgelegd, namelijk 7,7%. Ik heb u toen gevraagd of dat niet wat voorbarig was, hopen dat het minder zou zijn. Nu blijkt u er blijkbaar nog mee te dreigen om dat percentage voor 2003 op te trekken. Zelfs als u die 7,7% aanhoudt, over welk bedrag spreken we dan voor 2003? Daar heeft u eigenlijk nog geen uitsluitend gegeven. Gaat het hier weer over een bedrag, 1,4 miljard geïndexeerd bij wijze van spreken, of gaat het over 7,7%? De maatregel waarbij u een remgeldverhoging invoert voor bepaalde categorieën geneesmiddelen zal immers ook een invloed hebben op wat op die manier wordt afgeroomd?

Ik zou ook graag weten of er nog alternatieven zijn, of er nog overlegd wordt met de sector en of u nog iets in uw mouw heeft zitten om een compromis te bereiken? Zullen de acties voort moeten blijven duren? Tot nu toe zijn het onschadelijke acties geweest waarbij de patiënten zeker gespaard zijn gebleven. maar ik denk dat de actiebereidheid zeer

génériques est toujours en baisse tandis que celui des nouveaux produits atteint des montants exorbitants. Face à cette tension, quelle attitude doivent adopter les pharmaciens étant entendu qu'ils jouent un rôle important sur le plan de la consommation rationnelle des médicaments?

Le ministre a préparé le budget 2003 sans se concerter avec le secteur. Pour les pharmaciens, les économies de 2002 étaient déjà un coup dur mais 2003 risque fort d'être pour eux une année noire. Le dossier qu'ils ont introduit eux-mêmes comporte des chiffres très différents de ceux avancés par le ministre. Les données relatives au secteur sont-elles correctes? Qu'en est-il des marges réalisées sur les génériques? Que reste-t-il de la marge de financement?

En 2002, les pharmaciens ont dû accepter un effort financier de 1,4 milliards à la suite de la suppression des *ristournes*. Lors de la discussion sur ce sujet, un pourcentage a déjà été fixé pour 2003. Quoique ce pourcentage soit fort élevé - il est de 7,7 pour cent - le ministre semble menacer de l'augmenter encore. De quel montant s'agit-il? L'augmentation du ticket modérateur n'a-t-elle donc aucun impact sur ce montant? Y a-t-il encore d'autres solutions? La concertation avec le secteur se poursuit-elle? Ne craignez-vous pas la réaction des pharmaciens, qui pourraient mener des actions?

groot is, mijnheer de minister, omdat het water tot aan de lippen staat, zeker voor jonge apothekers die een apotheek hebben overgenomen en die ook gerekend hebben op een bepaalde evolutie van hun inkomsten waar zij nu een serieuze streep door getrokken zien.

13.02 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de minister, ik maak mij zoals mevrouw Van de Castele zorgen, weze het dat de accenten die ik zal leggen opgehangen zijn aan drie belangrijke kapstokken. Ik maak mij vooral zorgen omdat ik denk dat de maatregelen die u genomen heeft, met name het promoten van de generieken en de referentieprijsbepaling, op lange termijn een negatieve spiraal zouden kunnen induceren. Het gaat om een nieuwe maatregel vanuit een volledig nieuwe invalshoek. Het is dus ook normaal dat het effect daarvan op lange termijn en niet op korte termijn wordt ingeschat.

Ik beseft dat er binnen een budgettair carcan de marge voor het gezondheidsbudget bepaald werd. Daar heb ik geen probleem mee. Desalniettemin maak ik mij echt fundamenteel zorgen over de actoren op de eerste lijn, wat apothekers toch zeker zijn. U zou ze door de mechanismen die geïnduceerd worden, uiteindelijk wel eens als bondgenoot voor wat u beoogt, met name een rationeel voorschrijfgedrag en vooral een rationeel geneesmiddelengebruik, kunnen verliezen.

Wat de invalshoek van mevrouw Van de Castele betreft, ook mijn aanknopingspunt was de dialoog die met de sector zou worden opgezet, een sector die de jongste jaren tot vandaag een zeer constructieve bondgenoot geweest is wat het geneesmiddelenbeleid betreft. Dat zijn degenen die we het minste hoorden klagen en dat pleit alleszins voor de dialoog, die er wel geweest is. Dat aanknopingspunt moet ik nu, denk ik, wel verlaten. Ik zal niet terugkomen op de cijfers. Ik meen begrepen te hebben dat er inmiddels een uitleg voor is, dat daar een oplossing aan gegeven werd. De basiscijfers van waaruit u vertrokken bent, zijn wellicht gecorrigeerd.

Mijn drie grote kapstokken is, ten eerste, de aanpassing van de brutomarge voor de distributiesector.

Die leidt effectief tot een bijna catastrofale inlevering vanwege de apothekers, waardoor zij niet meer gestimuleerd worden om overleg te plegen met de huisartsen noch met de overheid. Zij zouden alleen maar zichzelf schaden mochten zij consequent blijven pleiten voor de generieken en voor het voorschrijven op stofnaam.

Mijnheer de minister, het lijkt mij aangeraden dat u ernstig overlegt met de betrokkenen en de tijd uittrekt om een effectenrapport op lange termijn op te stellen. De aanpassing van de brutomarge voor de distributiesector is voor mij aldus uit den boze.

Ten tweede is er de begrotingsdoelstelling. De begrotingsdoelstelling bedroeg 463 miljoen euro. Wij belanden er zo na, weliswaar zonder correctie, op ongeveer 50 miljoen euro minder, lager dus dan ik aanvankelijk dacht en in mijn vraag had geformuleerd, met name 40 miljoen euro.

Ik pleit er vurig voor om bij de begrotingsdoelstelling rekening te houden met de return of investment die u zal ontvangen, indien u het perverse systeem dat met de vermindering of de aanpassing van de brutomarge gepaard gaat, laat berekenen.

Ik kom ten slotte tot mijn derde punt en in dat verband. mijnheer de

13.02 Yolande Avontroodt (VLD): En matière de médicaments, le ministre met en œuvre une politique totalement inédite qui doit, dès lors, être envisagée dans une perspective à long terme. La promotion des médicaments génériques et la fixation du prix de référence pourraient déclencher une spirale négative. En effet, les mesures mises en œuvre sont perçues comme tellement dures par les pharmaciens que le ministre risque de les perdre comme alliés. Et si les pharmaciens refusent de coopérer, l'objectif que s'est fixé le ministre, à savoir le comportement rationnel des prescripteurs et une consommation rationnelle des médicaments, est remis en question. Il me paraît donc indispensable d'avoir un dialogue avec le secteur.

L'ajustement de la marge brute pour le secteur de la distribution se traduit par une réduction catastrophique pour les pharmaciens. Ces derniers ne sont plus encouragés à la concertation avec les médecins de famille ou les pouvoirs publics.

L'objectif budgétaire s'élevait à 463 millions d'euros mais, en fin de compte, il se monte à quelque 50 millions d'euros de moins. Le ministre devrait tenir compte du rendement des investissements dont il bénéficiera en cas de diminution ou d'ajustement de la marge brute.

Pour conclure, le ministre devrait être attentif aux retombées budgétaires de la répartition des effets de l'élargissement de la référence pour le remboursement de -20 à -26 pour cent. Ensemble, les deux systèmes représentent déjà une allocation de 15 millions d'euros. La réorganisation du remboursement de la catégorie BF en C constitue une simplification administrative que nous approuvons mais oui. une fois de plus. a des

minister, vraag ik uw expliciete aandacht voor het uitsplitsen van de effecten van de uitbreiding van de referentie voor de terugbetaling van – 20 tot –26%. Dat heeft uiteraard een budgettair effect. De uitbreiding naar de nieuwe molecule heeft ook een budgettair effect. Beide systemen samen zijn al verantwoordelijk voor 15 miljoen euro. De herschikking van de terugbetaling van de BF naar C is een administratieve vereenvoudiging waarvan wij voorstanders zijn. Als men van categorie BF belandt in categorie C, dan heeft dat uiteraard alweer een – weliswaar miniem, al is dat relatief – effect op het niveau van de apothekers.

Ik vraag absoluut uw aandacht voor het leeuwenandeel, met name de aanpassing van de marge van de distributiesector. Ik verzoek u dan ook met klem om in dialoog te treden met de betrokken sector, om op termijn de echte rol en de positie van de apotheker als bondgenoot – mevrouw Van de Castele zal dat wellicht graag horen – op de eerste lijn, te behouden.

De regering is pleitbezorger voor de eerste lijn. Laten we het directe contact en de rechtstreekse rol van de apotheker ten aanzien van de patiënt niet op de helling plaatsen door een mechanisme op gang te brengen op lange termijn.

13.03 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, ik wens eerst te beklemtonen in verband met de vragen van mevrouw Van de Castele en mevrouw Avontroodt dat naar mijn mening het overleg eigenlijk erg goed loopt. Wij hebben al verschillende vergaderingen gehad met de vertegenwoordigers van de sector. De reden waarom ik zeg dat het goed loopt, is dat ik mij baseer op cijfers die mijns inziens ernstig zijn – ook al heb ik nog vragen bij de details daarvan. Ik denk dat wij bezig zijn met een ernstige – ik zou bijna zeggen: zakelijke – discussie. Zakelijk in de goede betekenis van het woord dan. Dat zal ons helpen om een goede oplossing te vinden.

Ik zal vandaag niet tegen u zeggen wat de verschillende voorstellen zijn die wij intussen uitgewisseld hebben, omdat ik het de vertegenwoordigers van de apothekers wil mogelijk maken dat zij over die voorstellen hun achterban raadplegen. Ik wil daar dus niet op vooruitlopen, maar ik denk, eerlijk gezegd, dat de voorstellen die uitgewisseld zijn in het overleg van die aard zijn dat er goede oplossingen te vinden zijn.

Wat zijn de uitgangspunten? Om te beginnen, wat ons betreft, – ik spreek in naam van de regering; ik kan natuurlijk mevrouw Van de Castele niet binden in naam van de regering, maar mevrouw Avontroodt wel, neem ik aan – zeggen wij natuurlijk dat wij ons begrotingsdoel wensen te halen. Dat is essentieel. Ik hoop, mevrouw Avontroodt, dat u het daar helemaal mee eens bent en dat u het ook eens bent met alle voorstellen die de regering gedaan heeft. Dat lijkt mij nogal belangrijk. Alle begrotingsvoorstellen zijn in detail besproken in de regering, ook met uw partij.

Dat gezegd zijnde, het uitgangspunt moet men inderdaad toetsen aan de gegevens die men krijgt. Daar zijn wij aanzienlijk opgeschoten. Maar ik blijf bij het uitgangspunt: wij moeten ons begrotingsdoel realiseren. Dat mag niet overschreden worden. Dat geldt ook voor de verschillende subsectoren, onder meer ook voor het budget voor de geneesmiddelen.

Daartegenover staat het uitgangspunt van de apothekers dat ik volstrekt legitiem vind, waarin zij zeggen dat zij niet verder achteruit wensen te gaan. Zij staan al onder druk. Zeden zij. zowel van evoluties op de

conséquences pour les pharmaciens.

L'adaptation de la marge de distribution doit retenir l'attention du ministre. Le gouvernement plaide pour des soins de première ligne, le pharmacien y contribue par les contacts qu'il entretient avec le patient. Ne mettez pas cela en péril.

13.03 **Frank Vandenbroucke**, ministre: La concertation se déroule dans un climat positif. Pour permettre aux représentants des pharmaciens de se concerter en toute discrétion avec la base, je ne m'étendrai pas davantage sur les propositions que nous avons discutées.

Je considère que les engagements budgétaires doivent être respectés. Cela vaut pour tous les secteurs et le remboursement des médicaments n'y échappe pas. Cela ne signifie pas pour autant que je mette en doute la légitimité des revendications des pharmaciens, qui veulent éviter une diminution plus importante de leurs revenus bruts. Nous nous efforçons de conclure un accord maintienne les revenus bruts des pharmaciens au niveau de 2002.

À terme il faudra reconsidérer le rôle du pharmacien. Actuellement ses revenus dépendent de la marge bénéficiaire sur la vente des médicaments. À la lumière de certaines évolutions, ce système s'avère intenable. Je considère qu'un changement de cap s'impose et qu'il convient de valoriser le rôle sanitaire du pharmacien.

Tout cela place sous un tout autre éclairage l'importance excessive

markt als van maatregelen van de regering. Ik kom daar straks nog even op terug. Zij wensen dus niet verder achteruit te gaan en dat vind ik, eerlijk gezegd, legitiem. Ik denk trouwens zelf dat, wanneer wij uiteindelijk zullen komen tot een goede afspraak, die geen inlevering zal inhouden in vergelijking met bijvoorbeeld het bruto-inkomen van de apothekers voor het jaar 2002. Ik ben dus niet bezig met een operatie waarbij ik ervan uitga dat ten aanzien van de cijfers die de apothekers mij nu voorgelegd hebben, er voor de cijfers voor 2003 nog eens een inlevering tegenover 2002 zou moeten gebeuren. Daar ga ik niet van uit, ik zou zelfs zeggen: integendeel. Maar wij zijn die cijfers voort aan het verifiëren. Ik vind dat een legitiem punt vanwege de apothekers.

Wat is het uitgangspunt voor de iets langere termijn? Ik denk inderdaad dat wij aan het eind gekomen zijn van een periode waarin een debat niet gevoerd werd dat gevoerd moest worden, te weten: welk soort rol speelt de apotheker in de gezondheidszorg en welk soort honoreringssysteem staat daar tegenover? Vandaag hebben wij eigenlijk een distributie met een marge. Het is duidelijk dat ten gevolge van de ontwikkelingen op de markt en de ontwikkelingen in het beleid die marge onder druk komt te staan. Men zal dus moeten kiezen voor een ander systeem, maar ik denk dat men dan fundamenteel andere keuzen moet maken, waarbij men de activiteit van de apotheker als gezondheidswerker honoreert.

Het is onder meer omdat ik denk dat wij dat debat zullen houden dat ik niet van plan ben om vandaag terug te komen op wat er gebeurt rond die potentieel generieke producten. Ik weet wel dat dit vervelend is voor de apothekers omdat door de prijsdalingen die ontstaan op de markt ook de marges natuurlijk dalen.

Door de prijsdalingen die ontstaan op de markt, dalen immers ook de marges. Bovendien heeft de regering inderdaad beslist dat zij de marge op de generiekbellen af wenst te stemmen op de referentieprij. Hierdoor daalt die nog eens.

Zolang we in het huidige systeem zitten, vind ik persoonlijk dat er daarvoor eigenlijk niet veel alternatieven zijn. Het is heel moeilijk uit te leggen dat men tot marges komt die in verhouding tot de goedkoopste producten uit de categorie van de generiekbellen bijzonder hoog zijn. Dat is moeilijk uit te leggen. Het is immers volstrekt strijdig met wat men normaal zou mogen verwachten van een commercieel margesysteem.

Als men zegt dat men dat niet wil, moet men echt naar een heel ander soort van honorering gaan van de apotheker. Daarbij gaat men dan de activiteit van het afleveren van een verpakking honoreren. Men moet dan echter echt alles gaan herbekijken. Zolang we dus in het huidige systeem zitten, is het tamelijk moeilijk uit te leggen aan zowel de patiënten als aan de markt in het algemeen dat men producten die soms bijzonder goedkoop worden in vergelijking met anderen, toch in de distributie belast met een heel aanzienlijke marge. Toch is het dat wat we doen. We fixeren immers die marge. Dat is eigenlijk niet bijzonder fair tegenover de erg goedkope producten uit de categorie van de generiekbellen.

Ik wil u die zaak niet polemisches voor de voeten gooien, mevrouw Avontroodt. Ik weet immers dat u er genuanceerd over denkt. Als u het nu echter louter bekijkt vanuit een gezond liberaal standpunt, dan zou ik zeggen dat de markt daar werkt. Er is daar concurrentie. De prijzen dalen. Moet men nu die marge op dat hoogste niveau houden? Als we zeggen dat we dat niet willen, dan denk ik dat we eigenlijk moeten kiezen voor een heel ander honoreringssysteem, waarbij we inderdaad

accordée aux médicaments génériques. Certes, une diminution des prix rognera le bénéfice des pharmaciens.

Il n'y a pas grand-chose à faire pour annuler cet effet secondaire. La marge bénéficiaire sur les produits les moins onéreux est déjà exceptionnellement importante dans la mesure où elle est la même pour tous les médicaments, quel qu'en soit le prix, ce qui est totalement contraire à la logique commerciale ordinaire.

Si nous prenons des mesures dans ce domaine, les honoraires des pharmaciens devront être réévalués, ce qui exige un débat approfondi sur la réforme fondamentale du système. En l'occurrence, je suis demandeur, même si toutes les conditions ne sont pas encore réunies pour mener une telle discussion.

Je comprends donc les préoccupations du secteur mais il est impossible de présenter une solution de rechange du jour au lendemain. La baisse des prix démontre d'ailleurs que les mesures actuelles bénéficient au fonctionnement du marché.

En ce qui concerne la charge administrative, j'ai demandé au groupe de travail INAMI, qui est chargé d'examiner cette question, d'accélérer ses travaux. J'espère recevoir son rapport final avant la fin de cette année.

En ce qui concerne la politique de vaccination, j'estime que le pharmacien doit être rémunéré pour le rôle essentiel qu'il est appelé à jouer. En l'espèce, les négociations organisées en concertation avec les Communautés ont particulièrement bien progressé.

Quant à la rétribution, le gouvernement a toujours considéré que la suppression des ristournes et l'instauration d'une rétribution nette devaient se traduire par un solde positif.

Il est évident qu'au cours de la concertation, nous devons tenir

echt afstappen van de band tussen de prijs en de markt. Dan is men bezig over een andere filosofie: wat doet de apotheek? Dat is hier veel gemakkelijker gezegd dan gedaan. Dat vraagt een heel grondig overleg.

Ik maakte even die uitweiding om het volgende te onderstrepen. Het is niet zo dat ik het probleem niet inzie van het dalen van de prijzen door de promotie van de generieken. Ik zie dat probleem wel in. Het is evenmin zo dat ik ongevoelig ben voor de moeilijkheid die het meebrengt voor de apothekers. Ik denk echter dat het in het huidige systeem een vrij logische evolutie is. Men moet werkelijk het systeem helemaal herdenken als men er een alternatief voor wilt vinden.

Ik denk dus dat wij een debat met de sector moeten beginnen over een fundamentele herziening van het systeem. Ik was overigens sinds enige tijd al vragende partij voor dat debat. Het is echter niet op gang gekomen. Ik denk niet dat u dat alleen aan mij kan verwijten.

Er zijn andere problemen die meespelen en waar we oplossingen voor moeten bieden. Ik denk dat u sommige van die problemen heeft vermeld in uw uiteenzetting. Zo is er de administratieve last. Ik heb aan de administrateur-generaal van het RIZIV, de heer De Cock, gevraagd om snel vooruit te gaan met de werkgroep die de administratieve overlast behandelt. Ik hoop en wens dat die voor het eind van het jaar zijn rapport indient.

In een van de vragen is er een melding gemaakt van het vaccinatiebeleid. Ik denk persoonlijk dat daar een nuttige rol is weggelegd voor de apotheker. Daar zou een financiële vergoeding tegenover moeten staan. Ik ben eigenlijk nogal gevorderd met de discussie. In overleg uiteraard met de Gemeenschappen wens ik absoluut te komen tot een financiële ondersteuning voor wat de apotheker doet inzake het afleveren van vaccins. Dat is ook een punt dat nu moet worden opgenomen.

Wat de *ristorno's* en de retributie betreft, dat zijn elementen van de discussie waarbij ik ben geconfronteerd met cijfers die ik belangrijk vind. Wij zijn er altijd van uitgegaan dat de retributie die wij deden op het moment van het afschaffen van de *ristorno's*, ons een bepaald bedrag moest opleveren in absolute termen.

Voorzitter: Maggie De Block.

Présidente: Maggie De Block.

De apothekers zeggen dat het bedrag dat ik inhoud steeds groter wordt. Daarmee moeten wij natuurlijk rekening houden, dat moeten we incalculeren in het gesprek dat we voeren met de apothekers. Dat is een van de belangrijke elementen in het overleg dat we voeren.

Samengevat denk ik dat wij een goed overleg voeren. Ik denk dat wij niet zullen eindigen in een situatie waarbij we de apothekers doen inleveren in verhouding tot de cijfers – ik zie dat u die bij de hand hebt – die zij geven met betrekking tot de winstmarge 2002. Ik denk niet dat dit nodig is om de begrotingsdoelstellingen van de regering te realiseren. Dat moet worden bekeken. Wij zouden inderdaad een zekere garantie moeten bieden aan de apothekers opdat zij niet in toenemende mate het slachtoffer worden van evoluties op de markt en van regeringsmaatregelen. Ik heb het gevoel dat wij uit die discussie zullen geraken, maar ik zou enig begrip willen vragen voor het feit dat ik u terzake, mede op vraag van de vertegenwoordigers van de apothekers, een beetje tijd geef voor consultatie van de achterban.

Voorzitter: Joos Wauters.

compte des griefs des pharmaciens. Mais pour l'instant la concertation se passe bien et je ne pense pas que les pharmaciens devront fournir de nouveaux efforts en termes d'économies. Peut-être est-il nécessaire de leur offrir des garanties pour leur éviter de pâtir des fluctuations du marché et des mesures gouvernementales. Je crois que nous réussirons à sortir de cette controverse mais je vous demande de m'accorder plus de temps pour me permettre de consulter la base.

Président: Joos Wauters.

13.04 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de minister, u bent een hardnekkig optimist. Bij elke discussie die wij al hebben gevoerd over kinesisten, logopedisten, huisartsen, bent u steeds naar ons gekomen met de boodschap dat u het positief ziet evolueren. Als wij echter de sector zelf horen, is men daar niet zo optimistisch. Ik hoop echter met u dat er wel verder overleg kan zijn en dat men eruit geraakt.

Ik heb wel een aantal bedenkingen bij de gegevens die u hier vandaag verstrekt. Wij kunnen daarop niet te gedetailleerd ingaan, we kunnen dat trouwens nog met de begrotingsbespreking doen. Misschien zullen wij dan ook al weten hoe ver het overleg met de sector zelf is geëvolueerd.

Ik vind wat u zegt over de vaccins positief, want wat in het document bij de begroting staat, geeft niet de indruk dat u de apotheker daarin nog een rol wil laten spelen. Men zegt daarin dat vaccins moeten worden verdeeld via Kind & Gezin, via schooltoezicht, enzovoort, zodat we daar een dubbele financiering kunnen vermijden. Wat een deel van de problematiek is, is het feit dat aldus ook nog een deel uit apotheken verdwijnt.

13.05 Minister Frank Vandenbroucke: (...) is een vaccin dat gratis wordt aangeboden door een gecombineerde financiële inspanning van de Gemeenschappen en de federale overheid, daarnaast nog eens opnemen in onze terugbetaling geen enkele zin heeft.

13.06 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Inderdaad.

13.07 Minister Frank Vandenbroucke: Dat is fout omdat wij onze onderhandelingspositie met die bedrijven enorm verzwakken. Wij kunnen beter onderhandelen met hen op het ogenblik van de aankoop van de vaccins en hen daarnaast geen tweede kans geven de prijs de hoogte in te jagen via de klassieke procedure in de vroegere Technische Raad voor farmaceutische specialiteiten, vandaag de CVG. Dat is een onderhandelingspel. Als we het goed willen spelen, moeten we zeggen dat we één keer onderhandelen met hen over de aankoop in vrac van vaccins en daar bieden wij tegen hen op. Dat is de reden waarom ik niet wil een vaccin ...

13.08 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Daar laat u echt de markt spelen.

13.09 Minister Frank Vandenbroucke: Natuurlijk. Ik ben voor de markt, maar ze moet spelen. We worden dus kortgesloten. Sommige mensen begrijpen dat niet, maar als ik vaccins waarover we onderhandelen met die bedrijven ook nog moet opnemen in de terugbetaling, word ik kortgesloten in mijn eigen onderhandelingen omdat er garanties inzitten op die prijzen door onder andere vergelijkingsmechanismen. Dat wens ik dus niet en dat is de reden waarom ik geen dubbele financiering meer wil van vaccins.

Het is iets anders als men een vaccinatiecampagne voert. Waarom zou men niet zeggen dat de apotheker daarin ook een gefinancierde rol speelt? Dat is een andere discussie. Daar ben ik absoluut voorstander van.

13.04 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Le ministre semble beaucoup plus optimiste que le secteur lui-même. Lors des discussions budgétaires, je reviendrai sur le détail des chiffres.

Ce que le ministre a dit au sujet des vaccins est un élément positif car d'aucuns avaient donné l'impression qu'ils disparaîtraient totalement des officines.

13.05 Frank Vandenbroucke, ministre: Il est dénué de sens d'intégrer dans le remboursement des vaccins qui sont offerts gratuitement par les Communautés et le pouvoir fédéral.

13.07 Frank Vandenbroucke, ministre: Il est préférable que nous négociions avec les entreprises au moment de l'achat des vaccins et que nous ne leur donnions ainsi aucune chance de faire monter les prix en flèche.

13.08 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Le ministre veut donc faire jouer le marché?

13.09 Frank Vandenbroucke, ministre: Evidemment. Si je devais inclure dans le remboursement les vaccins au sujet desquels nous négociions avec les entreprises, je serais bloqué en tant que négociateur et cela, je ne le souhaite pas. Mais attribuer le cas échéant, moyennant financement, un rôle aux pharmaciens dans le cadre d'une campagne de vaccination, c'est autre chose et là, j'y suis favorable.

13.10 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Dat is een discussie die we hier niet kunnen voeren, omdat die ons verder voert, maar door uw keuze verplicht u ook mensen om een bepaald circuit te volgen, terwijl ik voorstander ben om ook de eerste lijn een rol te laten spelen in de vaccinatie en de huisartsen daarin te betrekken.

13.11 Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Van de Casteele, de betrokken bedrijven hebben een aantal collega's hier opgejut om te protesteren tegen het feit dat ik zeg dat we nu ernstig gaan onderhandelen en ik mij niet meer laat kortsluiten door terugbetalingdossiers over dezelfde medicamenten als die welke in de vaccinatiecampagne zitten.

Ik begrijp dat een aantal leden werden opgejaagd om mij daarover te ondervragen, maar aan de hand van verkeerde informatie, alsook over de rol van de huisarts en van de eerste lijn. Welnu, de huisarts en de eerste lijn kunnen hun rol vervullen bij vaccinatiecampagnes, al kan dat verbeteren. Het kan zeker verbeteren wat betreft de apothekers.

Dat is wat ik wil doen en op dat vlak boeken wij vooruitgang.

13.12 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de minister, gelukkig verkeer ik niet in de situatie van mevrouw Avontroodt die meteen als antwoord kreeg dat de regering terzake een beslissing had genomen, dat daarover thans best wordt gezweven, dat de begrotingsdoelstelling al was vastgelegd en dat de zaken dus vastliggen.

Ik neem aan, mijnheer de minister, dat de begrotingsdoelstelling is vastgelegd, maar dan beschikt u over een uiterst kleine marge om daaraan nog iets te veranderen. In de sector van de gezondheidszorg – en dat heb ik al vaker aangeklaagd – wordt alles opgesloten in subsectoren, waardoor nergens nog rekening wordt gehouden met het effect van de ene sector op de andere. Hierover zal ik echter niet uitweiden. Dat zal nog ter sprake komen tijdens de begrotingsbespreking.

Volgens u zal er geen inlevering gebeuren in 2003 ten opzichte van 2002. Ik heb daar vragen bij. Immers, indien men de maatregelen genomen in 2002 vergelijkt met deze genomen in 2003, dan merkt men tal van bijkomende maatregelen.

13.13 Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Van de Casteele, sta mij toe u even te onderbreken, waardoor ik meteen de vraag van mevrouw Avontroodt gedeeltelijk kan beantwoorden.

Het is volgens mij mogelijk om de begrotingsdoelstelling van de regering te laten respecteren, ook wat betreft het gedeelte van het budget voor de medicamenten, maar uit de cijfers die thans door de apothekers worden voorgelegd, blijkt dat dit ook via andere maatregelen kan worden bereikt. Het is eigenlijk niet nodig om bepaalde maatregelen die noodzakelijk werden geacht, te nemen omdat de winstmarges inderdaad negatief evolueren. Dat wordt momenteel nagegaan.

Ik wil echter niet vooruitlopen op de voorstellen die in dat verband zullen worden geformuleerd om tot een oplossing te komen. Het is volgens mij perfect modeliek om het uitgangspunt van de redering te handhaven en

13.10 Annemie Van de Casteele (VU&ID): En faisant ce choix, le ministre oblige les gens à suivre un certain circuit alors que moi, je voudrais associer les généralistes et les pharmaciens à la vaccination.

13.11 Frank Vandenbroucke, ministre: Il est clair que les entreprises concernées ont fait du lobbying auprès de certains députés pour qu'ils me mettent sous pression.

Ces collègues ont toutefois reçu des informations erronées. Je souhaite que les médecins généralistes ainsi que les pharmaciens jouent un rôle lors des campagnes de vaccination.

13.12 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Je persiste à dire que le ministre ne dispose que d'une très faible marge de négociation. Je ne peux tout simplement pas croire qu'aucune réduction par rapport à 2002 ne sera imposée en 2003.

13.13 Frank Vandenbroucke, ministre: J'estime que les objectifs budgétaires du gouvernement peuvent être respectés, également dans le domaine des médicaments. Cette situation découle en partie de l'évolution négative des marges bénéficiaires. Je peux vous démontrer que les pharmaciens ne verront pas leur marge bénéficiaire diminuer par rapport à 2002.

tegelijk aan de apothekers te zeggen dat zij, na verificatie, niet hoeven in te leveren op hun winstmarge in vergelijking met 2002.

13.14 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Dat valt nog allemaal te bezien.

Mijnheer de voorzitter, ik kom thans tot mijn besluit, maar wens u erop te wijzen dat het de minister is die mij telkens onderbreekt.

Mijnheer de minister, u kunt niet beweren dat ik niet elke keer heb gevraagd om een debat te voeren over de rol van de apotheker in de eerste lijn en over de manier waarop die moet worden vergoed. Dat debat zal tijdens deze legislatuur niet meer worden gevoerd en dat betreurt ik. Wie weet wie het tijdens de volgende legislatuur zal moeten voeren.

Hoe dan ook, zo'n debat zal ooit moeten plaatsvinden, mijnheer de minister. Het zal trouwens een interessant debat zijn. Mocht u opnieuw aantreden als bevoegde minister terzake, dan vraag ik u alvast om dat debat aan te trekken.

13.15 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dit is een interessant debat, maar wij moeten wel weten wat wij doen in deze commissie.

Indien dit een interpellatie is – wat het onderwerp meer dan waard is – dan sluit ik mij graag aan bij het debat.

Ofwel interpelleert men de minister en beschikt men over een ruime spreektijd. Dat is trouwens de reden waarom ik een interpellatieverzoek indien.

De **voorzitter**: Ook bij een interpellatie is de spreektijd beperkt.

13.16 Greta D'hondt (CD&V): Inderdaad, maar toch ruimer dan voor een vraag.

(...)

Mevrouw Avontroodt, ik heb in deze commissie niets te zeggen behalve hetgeen ik te zeggen heb.

Het enige wat ik wil duidelijk maken is dat de regels voor iedereen gelden. Ik zal straks interpellieren, wat andere leden trouwens de gelegenheid zal geven om te interveniëren, omdat ik over een ruime spreektijd wil beschikken, met het risico dat er bijvoorbeeld een motie zal worden ingediend.

Het onderwerp is het waard om uitgebreid over te debatteren, maar dan in de vorm van een interpellatie, zodanig dat andere leden zich daarbij kunnen aansluiten.

De **voorzitter**: Mevrouw D'hondt u merkte wellicht dat ik iedereen aanspoorde om de spreektijd te respecteren.

13.17 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de minister, u heeft een aanzet gegeven tot antwoord, waarvoor mijn dank. Ik denk dat elke activiteit van de zorgverstrekker op de eerste, tweede en derde lijn moeten worden gehonoreerd. Ik ben er absoluut voorstander van om geen structuren maar activiteiten te financieren. Ik hoop dat u dat dan echt in dialoog kan doen en we zullen dat vertrouwen dan geven.

13.14 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Voilà qui n'est pas encore démontré. Je reste favorable à un débat ouvert sur le rôle du pharmacien de première ligne. Je déplore amèrement que ce débat ne puisse plus être tenu durant cette législature. Si vous occupez à nouveau le poste de ministre compétent en cette matière dans le prochain gouvernement, je vous demanderai d'organiser immédiatement ce débat.

13.15 Greta D'hondt (CD&V): Les règles sont valables pour tous. Ce point mérite de faire l'objet d'un large débat, mais celui-ci devrait prendre la forme d'une interpellation, afin de permettre à d'autres membres de s'y joindre.

13.17 Yolande Avontroodt (VLD): Toute activité des prestataires de soins doit être rétribuée. Ce ne sont pas les structures mais les activités qu'il faut financer.

Ik kom nog even terug op de regeringsdoelstelling. U zegt dat we die zullen halen, zij het op een andere manier. Ik vind dat wel een heel belangrijke uitspraak. Ik heb daarstraks het cijfer vernoemd. Als dat het resultaat is, dan vind ik het inderdaad een zeer hoopvol antwoord.

(...)

13.18 Yolande Avontroodt (VLD): Als u de regeringsdoelstelling van 463 miljoen euro...

13.19 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, sta me toe daarop in te gaan?

De **voorzitter:** Heel kort, mijnheer de minister, want ik sluit de discussie. Immers, we hadden het onderwerp ook volgende week kunnen behandelen bij de bespreking van de begroting en we zullen dat nog doen. Ik heb het daarstraks al aangegeven: er moeten inderdaad enkele vragen worden beantwoord.

13.20 Yolande Avontroodt (VLD): Ik heb, denk ik, dertig seconden gesproken nu!

De **voorzitter:** De minister vraagt ook om zeer kort te repliceren.

13.21 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, gewoon omdat ik geen misverstand wil laten bestaan, ik zeg u dat het volgens mij mogelijk is om de budgettaire doelstelling met betrekking tot de RIZIV-begroting van de regering en het partiële budget "geneesmiddelen" waar te maken en tegelijkertijd ervoor te zorgen dat de apothekers niet inleveren in vergelijking met wat ze aan brutowinstmarge hadden in het jaar 2002.

(...)

De fameuze 463 miljoen waarnaar u verwijst, u moet er wel rekening mee houden dat in vergelijking met het moment waarop wij dat getal hebben vastgeprikt, de apothekers ondertussen ristorno's inhouden die ze vroeger aan de patiënten gaven.

13.21 Frank Vandenbroucke, ministre: L'objectif budgétaire de l'INAMI et le budget partiel affecté aux médicaments sont tout à fait réalisables sans pour autant que les pharmaciens perdent une part de leur marge bénéficiaire brute. Il faut toutefois tenir compte des ristournes que les pharmaciens accordaient auparavant aux patients et qu'ils retiennent désormais.

13.22 Yolande Avontroodt (VLD): Ik denk dat u in verband met die cijfers opnieuw aan tafel moet gaan zitten.

13.22 Yolande Avontroodt (VLD): Ce point doit faire l'objet de négociations.

13.23 Minister Frank Vandenbroucke: Ik ben aan tafel!

13.24 Yolande Avontroodt (VLD): Of voort aan tafel moet gaan zitten, om het te nuanceren. Immers, daar zit toch de sleutel van het verhaal: het kan niet dat een zorgverstrekker – wat de apotheker zeker ook is – moet inleveren, omdat hij goed en rationeel werk levert, omdat hij dan in z'n eigen huid snijdt. Dat kan niet voor om het even welke zorgverstrekker, dus ook niet voor de apotheker. Ik herhaal mijn pleidooi van in het begin, namelijk om een effectrapportage op lange termijn te laten uitvoeren.

13.24 Yolande Avontroodt (VLD): On ne peut admettre qu'un pharmacien perde une partie de ses bénéfices parce qu'il fournit du bon travail.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

14 Interpellatie van mevrouw Greta D'Hondt tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het evenwicht in de Sociale Zekerheid" (nr. 1438)

14 Interpellation de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'équilibre de la sécurité sociale" (n° 1438)

14.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou toch vooraf willen zeggen dat ik het enorm betreur – mevrouw De Prins stond hier aan de deur – dat wij naar de plenaire vergadering moeten. Ik stel voor dat u zich ook voor drie minuten laat vervangen om uw aanwezigheid in de plenaire vergadering bekend te maken. Deze wijze van werken kan niet meer. Is dat de timing om tot aan Kerstmis en tot aan de verkiezingen alles erdoor te jagen? Ik wil duidelijk uitdrukken dat dit echt niet meer kan. In de plenaire vergadering is men met tewerkstelling bezig en hier zitten we aan te schuiven om onze vragen te kunnen stellen.

Ik kom tot mijn interpellatie. Ik wil de moedige collega's van de meerderheid zeggen dat ze voor mij niet moeten blijven. Ik ga geen motie indienen. Ik heb alleen een interpellatieverzoek ingediend om de tijd te kunnen krijgen om mijn stelling te ontwikkelen.

Mijnheer de minister, ik heb naar aanleiding van de bespreking van de regeringsverklaring, de gelegenheid gehad de vraag te stellen of het begrotingsevenwicht in de sociale zekerheid – rekeninghoudend met al de aangekondigde voorstellen – werd bereikt zonder dat men de reserves in de sociale zekerheid moest aansnijden. Mijn vrees was ingegeven door de vaststelling dat bij de begrotingsopmaak voor sociale zekerheid een groeiscenario werd vooropgesteld van 2,6%, terwijl de regering in haar begroting...

Doet u maar voort. Dan is het afgerond, mevrouw Avontroodt. Dat is te gek. Dan doe ik dadelijk wel voort.

... niet het scenario van 2,6% hanteerde, maar de voorzichtigere raming van 2,1%. Naast die cijfers werd er ook rekening gehouden met een tewerkstellingsaangroei van 30.000. De premier en u hebben daarop geantwoord dat ik mij geen zorgen moest maken, want dat een bijkomende financiering voor de sociale zekerheid was gepland door heffingen op tabak. De optimistische economische groeiprognoze van 2,6% zou ook op het vlak van de werkgelegenheid en de bijdragen worden gecorrigeerd. Die elementen zouden volstaan om aan te tonen dat de regering voorzichtig genoeg was en dat er dus geen aanpassing van de reserves zou nodig zijn.

Zelfs na dat zeer optimistische antwoord – en in de vrees dat iedereen die het dossier enigszins met bezorgdheid bekijkt, de stempel van verzuurd dreigt te krijgen – permitteer ik mij toch om deze interpellatie te doen.

Mijnheer de minister, voor zover het mij bekend is, gaan de scenario's – zoals uitgewerkt door het beheerscomité van de sociale zekerheid – in de huidige omstandigheden uit van te optimistische prognoses voor 2003. Ik blijf daarbij en ik betreur dat. Ik heb al gezegd dat de stijging van de economische groei met 2,6% mij veel te optimistisch lijkt. De laatste ontwikkelingen tonen aan dat zelfs de 2,1% in de begroting – waarover we volgende week en de week daarop nog genoeg zullen kunnen spreken – te optimistisch is.

Voor de sociale zekerheid gaat het om 2,6%. Als ik dat vergelijk met de evolutie van de laatste jaren en daarbij rekening houd met de economische inzinking, meen ik dat die 2,6% veel te hoog is.

Ik herhaal dat, en ik heb dus grote twijfels over de heffingen op tabak die dat verlies voldoende zullen compenseren. U zegt mij dan, in uw antwoord naar aanleiding van de rederingsverklaring: het is niet alleen

14.01 Greta D'hondt (CD&V): Je dénonce une nouvelle fois la concomitance de réunions de commission et d'une séance plénière.

J'ai déjà demandé précédemment au ministre si l'équilibre avait été obtenu dans le budget de la sécurité sociale sans qu'il ait fallu entamer les réserves. Je suis préoccupé car le gouvernement se fonde sur des prévisions de croissance bien trop optimistes et sur un taux de croissance de l'emploi de 30.000 unités. On retient une croissance de 2,6% pour la sécurité sociale et de 2,1% pour le budget. Même ce dernier pourcentage est trop élevé.

Je doute fort que les taxes sur le tabac permettront de compenser cette perte. Les taxes sur le tabac ont donné lieu à des corrections mais il devrait en aller de même sur le plan de l'emploi et des cotisations. Les effets d'un redressement économique ne se traduisent dans le taux d'emploi qu'au bout de quelques mois. Je ne pense dès lors pas que l'emploi progressera de 30.000 unités en 2003.

Compte tenu de ces facteurs, le budget de la sécurité sociale ne sera pas en équilibre à la fin de l'année 2002. L'excédent supposé pourrait rapidement se muer en déficit.

Je n'ai pas inventé ces scénarios. Ils étaient à l'ordre du jour de la discussion relative à l'ONSS qui s'est déroulée au sein des institutions. Sur la base des paramètres avancés par le gouvernement, on arrive à un déficit de 482 millions d'euros. Dans le pire des cas, ce déficit sera de 676 millions d'euros.

La préservation de la sécurité sociale exigera des fonds importants. Nous devons à tout prix nous garder de nous faire des illusions. Nous n'assistons pas à actuellement une reprise de l'économie, bien au contraire.

de heffing op tabak, wij hebben ook gecorrigeerd op het vlak van de werkgelegenheid en de bijdragen. Het scenario waarop de begroting Sociale Zekerheid gebaseerd is, gaat uit van een tewerkstellingsaangroei van 30.000 eenheden. De laatste cijfers van de werkgelegenheid en de werkloosheid, mijnheer de minister, duiden aan dat de evolutie niet beter wordt ten overstaan van het moment waarop de regering de begroting opgemaakt heeft, integendeel zelfs.

Als de tijd en de geschiedenis ons toch iets leren, dan is dat het zelfs een prille – en ik ga niets zeggen over een prille democratie – heropleving van de economie inzake werkgelegenheid slechts een zeer vertraagd effect sorteert. Dat is de wetmatigheid. De economie mag aantrekken, dan is het nog altijd zo dat de werkgelegenheid daar met een vertraging van enkele maanden op reageert. Ik heb er dus de allergrootste twijfels over, om niet te zeggen dat ik er gewoon niet in geloof, hoe spijtig dit ook is, dat de werkgelegenheid in 2003 zal stijgen met 30.000 eenheden. Mijn bekommernis over de financiering van de sociale zekerheid en mijn mening en mijn geloof dat de begroting van Sociale Zekerheid met parameters werkt die niet op de realiteit gestoeld zijn, wordt zeer scherp wanneer je deze uitdrukt in cijfers. Wanneer het zo zou zijn dat de werkgelegenheid niet aantrekt zoals de regering dit meende bij de opmaak van de begroting – dus minstens + 30.000 eenheden – en dat de economische groei niet 2,6 zou zijn, maar waarschijnlijk ook niet de 2,1 van de algemene begrotingsopmaak, dan komen we tot cijfers, ook inzake gezondheidszorgen, waarvan de uitgaven naar ik vrees en waar ik eigenlijk van overtuigd ben, eind 2002 niet in evenwicht zullen zijn omdat, en dat weet u ook, de facturatie nog maar eens verlaat gebeurt.

Men wijt dit nu aan de euro. In de 25 jaar dat ik de sociale zekerheid volg – dat geef ik ruiterlijk toe – is het iedere keer de achtergestelde facturatie als er iets scheef gaat. Deze keer zal het de euro zijn die de oorzaak is van de achtergestelde facturatie. In de voorbije jaren hebben we de informatica gehad die moest ingevoerd worden. We hebben altijd van alles gehad. Het resultaat is wel dat er op het eind van het jaar een tekort is op de gezondheidszorgen. Ik denk, zonder pessimistisch te zijn maar wel realistisch, en ook de geschiedenis volgende, dat ook dit jaar de gezondheidszorg niet in evenwicht zal zijn. Als die drie dingen – gezondheidszorg niet in evenwicht, de 2,6 niet, de 2,1 economische groei ook niet maar lager, de tewerkstellingsaangroei ook niet – niet gerealiseerd worden, zou het vooropgestelde overschot in de sociale zekerheid wel eens zeer vlug kunnen omslaan in een tekort.

De voorliggende scenario's heb ik niet uitgevonden. Zij lagen ook ter tafel bij de bespreking van de RSZ binnen de instellingen. Als alle parameters uitkomen die de regering vooropstelt, komt men vlug op theoretisch mogelijke boni van 281 miljoen euro. Zo komen wij tot een tekort van 482 miljoen euro. In het slechtste scenario spreekt men zelfs van 676 miljoen euro.

Mijnheer de minister, de sociale zekerheid ligt u heel na aan het hart. Ik heb nooit gearzeld om dat te zeggen. Gelukkig is bekommernis om de sociale zekerheid niet alleen een zaak van de meerderheid. Wij mogen die bekommernis ook hebben en ik zal ze mijn hele leven delen, zolang ik adem. Maar om de sociale zekerheid te handhaven, moet er geld zijn. Het slechtste dat wij kunnen doen, is de ogen sluiten, ons een rad voor de ogen draaien en zeggen: "Geen zorgen, mevrouw D'hondt, de tabak, de tewerkstelling, de loonmassa en de bijdragen zullen dat gelijktrekken".

Mijnheer de minister, ik zou willen geloven dat het waar was. Ik moet echter eerlijk zijn. Ik ben al te land op de baan in de sociale zekerheid

en ik ben ook te oud geworden – ouder dan u – om dat nog te geloven. Ik houd niet van die zaken. Ik zou willen dat wij komen tot een begroting voor de sociale zekerheid, waarvan u en uw meerderheid – maar ook ikzelf in mijn rol – kunnen zeggen: “Inderdaad, ik zou andere accenten leggen, binnen de zaken die ter verbetering voorliggen. Maar één ding hebben de meerderheid en de oppositie gemeen: wij zeggen het niet alleen, wij zijn er ook van overtuigd het met cijfers te kunnen staven dat de begroting van de sociale zekerheid in evenwicht is”.

Het is niet omdat ik ze niet belangrijk vind, maar voor heel wat andere domeinen gaat mijn bekommernis veel minder diep, voor dit echter wel. Ik weet dat de economie vandaag niet aanzwengelt, integendeel, en daarom zou ik het onverantwoord vinden dat wij in het kader van de begrotingsbespreking blijven zeggen: “Geen zorgen, mevrouw D’hondt, tout va très bien”. Ik heb dit nu willen doen opdat er duidelijkheid zou zijn bij de bespreking van de begroting. Mocht die duidelijkheid er vandaag niet zijn, dan vrees ik dat wij naar een zeer zwaar begrotingsdebat zullen gaan.

14.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, alvorens in te gaan op de specifieke vraag, wil ik aanstippen dat de budgettaire impact van een hypothese van een licht variërende groei moet passen in de totale budgettaire massa van de sociale zekerheid. Voor 2003 worden de ontvangsten in de sociale zekerheid geraamd op bijna 55,4 miljard euro, waarbij de ontvangsten uit bijdragen op 33,1 miljard euro worden geraamd. De uitgaven worden eveneens geraamd op bijna 45,4 miljard euro, waarvan 32,5 miljard euro aan prestaties.

De begroting van 2003 voor de sociale zekerheid voor werknemers zou, zonder rekening te houden met de inkomsten uit de reserves van het globaal beheer, een licht negatief tekort optekenen van 4 miljoen euro. Rekening houdend met de inkomsten van de reserves van het globaal beheer, is er voor 2003 een licht globaal overschot van 81,6 miljoen euro.

Bij de opmaak van de begroting voor de sociale zekerheid heeft de RSZ-administratie een aantal scenario's uitgewerkt, met elk hun eigen hypothese. Ik moet dus zeker aanstippen dat de economische groei maar een van de hypothesen is waarmee de RSZ-administratie bij haar begrotingsopmaak rekening houdt. In een eerste scenario neemt de RSZ de hypothesen waarin door het Planbureau voor 2003 worden voorzien geheel over. Dat betekent een economische groei van 2,6% en een stijging van de loonmassa met 3,9%. In een tweede, voorzichtig scenario baseert de RSZ zich voor die hypothesen eveneens op de conjunctuurevolutie van de voorbije tien jaar en het effect daarvan op de evolutie van de loonmassa. Concreet betekent dit dat de RSZ de groeihypothese van het Planbureau overneemt, maar de groei van de loonmassa lager inschat, met name 3,68% in plaats van 3,9%, waarvan 2,55% voor de arbeiders en 4,33% voor de bedienden.

In een derde scenario dat op basis van trendanalyse werkt, verkrijgen wij een veel positiever resultaat. De oorzaak hiervan is dat dat scenario helemaal geen rekening houdt met de aarzelende economie.

Ik wil opmerken dat de RSZ-administratie volgens het tweede, voorzichtige scenario, in haar begrotingsopmaak wel degelijk rekening heeft gehouden met een aarzelende economie. Het is om die reden dat de regering in haar begrotingswerk het tweede scenario heeft overgenomen. De begrotingsopmaken van de jongste jaren leren mij daarbij dat noch de sociale partners, noch de RSZ, noch de regering, een onvoorzichtige begrotingsopmaak voor de sociale zekerheid kan

14.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Le budget de 2003 réservé à la sécurité sociale des travailleurs devrait afficher un léger déficit de quatre millions d'euros, sans tenir compte des recettes des réserves de la gestion globale. Avec ces réserves, on peut tabler sur un surplus de 81,6 millions d'euros.

La croissance économique ne représente que l'une des hypothèses envisagées par l'administration de l'ONSS lors de l'élaboration de son budget. Dans un premier scénario, l'ONSS a entièrement repris les hypothèses du Bureau du plan. Dans un second scénario, plus prudent, l'ONSS tient également compte de l'évolution conjoncturelle de ces dix dernières années et de son effet sur l'évolution de la masse salariale.

Un troisième scénario, fondé sur une analyse des tendances, présente un résultat bien plus positif car il ne tient pas compte d'une conjoncture économique incertaine.

Pour la confection de son budget, l'ONSS a suivi le deuxième scénario qui, plus prudent, tient compte du contexte économique. C'est pourquoi le gouvernement a également opté pour ce second scénario. Au cours des dernières années, on ne peut d'ailleurs reprocher aux partenaires sociaux, à l'ONSS et au gouvernement

worden verweten. Zo werden de bijdrageontvangsten tijdens de afgelopen jaren systematisch voorzichtig geraamd, ik zou zeggen voorzichtigheidshalve onderschat, onder meer door het voorzichtig tegen mekaar afwegen van verschillende basishypothesen. Zo werden in 1999 de bijdrageontvangsten geraamd op 23 miljard euro en bedroegen zij feitelijk 28 miljard euro. In 2000 werden ze geraamd op 24 miljard euro en bedroegen ze 29 miljard euro. In 2001 werden ze geraamd op 29 miljard euro en bedroegen ze 31 miljard euro. In 2002 werden ze geraamd op 31 miljard euro en zullen de feitelijke bijdrageontvangsten vermoedelijk 32 miljard euro bedragen.

14.03 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het zal de minister niet verwonderen dat zijn antwoord mij niet overtuigt en dat wij in het kader van de begrotingsbespreking daarover waarschijnlijk, hoop ik, nog zeer interessante discussies zullen hebben.

Mijnheer de minister, de kerncijfers die de RSZ in haar scenario's, en ook in het tweede scenario, overneemt, geven voor 2003 inderdaad een stijging van 2,6% van het BNP in volume, een stijging van 2,3% van de binnenlandse vraag, een stijging van 5,7% van de uitvoer, een stijging van 2,1% van de productiviteit, een stijging van 3,7% van de rentevoeten op korte termijn en een stijging van 5,4% voor de rentevoeten op lange termijn. De loonkosten per hoofd van de bevolking in België en de werkgelegenheid van de loontrekkers in aantal personen geven een stijging van 1,2% te zien; de traditionele index stijgt met 1,4% en de gezondheidsindex met 1,3%. Ik vrees dat men die ramingen, van wie ze ook afkomstig zijn, naar beneden zal moeten herzien. Ik geef toe dat de stijging van de loonmassa iets lager ingeschat werd, namelijk 3,68% in plaats van 3,9%, maar er wordt nog altijd een toename van de werkgelegenheid vooropgesteld en die zal er, denk ik, duidelijk niet inzitten. Zo komt u inderdaad uit op de bekende cijfers die mij ietwat bevreesd naar de begroting en de rekening voor 2003 doen kijken.

Ik zal dat punt bij de begrotingsbespreking – ik wil mijn tijd niet overschrijden, mijnheer de voorzitter – met voldoende materiaal aantonen, niet omdat ik moeilijk, tegendraads of ambetant wil doen, maar wel omdat het hier gaat over de betaalbaarheid van de sociale zekerheid en de engagementen die deze regering is aangegaan voor dit jaar, alsook voor de daaropvolgende jaren. De sociale zekerheid is mij te dierbaar om ze op die manier over te laten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de hervorming van de responsabiliseringsbijdragen voor de overheidspensioenen" (nr. A149)
- mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de bijdrage van de deelstaten in de financiering van de pensioenen" (nr. A159)
- mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de responsabiliseringsbijdragen voor overheidspensioenen" (nr. A210)

15 **Questions jointes de**

- M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la réforme des contributions de responsabilisation pour les pensions du secteur public" (n° A149)
- Mme Greta D'hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la contribution des entités fédérées au financement des pensions" (n° A159)
- Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les contributions de responsabilisation pour les pensions du secteur public" (n° A210)

15.01 **Koen Bultinck** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister. reeds eerder – zoals op 10 juli van dit jaar – heb

14.03 **Greta D'hondt** (CD&V):
Votre réponse ne me convainc pas.

Le chiffres clés avancés par l'ONSS dans son deuxième scénario devront être revus à la baisse. L'augmentation de la masse salariale a en effet été sous-estimée mais elle reste basée sur une croissance du taux d'emploi et celle-ci ne se profile guère à l'horizon.

Lors de la discussion relative au budget, j'étayerai mes arguments à l'aide de matériel suffisant. La sécurité sociale représente beaucoup à mes yeux.

15.01 **Koen Bultinck** (VLAAMS BLOK): Il me revient que le

ik u over deze problematiek ondervraagd. Toen bleek uit uw antwoord dat er een informeel overleg bezig was met de verschillende overheden die dit federale land rijk is. Nu blijkt vrij recent dat er toch enig verzet zou komen vanuit de Vlaamse overheid tegen de nieuwe geruchtenmolen aan cijfers die circuleert. U zult zich ongetwijfeld nog herinneren dat ik u toen op 10 juli de cijfers gaf die op het kabinet-Van Grembergen circuleerden. De oorspronkelijk Vlaamse bijdrage van 1,5 miljoen euro zou stijgen naar 60 miljoen. U zei toen dat u vaststelde dat het cijfer 60 miljoen niet aan de orde was. We moeten nu vaststellen dat er nieuwe cijfers circuleren die eindelijk een stijging geven met een factor maal 20 in plaats van een factor maal 40. De Vlaamse overheid zou nu vooral moeten betalen, maar uiteindelijk zou de 1,5 miljoen euro van nu stijgen tegen 2008 tot 30 miljoen euro.

U zei toen ook dat de werkzaamheden in de technische werkgroep goed vorderen, maar dat het te vroeg was om cijfers te noemen. Uiteindelijk gaat de hele discussie over het feit dat het systeem zoals wij het nu kennen – zijnde de responsabiliseringsbijdragen – zou vervangen worden door een nieuw systeem waarbij een proportionele verdeling gebeurt en waar uiteindelijk grosso modo de federale overheid zou eisen van de Gewesten en andere deelstaten dat ze meer bijdragen tot de pensioenlast dienaangaande.

Vandaar wil ik toch wel een aantal concrete vragen stellen, mijnheer de minister. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de werkzaamheden van de technische werkgroep? Is er nu ondertussen een concreet voorstel uitgewerkt? Kloppen de berichten dat vanuit het Vlaamse Gewest er reeds verzet zou zijn tegen de nieuwe cijfers die dienaangaande circuleren?

15.02 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, zoals inderdaad de heer Bultinck reeds gezegd heeft, moeten sinds 1994 de deelstaten mee betalen voor de financiering van de pensioenen van hun ambtenaren. De basis van deze responsabilisering was op zich gegrond, denk ik. Ze zei namelijk dat wanneer de deelstaten hun personeelsuitgaven sterker lieten stijgen dan het gemiddelde – en dus ook de latere pensioenuitgaven – zij daarvoor mee verantwoordelijk gesteld werden. Vandaar dus die responsabiliseringsbijdrage die hoger uitviel naargelang men de lonen van de ambtenaren van de deelstaten liet stijgen boven het gemiddelde.

Dit betekende dat de Vlaamse overheid beloond werd – als men het zo mag zeggen – voor een strakke controle op haar personeelsuitgaven en dat haar responsabiliseringsbijdrage daalde van 9 miljoen euro in 1994 tot 1,5 miljoen euro in 2000.

De Franse Gemeenschap betaalt momenteel 9 miljoen euro – als mijn informatie correct is – per jaar. Het Waalse Gewest bijna 6 miljoen euro per jaar en het Brussels Gewest hield zijn bijdrage ongeveer op 73 euro per jaar constant. Dit betekent dat voor het hele land de responsabiliseringsbijdrage aan de federale overheid jaarlijks 17 miljoen euro opbrengt.

Blijkbaar wil deze blauw-rood-groene regering die opbrengst van de responsabiliseringsbijdragen tegen het jaar 2008 stapsgewijs verdrievoudigen tot 54 miljoen euro, als mijn informatie – als eerzaam oppositielid – juist is. Het kan een keuze zijn dat men dit verhoogt. Het is echter niet alleen de verdrievoudiging, het is ook een andere herverdeling van deze som over de verschillende deelstaten.

Blijkbaar wilt u niet meer responsabiliseren. maar in feite alle

gouvernement flamand dément -les rumeurs concernant la contribution des entités fédérées au financement des pensions. La contribution flamande ne s'élèvera pas à 60 mais bien à 30 millions d'euros d'ici à 2008.

Le ministre a déclaré dans une réponse précédente que les travaux du groupe de travail technique progressaient mais qu'il était prématuré d'avancer des chiffres. Où en sont ces travaux?

Le débat porte notamment sur la réforme du système des contributions de responsabilisation, réforme qui permettra au pouvoir fédéral d'exiger des entités fédérées des cotisations plus importantes. Une proposition concrète a-t-elle été élaborée entre-temps? La Région flamande est-elle opposée aux nouveaux chiffres?

15.02 Greta D'hondt (CD&V): Les conventions relatives aux contributions de responsabilisation prévoient que si les entités fédérées font augmenter plus que la moyenne leurs dépenses de personnel et, donc, les pensions, leur contribution de responsabilisation augmente proportionnellement. C'est ainsi qu'un contrôle budgétaire strict du côté flamand a généré une baisse de la contribution de responsabilisation flamande qui est passée de 9 millions d'euros en 1994 à 1,5 million d'euros en 2000. Le pouvoir fédéral perçoit chaque année 17 millions d'euros.

L'arc-en-ciel veut non seulement tripler ce montant d'ici à 2008 mais aussi le répartir autrement en organisant donc, en d'autres termes, une déresponsabilisation.

Tous les acteurs sont logés à la même enseigne et tous paient la même chose. C'est pour cette raison que la Flandre devra payer 30 millions d'euros en 2008, contre 1.5 millions actuellement. Les

Gemeenschappen en Gewesten gelijke bijdragen laten betalen. Dat wordt natuurlijk toch wel een andere discussie. Niet meer responsabiliseren, maar of je nu een goede leerling of minder goede leerling geweest bent: iedereen gaat door hetzelfde bad en iedereen betaalt hetzelfde.

Wat zou het gevolg zijn als dat inderdaad wordt doorgevoerd? Welnu, vooral Vlaanderen zal meer moeten betalen. In 2008 zal Vlaanderen 30 miljoen euro moeten betalen in plaats van de 1,5 miljoen euro nu. De andere Gewesten en Gemeenschappen zullen samen 24 miljoen euro moeten betalen tegenover 13 miljoen euro nu.

Mijnheer de minister, daarom heb ik de volgende vier vragen.

Ten eerste, bevestigt u dat deze regering inderdaad de opbrengst van de responsabiliseringsbijdragen tegen 2008 stapsgewijs wil verdrievoudigen tot, in huidige bedragen gezegd, 54 miljoen euro?

Ten tweede, bevestigt u dat dit in 2008 voor Vlaanderen een zware meeruitgave zou betekenen, namelijk van 1,5 miljoen euro nu naar 30 miljoen euro dan?

Ten derde, waarom verlaat deze blauw-rood-groene regering de idee van de responsabilisering?

Ten vierde, is er daarover al een formele beslissing genomen in de regering?

15.03 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik heb daaraan weinig toe te voegen omdat de vragen eigenlijk allemaal al gesteld zijn. Het is een kwestie van opvolging van het dossier. Dan blijft alleen de vraag over: is er ondertussen – informeel – overleg geweest? Is er ondertussen een voorstel? Wat is de juiste verdeelsleutel in dat voorstel? Het verhaal van mevrouw D'hondt klopt namelijk in die zin. Zoals ik ook al gezegd en aangeklaagd heb, was de ratio legis van de bijzondere wet van 1994 inderdaad de responsabilisering voor het gevoerde beleid om niet te veel uit de band te springen. Het resultaat is, zoals mevrouw D'hondt terecht opmerkt, dat de Vlaamse Gemeenschap beloond werd voor een zuinig personeelsbeleid en dat de andere deelgebieden wat meer moesten betalen. Op een bepaald moment hebben zij dat ook aangeklaagd. Waarschijnlijk heeft de federale overheid op dat moment gedacht dat zij dan maar best twee vliegen in één klap zou slaan, namelijk de Franse Gemeenschap, die vindt dat ze te veel moet betalen, deels gelijk geven en tegelijkertijd proberen om de eigen kas wat aan te vullen.

U weet dat in de financieringswet eigenlijk niet werd bepaald dat die lasten zouden moeten worden gedragen door de deelgebieden. Dat is het probleem. Misschien moeten wij dan maar radicaal zijn door te zeggen dat de omgekeerde beweging misschien beter is: geef de middelen aan de verschillende overheden om hun eigen pensioenlasten, die zij geërfd hebben door het beleid van het verleden, te betalen. Dan zijn zij zelf verantwoordelijk voor wat zij in de toekomst doen. Pas dan ook de financieringswet aan, zodat zij die ruimte krijgen. Dat lijkt mij veel logischer en dat zal hen misschien ook veel meer responsabiliseren dan het vroegere systeem en zeker dan het nieuwe systeem dat u zou willen invoeren.

Wij hebben de cijfers van u gekregen van de evolutie tot 2000. Graag zou ik weten wat er is gebeurd in 2001 en 2002. Wat moet er worden inbeschreven in de beartina voor 2003 voor de verschillende

autres Régions et Communautés paieront ensemble 24 millions d'euros, contre 13 millions aujourd'hui.

Le ministre confirme-t-il que les contributions de responsabilisation auront triplé d'ici à 2008? La Flandre devra-t-elle effectivement y aller de 30 millions d'euros? Pourquoi la majorité arc-en-ciel abandonne-t-elle la responsabilisation? Le gouvernement a-t-il déjà pris une décision formelle?

15.03 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Une concertation informelle a-t-elle eu lieu entre-temps? Une proposition a-t-elle été élaborée? Quelle est la clé de répartition correcte? Les autorités fédérales souhaitent apparemment apaiser la Communauté française, qui a consenti de grosses dépenses tout en percevant en même temps un peu plus d'argent.

La loi sur le financement ne prévoit toutefois pas que les entités fédérées doivent supporter ces charges. Inversons donc immédiatement la situation: donnons aux pouvoirs publics de ces entités les moyens de payer leurs propres pensions, héritées du passé, ce qui semble plus logique et génère bien plus de responsabilités que le système précédent.

Le ministre nous a donc transmis les chiffres pour la période jusqu'à l'année 2000. Que s'est-il passé en 2001 et 2002? Que doivent prévoir les différents pouvoirs publics pour 2003? Qu'a prévu le gouvernement fédéral?

overheden? Wat heeft de federale regering ingeschreven in de begroting voor 2003?

Eigenlijk zouden wij toch een zicht moeten krijgen op de evolutie van de loonkosten in de verschillende overheden om te zien wat de link daarmee moet zijn.

Ten slotte, ik heb mij laten vertellen dat dit een agendapunt was voor het overlegcomité van aanstaande vrijdag, maar dat dat overlegcomité afgelast is. Zit dat dossier daar voor iets tussen, omdat men er nog niet uit is? Of naar welke kalender wordt dat verwezen? Misschien kunt u mij wat dat betreft iets wijzer maken.

15.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Neen, ik wist niet dat het overlegcomité was afgelast.

Om te beginnen wil ik verwijzen naar vroegere discussies die we daarover hebben gehad. De realiteit is dat het destijds uitgewerkte systeem een bijzonder ingewikkeld systeem is met ingewikkelde berekeningen dat aanleiding heeft gegeven tot eindeloze discussies waardoor het is vastgelopen. Het wordt dus niet meer toegepast. Er is toch ook wel iets eigenaardigs aan, laten wij dat maar erkennen. We zullen het als Vlamingen misschien niet graag doen, want het komt ons nu goed uit. Het Gewest echter met de grootste weddenlast van het Rijk zal in 2002 0 frank betalen in het gangbare systeem. Raar toch? Het is zeker raar wanneer men de filosofie zou willen hanteren die u in uw achterhoofd hebt, mevrouw Van de Castele, waarbij u oppert om het pensioenbudget gewoonweg te splitsen. Dan zal de Vlaamse regering heel veel betalen. Dus denk ik dat we een pragmatische oplossing moeten zoeken. Het werkt niet meer, het is vastgelopen en dus moeten we naar een eenvoudiger systeem gaan. Dat heb ik overigens niet bedacht. Het is een beslissing van het overlegcomité waarin de Gewesten en de Gemeenschappen hebben geparticipeerd. De datum van die beslissing ligt op 15 maart.

Er is dan een werkgroep aan het werk gezet die voorstellen heeft uitgewerkt. De politieke overheid van het Vlaamse Gewest verklaart dat ze het er niet mee eens is. Het is niet zo dat er in dit voorstel cijfers voorliggen tot het jaar 2008. Ik denk dat dit eerder op tafel heeft gelegen. Volgens mij baseert u zich op kranten of op in de kranten gerepercuteerde reacties van het kabinet van de heer Van Grembergen of op nota's die eerder circuleerden. Ik ben alleszins niet op de hoogte van een officieel voorstel dat zou worden overgelegd waarbij cijfers lopen tot 2008. Integendeel, ik heb persoonlijk bij die technici bepleit dat men bij de uitwerking van een systeem ervoor zou zorgen dat het 'en cours de route' wordt geëvalueerd zodanig dat we het kunnen bijsturen. Ik denk dat u zich misschien baseert op nota's die ondertussen niet meer relevant zijn.

Ik dacht eerlijk gezegd ook dat ik dat ging moeten bediscussiëren op het overlegcomité van 8 november maar mevrouw Van de Castele deelt mij mee dat het is uitgesteld. Dat verheugt mij ten zeerste omdat elke vergadering minder plaats maakt voor een andere.

15.05 **Koen Bultinck** (VLAAMS BLOK): Ik voel mij een beetje op mijn ongemak, mijnheer de minister. Hoe moet ik nu met een dergelijk cryptisch en supervaag antwoord nog een repliek gaan bedenken?

Wij vragen zeer concreet naar een stand van zaken van de technische werkgroep. Eigenlijk zijn er bitter weinig concrete resultaten op dit moment als ik dat uit uw cryptische omschrijvingen mag afleiden.

Le Comité de concertation de ce vendredi a été annulé. Ce dossier y est-il pour quelque chose?

15.04 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Le système développé à l'époque était bien trop complexe et n'est plus d'application. La Région devant rémunérer le plus de fonctionnaires ne payera rien du tout pour 2002 dans le système actuel. Mme Van de Castele propose de scinder tout simplement le budget affecté aux pensions. Dans ce cas, le gouvernement flamand devra payer énormément! Nous devons élaborer une solution pragmatique, plus simple que le système précédent. Il s'agit du reste d'une décision du Comité de concertation au sein duquel les Régions et les Communautés sont représentées. Cette décision est tombée le 15 mars, après quoi un groupe de travail a commencé à élaborer des propositions. Je n'ai toutefois aucune connaissance d'une quelconque proposition concrète comprenant des chiffres jusqu'à 2008.

15.05 **Koen Bultinck** (VLAAMS BLOK): Voilà une réponse particulièrement obscure. Manifestement, le groupe de travail technique n'a encore guère de résultats à présenter. Il n'est même pas encore question de proposition

Blijkbaar is er ook nog niet echt een concreet voorstel als ik u nu hoor. U zegt enkel dat de cijfers die destijds circuleerden in de pers en op een aantal kabinetten en de cijfers die iets recenter circuleerden niet kloppen.

Politiek gezien wil ik toch nog de volgende vaststelling maken, mijnheer de minister. Het is bijzonder merkwaardig dat op het moment dat men het hele systeem wil herzien bij toeval blijkt – het is bijna een typisch Belgische oplossing – dat de Vlaamse sector voor de verandering weer eens meer zal moeten betalen. Dat is een politieke vaststelling die ik maak. Ik geef u in deze nog het voordeel van de twijfel omdat er op dit moment blijkbaar nog niets concreet is, tenzij u nu zegt dat het antwoord niet zo cryptisch is bedoeld. Ik kan bitter weinig concreets uit uw antwoord afleiden. De stand van de werkzaamheden van de werkgroep blijft zeer vaag. We blijven eigenlijk een beetje op onze honger zitten. We zullen het dossier blijven opvolgen om echte antwoorden op onze vragen te krijgen.

15.06 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de minister, ik kan aannemen dat de gegevens waarop ik mij zou baseren achterhaald zijn. Ik heb niet de gewoonte om vragen of interpellaties te stellen die zijn gebaseerd op krantenartikels. Als mijn gegevens niet meer à jour zijn dan had ik minstens verwacht dat u zou zeggen wat er wel à jour is. Als het niet tot 2008 gaat tot welk jaar gaat het dan wel? Als het niet gaat om een verhoging van het totale bedrag dat vanuit de deelstaten moet komen voor de medefinanciering van de pensioenen, als het niet gaat om een verdrievoudiging van het huidige bedrag, over hoeveel gaat het dan wel? Als het voor Vlaanderen niet zoveel meer is, maar minder, hoeveel is het dan wel? Ik kan mij voorstellen dat mijn gegevens achterhaald zijn maar dan moet u het toch weten.

Als u van mevrouw Van de Casteele verneemt – waarvoor de oppositie nog goed is – dat het overleg niet doorgaat dan had u zelf of minstens van uw diensten toch nota's gekregen ter voorbereiding van dat fameuze gesprek? U zal dus toch wel weten over wat het nu gaat. Is er inderdaad sprake van het afschaffen van de responsabilisering en een forfaitaire inning? Als die inning niet maal drie is maal factor hoeveel is ze dan? Hoeveel betekent dit aan verhogingsgraad voor ieder van de deelstaten?

15.07 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Ik zit met dezelfde vragen, mijnheer de minister. U had normaal naar een overlegcomité moeten gaan. Blijkbaar wacht men na die werkgroep op een document van u. U bent uiteindelijk de bevoegde minister die aan het overlegcomité een nieuwe piste zou moeten voorleggen. Ofwel zegt u mij nu dat u het vanavond of morgen nog ging schrijven om het zodanig aan het overlegcomité voor te leggen en dat het er nu niet meer zal van komen omdat het niet meer nodig is. Eerlijk gezegd, dat geloof ik niet. Ik kan mij best voorstellen dat u denkt dat dit een zaak is die u eerst in het overlegcomité wil bespreken vooraleer ze aan de neus van de oppositie in het Parlement te hangen. We hebben misschien toch ook recht om te weten aan welke piste u dan wel denkt en hoe de verdeelsleutel er moet uitzien volgens uw eigen logica die u daarin wil volgen. U stuurt ons opnieuw met een kluitje in het riet. Ik vermoed dat het net zoals de vorige dossiers weer iets is waar toch niets meer van in huis zal komen tijdens deze legislatuur. Het zal weer een dossier zijn dat op de tafel van de volgende regeringsvorming belandt. Misschien bent u daar dan beter op voorbereidt met de cijfers in de hand en de pistes die nodig zijn om het debat op dat moment te voeren.

Het incident is gesloten.

concrète.

Je constate une nouvelle manifestation d'un phénomène typiquement belge: comme par hasard, la Flandre fera les frais d'une modification du système.

15.06 Greta D'hondt (CD&V): Si mes données ne sont pas à jour, j'aurais à tout le moins attendu du ministre qu'il me fournisse les informations exactes. Si le délaie va pas jusqu'en 2008, quelle période couvre-t-il? Si le montant actuel n'est pas multiplié par trois par trois, de quel montant s'agit-il? Si le montant pour la Flandre est inférieur, de combien s'agit-il?

Est-il question de supprimer la responsabilisation et de procéder à une perception forfaitaire? Quel montant cela représente-t-il pour les entités fédérées?

15.07 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mes questions sont les mêmes. En tant que ministre compétent, vous auriez dû soumettre une nouvelle proposition à un comité de concertation. Le Parlement a le droit d'être informé de votre piste de réflexion et de la clé de répartition. Le ministre nous ignore. Voilà sans doute encore un dossier qui se retrouvera sur la table de négociations lors de la formation du prochain gouvernement.

L'incident est clos.

16 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de stijging van de rusthuisprijzen" (nr. A211)

- mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de prijsstijgingen in de rusthuizen" (nr. A227)

16 **Questions jointes de**

- M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'augmentation du prix de la journée dans les maisons de repos" (n° A211)

- Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les augmentations de prix dans les maisons de repos" (n° A227)

16.01 **Koen Bultinck** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het zal u niet verwonderen dat wij, samen met een aantal collega's, op zijn zachtst uitgedrukt gechoqueerd waren toen we via de media berichten vernamen waaruit blijkt dat de ligdagprijzen in de rusthuizen zeer sterk stijgen op dit ogenblik. Dat wordt voor een deel bevestigd – als we onze eigen gegevens mogen geloven – door Economische Zaken dat de aanvragen ziet toenemen om prijsstijgingen toe te staan. De rusthuizen argumenteren de noodzaak om de prijzen op te drijven gedeeltelijk door te wijzen op de stijging van de personeelskosten die uiteraard het gevolg zouden zijn van de CAO's die destijds werden afgesloten in het kader van de herwaardering van de verpleegkundigen. Het mechanisme wordt bijzonder pervers als de rusthuizen van de Vlaamse zorgverzekering, die zeer recentelijk een tegemoetkoming biedt voor mensen die in een rusthuis verblijven, gaan gebruikmaken om een aantal prijsverhogingen door te voeren. Het kan niet de bedoeling zijn dat het geld dat door de Vlaamse zorgverzekering wordt toegekend als excuus wordt gebruikt om prijzen te verhogen. Dat was, mijns inziens, niet de bedoeling.

Mijnheer de minister, ik wens een aantal vragen ter verduidelijking te stellen. Ten eerste, beschikt u al dan niet over gegevens waaruit zou blijken dat er inderdaad een ernstige stijging is van de ligdagprijzen die rusthuizen al dan niet doorvoeren?

Ten tweede, is er ondertussen tussen uw kabinet en de sector overleg geweest met betrekking tot deze problematiek die toch een ernstig fenomeen is? Enig overleg zou op zijn plaats zijn.

Ten derde, hebt u reeds maatregelen genomen om iets tegen deze stijging te doen en ze af te remmen als dat mogelijk is?

Ten vierde, heeft de prijsstijging voor zover ze klopt, te maken met een systematische onderfinanciering van rusthuizen, een problematiek waarop in deze commissie een aantal keren gewezen is?

16.02 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de minister, ik had een gelijkaardige vraag ingediend omdat ik ook in de pers gelezen had dat een steeds groeiend aantal Vlaamse rusthuizen aanvragen doet bij Economische Zaken om hun dagprijzen te mogen verhogen. De trend om een verhoging aan te vragen gaat in stijgende lijn. Sinds 1 oktober genieten de zwaar hulpbehoevende bewoners van de rusthuizen van een zorgverzekering. Het was de bedoeling dat dit kon gebruikt worden door de bejaarde zelf. Nu dreigt het bedrag van 125 euro per maand opgesoupeerd te worden door een stijgende rekening in het rusthuis. Dit gaat in tegen door u in het verleden afgelegde verklaringen dat er niet te veel extra kosten meer door de rusthuizen mogen gefactureerd worden aan de bejaarden omdat de mensen hierdoor in financiële moeilijkheden deraken op een leeftijd waarop ze reeds problemen

16.01 **Koen Bultinck** (VLAAMS BLOK): Selon les médias, différentes maisons de repos auraient l'intention d'augmenter sensiblement leur prix de journée. Est-ce exact? Les arguments avancés sont-ils convaincants? Une concertation a-t-elle été organisée à ce propos avec les différents secteurs? Quelles mesures le ministre a-t-il déjà prises pour freiner les augmentations de prix? Celles-ci découlent-elles du sous-financement systématique des maisons de repos?

16.02 **Maggie De Block** (VLD): Les maisons de repos souhaiteraient profiter de l'instauration de l'assurance-dépendance flamande pour augmenter leurs prix. Ces dernières années, de plus en plus de maisons de repos ont demandé l'autorisation aux Affaires économiques de pouvoir augmenter leurs prix. Elles font valoir que l'assurance-dépendance, qui rapportera 125 euros aux

genoeg hebben.

Mijn vragen zijn gelijkaardig. Ten eerste, zijn de forfaits die het RIZIV aan de rusthuizen betaalt onvoldoende om de nieuwe CAO te financieren? Dat is een van de redenen die de rusthuizen aanhalen voor de verhoging van de dagprijs.

Ten tweede, wentelt de federale overheid die een akkoord sloot met de vakbonden met betrekking tot de herwaardering van het beroep van verpleegkundige en het aantal verpleegkundigen bepaalde opdat de rusthuizen in aanmerking zouden komen voor de forfaits, de kosten van dit akkoord niet af op de Vlaamse zorgverzekering aangezien de financiering van dit sociaal akkoord blijkbaar leidt tot verhoging van de dagprijs?

Ten derde, vreest u niet dat door deze prijsregelingen uw maatregel om de rusthuizen juist minder extra te laten aanrekenen aan de rusthuisbewoner in het kader van bijkomende kosten op deze manier zonder resultaat zal blijven?

16.03 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ten eerste, wil ik erop wijzen dat rusthuizen niet zomaar hun prijs kunnen verhogen. Zij moeten een dossier indienen bij het ministerie van Economische Zaken, waarbij de cijfergegevens en de motivatie van de prijsverhoging worden onderzocht. Pas na goedkeuring door de Prijzendienst van Economische Zaken mag het rusthuis de toegestane prijsverhoging aanrekenen. De prijsverhoging komt dus niet altijd overeen met wat het rusthuis heeft gevraagd. Indien de verhoging niet of slechts gedeeltelijk wordt gemotiveerd, zal de prijsverhoging respectievelijk niet of slechts gedeeltelijk worden toegekend.

Dat krantenartikel – dat de heer Bultinck nog bij zich heeft – heeft mij een klein beetje verbaasd toen ik het las, want waarover is men in godsnaam bezig? Prijzen in rustoorden, dat werkt via aanvragen. Een aanvraag is nog geen prijsverhoging.

Ten tweede, wat weten wij over de aanvragen? Wel, in 2001 zijn er 618 prijzendossiers ingediend bij het ministerie van Economische Zaken. Voor 2002 heb ik gegevens tot en met oktober. Dat zijn er 534. Wij moeten wachten tot het eind van het jaar om te weten of er in 2002 meer aanvragen waren dan in 2001. Dat kan ik nu eigenlijk niet zeggen. Ik heb enkele gegevens bij elkaar laten sprokkelen over de prijzevolutie 2001-2002, opnieuw bij Economische Zaken. Naar inschatting, maar die moet met veel voorzichtigheid gebeuren, bedraagt de prijsstijging gemiddeld 2%. Waarom moet men daar voorzichtig mee zijn? Dat is een gemiddelde. Een gemiddelde kan natuurlijk nogal uiteenlopende realiteiten samenvatten. Ik heb inderdaad dat thema van de prijzen op de agenda gezet. Ik heb een afspraak met de sector dat ik daarover opnieuw met hen overleg op 18 november aanstaande.

Wat ik helemaal wil tegenspreken is dat de CAO's inzake de uitvoering van het sociaal akkoord van maart 2002 een reden zouden zijn om de prijzen te verhogen. Dat klopt langs geen kanten. Ik heb een volledig nieuw financieringssysteem. Ik heb hier nog meer uitleg op papier, maar het zou ons te ver leiden als ik die hier mondeling helemaal geef. Ik heb een nieuw financieringssysteem voor het sociaal akkoord op punt gesteld. De sector is het nu met mij eens dat de kosten volledig

personen dont l'état nécessite des soins très importants, adoucira l'effet d'une augmentation des prix auprès des pensionnaires des maisons de repos. Ces dernières estiment que la nouvelle CCT, qui engendre une augmentation de 15% des frais en matière de personnel soignant, rend une augmentation des prix absolument indispensable.

Est-il exact que les forfaits de l'INAMI sont insuffisants pour financer les nouvelles CCT? Les autorités fédérales ne torpillent-elles pas ainsi l'assurance-dépendance flamande? Les tentatives du ministre visant à réduire les coûts pour les pensionnaires des maisons de repos ne sont-elles pas ainsi réduites à néant?

16.03 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Les maisons de repos ne peuvent pas procéder aussi simplement à une augmentation des prix. Elles doivent au préalable introduire un dossier auprès du ministère des Affaires économiques. La maison de repos ne peut appliquer le tarif majoré qu'après avoir obtenu l'approbation du service des prix. Si la majoration n'est pas motivée ou si elle l'est insuffisamment, elle peut être refusée, partiellement ou complètement. Une demande n'équivaut donc pas à une augmentation automatique des prix et, dans ce sens, l'information délivrée par *De Standaard* est incorrecte.

Il faudra attendre la fin de l'année pour savoir si le nombre de demandes de majoration de prix a augmenté par rapport à l'année passée.

Il est inexact d'affirmer que les maisons de repos invoquent la CCT de mars 2000 pour justifier l'augmentation de leurs prix. La CCT définit un nouveau système de financement couvrant tous les frais des maisons de repos. Une maison de repos qui affirme le contraire est donc dans l'erreur. Il est étrange que *De Standaard* s'en prenne ainsi

gedekt worden. Dat betekent dat een rustoord dat nu komt zeggen dat het een groot probleem heeft met die CAO's zaken vertelt die totaal strijdig zijn met wat de koepels van de verschillende sectoronderdelen mij vertellen. Dat konden zij wel een half jaar geleden zeggen, omdat ik toen een aantal dingen nog niet opgeklaard had. Inderdaad, hier en daar zaten er lacunes in het systeem. Natuurlijk hebben wij nooit gezegd dat elk individueel rustoord precies krijgt wat die CAO kost. Nee, micro-economisch klopt dat niet altijd precies tot op de frank na, maar het is toch heel dicht in de buurt, voor elk rustoord. Macro-economisch, zegt de sector nu tegen mij, dek ik volledig de prijs van die akkoorden.

Men zal er dus ook nooit in slagen bij Economische Zaken een prijsverhoging te verkrijgen met een dossier waarin staat dat men te maken heeft met die CAO's. Dat zal nooit lukken. Het is een beetje eigenaardig om motivaties te horen in die zin. Ik verwijs opnieuw naar het artikel in De Standaard. Dat is geen kritiek op de journalist, dat is kritiek op de mensen die de journalist te woord staan, mensen die zeggen dat zij te maken hebben met de CAO en dat zij daarom een prijzendossier gaan indienen. Dat prijzendossier zal gewoon teruggestuurd worden door Economische Zaken. Dat is dus het punt niet.

Dat wil allemaal niet zeggen dat wij niet bijzonder waakzaam moeten zijn. Ik zeg dat maar om even de puntjes op de i te zetten. Precies omdat ik denk dat wij waakzaam moeten zijn, heb ik dus een overleg georganiseerd, en ik zal ook voorstellen doen in overleg met mijn collega's om ervoor te zorgen dat tegenover de toch enorme inspanning die de federale overheid voor de sector doet, staat dat de burger niet geconfronteerd wordt met sterke prijsstijgingen. Anders hoefden wij die inspanning natuurlijk niet gedaan te hebben. Daarover zal ik dus met de sector overleggen en dat zal ik ook opvolgen.

16.04 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, uiteraard dank ik u voor uw antwoord.

We stellen met tevredenheid vast dat er tenminste toch overleg komt met de sector om een en ander uit te klaren. Uiteraard geven wij u het voordeel van de twijfel wat de nieuwe financiering van de rusthuizen betreft. Ik meen echter dat er fundamenteel en minimaal over alle grenzen van partijscheidingslijnen heen, toch wel de sociale vaststelling is – en iedereen wordt in zijn kennissenkring wel eens ergens mee geconfronteerd – dat de facturen die door de rusthuisbewoners moeten betaald worden allesbehalve nog als sociaal kan omschrijven. Vele bewoners komen ernstig in de problemen als zij dat soort facturen moeten betalen.

Ik meen dat de gemeenschap daar toch wel zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Het is allesbehalve sociaal als men ziet welke facturen daar soms door bewoners moeten betaald worden. In het kader van de solidariteit tussen de generaties, moeten wij daar toch onze verantwoordelijkheid nemen.

16.05 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik denk ook dat het inderdaad goed is dat we er nog eens over praten en dat de misverstanden daardoor uit de wereld kunnen worden geholpen.

Immers, deze berichten komen in de pers en de inspanningen van de federale overheid en het feit dat u inderdaad een oplossing hebt gezocht via de nieuwe financieringsmethode om die extra kosten voor die CAO's te betalen, worden dan in een klein artikeltje op pagina 7 vermeld.

à la CCT.

Il ressort de données récentes qu'entre 2001 et 2002 le prix a augmenté d'environ 2% en moyenne. En accord avec le ministre Picqué, une concertation aura lieu avant la fin du mois avec les Régions et les Communautés. Il va de soi que les efforts du gouvernement ne peuvent se traduire par une hausse des prix.

16.04 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Je remercie le ministre pour sa réponse qui témoigne du grand intérêt qu'il porte à la question. Nous connaissons tous quelqu'un dans notre entourage qui, pensionnaire d'une maison de repos, doit régulièrement s'acquitter de factures élevées, ce qui est asocial. En l'occurrence, la société doit prendre ses responsabilités.

16.05 Maggie De Block (VLD): J'espère surtout que les malentendus seront dissipés. Apparemment, le citoyen lambda n'a pas clairement compris le message du ministre dans la mesure où il continue à redouter que les maisons de repos lui adressent des factures impossibles.

Daardoor blijft bij Jan met de pet natuurlijk de opinie bestaan dat rusthuizen onbetaalbaar worden wat sommige rusthuizen dan ook gebruiken om hun prijs op te drijven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

17 Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de wachtvergoeding voor huisartsen" (nr. A226)

17 Question de Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'indemnité de garde pour les médecins généralistes" (n° A226)

17.01 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb tussen het indienen van mijn vraag en het stellen ervan al een klein artikeltje ergens in een van de krantjes gezien, maar ik ga mijn vraag toch nog stellen.

in de laatste sociale programmawet hebben wij samen de wettelijke basis gelegd voor de wachtvergoeding voor de huisartsen. We hebben daar toen nog over gepraat. Iedereen vond dat een goede maatregel omdat dat het verzekeren van de wachtdienst toch enigszins aantrekkelijker zou maken. Ik heb inmiddels gelezen dat u een stukje hebt meegemaakt van de aantrekkelijkheid van die wachten. Ondertussen moest er nog gewacht worden op een advies van de Medico-mut's. Ik heb begrepen dat wij vanaf september mogen bijhouden welke wachten wij vervullen in het weekend en dat wij dan, nadat alles geregeld is, met terugwerkende kracht een aangifte zullen mogen doen om het wachtgeld voor dat weekend te krijgen.

Ik stel u die vraag omdat er daarover bij ons wordt gepraat. Ik wou u vragen of u er een idee van hebt wanneer dat werkelijk zou zijn geregeld en wanneer de collega's hun aanvraag zullen kunnen indienen om hun wachtgeld te recupereren.

17.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Block heeft terecht verwezen naar artikel 4 van de wet 22 augustus 2002 houdende maatregelen inzake gezondheidszorg. Die wet werd hier goedgekeurd. Het ontwerp van koninklijk besluit dat uitvoering moet geven aan deze bepaling werd reeds op 1 juli 2002 voorgesteld door de Nationale Commissie Geneesheren Ziekenfondsen. Ik heb nu juist het advies van de Raad van State ontvangen. Het besluit zal dus binnenkort in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt waardoor de huisartsen voor de periode vanaf 1 september 2002 aanspraak zullen kunnen maken op deze honoraria.

17.03 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de minister, dat is goed nieuws. Als het goed nieuws is mag dat ook eens worden gezegd en mag u die pluim ook op uw hoed steken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

18 Vraag van de heer Jef Valkeniers aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de werking van de Commissie tegemoetkoming geneesmiddelen" (nr. A235)

17.01 **Maggie De Block** (VLD): La dernière loi-programme sociale a posé la base légale des indemnités de garde pour les médecins traitants. Mais l'on attend manifestement encore un avis de la Commission nationale médico-mutualiste. A-t-elle déjà rendu un avis? Dans l'affirmative, quand cet avis a-t-il été rendu et quelle en est sa teneur? Dans la négative, quand le ministre compte-t-il obtenir un avis?

Quand envisage-t-il de prendre des mesures? Quand les médecins traitants pourront-ils bénéficier d'une indemnité de garde? Depuis septembre, ces médecins organisent en effet des tours de gardes en espérant récupérer avec effet rétroactif l'argent dû pour les gardes qu'ils ont assurées.

17.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: La base légale de cette indemnité a été établie par l'article 4 de la loi du 22 août 2002 portant des mesures en matière de soins de santé. Le projet d'arrêté royal a été proposé le 1er juillet 2002 par la commission nationale médico-mutualiste. J'ai reçu l'avis du Conseil d'Etat et l'arrêté sera prochainement publié au moniteur belge. Les médecins traitants pourront alors prétendre à ces honoraires avec effet rétroactif au 1er septembre 2002.

17.03 **Maggie De Block** (VLD): Voilà une bonne nouvelle.

18 Question de M. Jef Valkeniers au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le fonctionnement de la Commission de remboursement des médicaments" (n° A235)

18.01 Jef Valkeniers (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de Commissie tegemoetkoming geneesmiddelen zou met zware problemen kampen.

De werkbelasting zou te groot zijn, want naast de vergaderingen moeten ook de dossiers grondig worden voorbereid. Dit zou op dit ogenblik zeer moeilijk vallen, daar ze te laat zouden worden besteld. Ook vragen wij ons af of een zitpenning van 25 euro voor twee uur zitting en verschillende uren voorbereidend werk, houdbaar is. Volgens mij is dat niet het geval. Mijnheer de minister, hoe denkt u deze toestand te verhelpen?

18.01 Jef Valkeniers (VLD): La Commission de remboursement des médicaments connaît de graves problèmes. La charge de travail y est trop élevée, les réunions et les dossiers exigeant une préparation minutieuse. Ceci est souvent matériellement impossible parce que les dossiers sont introduits tardivement. Le jeton de présence de 25 euros pour une séance de deux heures et plusieurs heures de préparation est largement insuffisant.

Quelles mesures le ministre envisage-t-il?

18.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat de heer Valkeniers inderdaad een belangrijk punt aansnijdt.

Ik kom tot een eerste feitelijk gegeven. Gezien het groot aantal te verwerken aanvragen – 900 per jaar – vergadert de Commissie voor tegemoetkoming inzake geneesmiddelen wekelijks. Elke aanvraag moet bovendien driemaal door de Commissie besproken worden en afgehandeld zijn binnen de strikte, wettelijk voorziene termijnen. Het lijkt me wel normaal dat in een vergadering waar allerlei mensen samenzitten, er al eens wrijvingen zijn. Over het algemeen kan ik echter stellen dat alle leden van de CTG, de evaluatoren en de mensen van de administratie, uiterst gemotiveerd zijn en zich inzetten om de dossiers tot een goed einde te brengen. De werklust voor de CTG-leden qua voorbereiding en deelname aan de vergaderingen is zwaar, maar het werk wordt, denk ik, goed gedaan. Getuige hiervan is de kwaliteit van de besprekingen en de voorstellen die gedaan worden.

Welke informatie wordt aan de leden bezorgd? De basisaanvraagdossiers en de eventuele reacties van de bedrijven worden aan de leden bezorgd via postpakket. Alle andere documenten die door de administratie worden aangemaakt, worden verzonden via mail. Als algemene regel geldt dat alle basisdossiers van bij de aanvang van de procedure doorgestuurd worden. Hierdoor beschikken de leden over voldoende tijd om de basisinformatie door te nemen. Alle volgende documenten die in de loop van de procedure moeten besproken worden, worden zodra ze beschikbaar zijn geagendeerd en doorgestuurd naar de leden, en dit uiterlijk vier dagen voor de zitting. In het kader van het tijdsverloop van de procedure krijgen de dossiers bovendien een prioriteitscode toegewezen, waardoor de CTG de mogelijkheid geboden wordt een bespreking te voeren of uit te stellen, indien geoordeeld wordt dat er meer tijd nodig is voor onderzoek.

Wat betreft het presentiegeld voor de leden is 7,44 euro per zittingsdag voorzien. Verder wordt een forfaitair bedrag van 40 euro per maand toegekend voor opzoekingswerk en papierkosten. Bovendien ontvangen leden van de CTG die door de Commissie belast zijn met de uitvoering van welbepaalde studies een honorarium, namelijk per uur prestatie: voor een universitaire gediplomeerde 12,50 euro, een werkleider 18,75 euro, een docent of professor aan de universiteit 25 euro, een gewoon hoogleeraar aan de universiteit 37,5 euro. met een maximum per studie

18.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Etant donné le nombre important de demandes à traiter, la Commission de remboursement des médicaments se réunit chaque semaine. Chaque requête doit être examinée par la commission à trois reprises et traitée dans des délais stricts fixés par la loi. En général, le travail est exécuté de manière très efficace et avec une grande motivation, et ce, malgré une charge de travail importante.

Les dossiers de demande originaux et les réactions éventuelles des entreprises sont transmis aux membres par colis postal, le reste des documents est envoyé par e-mail. En règle générale, les dossiers de demande sont envoyés dès le début de la procédure. Tous les documents intervenant par la suite sont envoyés dès qu'ils sont disponibles, au plus tard quatre jours avant la réunion; ils sont munis d'un code de priorité.

Les membres bénéficient de 7,44 euros par jour de réunion. Ils reçoivent également un montant forfaitaire de 40 euros par mois pour les frais de recherche et de matériel. Ils perçoivent ensuite des honoraires spéciaux par heure de prestation pour l'exécution d'études spécifiques, avec un maximum de 250 euros par étude. Un accord de détachement spécifique a été conclu avec les membres du

van 250 euro. Met de bureauleden die de academische wereld vertegenwoordigen werd een specifieke detacheringsovereenkomst afgesloten. Er is een detachering van een tot twee dagen per week voor deze mensen.

Ik denk dat er een particulier probleem is voor de vertegenwoordigers van de artsenorganisaties, omdat dat gaat over actieve artsen en dat is natuurlijk absoluut niet interessant. Dokter Hoeckx heeft mij daar al op gewezen. Hij is een van deze mensen. Ik heb daarover gesproken op een vergadering met de artsen en ik wil eigenlijk wel zoeken naar een oplossing waardoor we op een of andere manier de artsensyndicaten in de mogelijkheid stellen om daarin mensen actief te hebben en dat ook financieel mogelijk maken van onze kant. Ik heb nog geen pasklare oplossing, maar ik vind het wel belangrijk omdat ik denk dat u de inbreng moet hebben van mensen van het terrein. Een zaak is wat medisch verantwoorde voorschriften rond geneesmiddelen zijn, maar een andere zaak is wat dat op het terrein betekent voor de mensen die het moeten doen. Ik denk dat dit een beetje mankeert in ons verhaal over CTG. Ik heb dus gevraagd aan Jo De Cock om daar eens over na te denken, of wij iets kunnen vinden waardoor wij vertegenwoordigers van artsensyndicaten daar kunnen laten functioneren. Los daarvan heb ik ook besloten om de werking van de CTG na een jaar te evalueren, in samenspraak met de betrokken partners.

Men heeft mij ook voor de heer Valkeniers een overzicht gegeven van de administratieve behandeling van de dossiers. Dat is misschien interessant.

Ik ga dat niet voorlezen. U kunt dat misschien eens meenemen. Zo ziet u hoe dat eigenlijk in elkaar zit qua administratieve werkzaamheden.

18.03 Jef Valkeniers (VLD): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. (...) Een vrijwilligerswerker, of die nu bij de brandweer of de burgerbescherming is, krijgt 200.000 frank bij van belastingen. Dat is nu een voorstel. Ik stel echter vast dat een gemeenteraadslid, een OCMW-raadslid en mensen die aan dergelijke commissies deelnemen – wat feitelijk ook vrijwilligerswerk is – onderbetaald zijn. Ten tweede moeten die fameuze zitpenningen nog eens bij hun inkomen worden gerekend. Ik geloof dat het hoog tijd is dat u inderdaad eens bekijkt op welke manier hier een remuneratie kan gebeuren die – eerlijk gezegd – honorabel is.

18.04 Minister Frank Vandenbroucke: Het moet iets heel praktisch zijn dat ik tussendoor kan organiseren. Ik moet een beetje geld vinden om dat te doen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vragen nrs. A098, A156 en A179 van de heren Hubert Brouns en Jean-Marc Delizée en mevrouw Yolande Avontroodt vervallen.

De vraag nr. A229 van mevrouw Michèle Gilkinet wordt ingetrokken.

bureau qui représentent le monde académique.

On étudie actuellement les modalités d'implication des syndicats de médecins dans les travaux de la Commission de remboursement des médicaments. Je ne dispose pas encore d'une solution sur mesure, mais il est essentiel de recueillir la contribution de spécialistes du terrain qui nous fait défaut jusqu'à présent.

Dans tous les cas, le fonctionnement de la Commission de remboursement des médicaments sera évalué après un an, en concertation avec tous les partenaires concernés.

Je vous remets un aperçu détaillé du traitement administratif des dossiers.

18.03 Jef Valkeniers (VLD): En règle générale, le montant des jetons de présence n'est pas suffisamment élevé en comparaison du nombre d'heures que requièrent les travaux préparatoires. Les bénévoles bénéficient de compensations fiscales mais les membres du CPAS et du Conseil communal ainsi que les personnes qui participent aux travaux de telles commissions et dont le travail peut être assimilé à du bénévolat, sont non seulement mal payés mais doivent en outre déclarer leurs jetons de présence à titre de revenu.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.35 uur.
La réunion publique de commission est levée à 17.35 heures.